

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: woensdag 2 december 2020 13:10
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: WG PBI INVITATION : 'Find me if you can - Detecting gene-edited plants in the EU food chain' | 10 December

Misschien slim om dit door te sturen aan de HC-leden.

De "Greenpeace study" over detecteerbaarheid heeft in Duitsland nogal wat discussie opgeleverd en is schijnbaar nu overgeslagen naar Brussel.

Hier in Nederland heeft niemand er bij mijn weten iets mee gedaan en wordt vooral geluisterd naar JRC die stelt dat het inderdaad niet te detecteren is. (of – wel te detecteren, maar niet met zekerheid vast te stellen hoe de mutatie erin gekomen is).

Als jullie geïnteresseerd zijn – meld je maar aan!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda
 telephone +31 182 5.1.2.e reg. no. Rotterdam 24319599
 fax +31 182 5.1.2.e VAT 5.1.2.e
 website www.plantum.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

---

Van: 5.1.2.e @euroseeds.eu>
Verzonden: woensdag 2 december 2020 12:55
Onderwerp: WG PBI INVITATION : 'Find me if you can - Detecting gene-edited plants in the EU food chain' | 10 December

To:
WG Plant Breeding Innovation

Dear all,

The EU Greens host an event on the so called “Greenpeace” detection study.

In case you are interested, you find the link for registration below.

Best,

5.1.2.e

ESA is now Euroseeds: discover our new website www.euroseeds.eu

Petra Jorasch | Manager Plant Breeding Innovation Advocacy

www.euroseeds.eu +32 2 5.1.2.e

Avenue des Arts 52, 1000 Brussels, Belgium

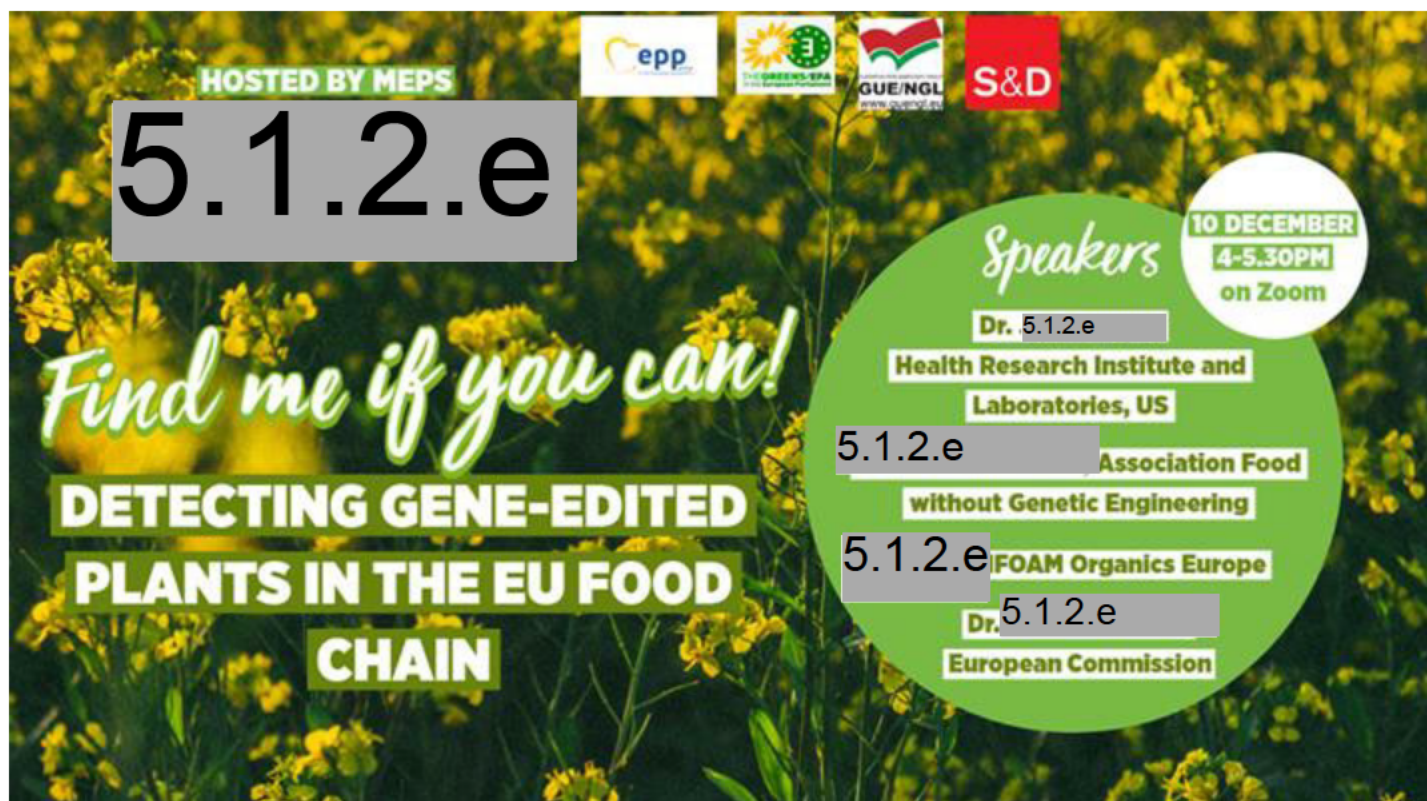
You are receiving this e-mail because your contact details are stored in Euroseeds' contact database. Euroseeds is storing and using your personal information in line with its general [Privacy Policy](#). In case you have any questions about how Euroseeds takes care of your privacy or in case you would not like your personal information to be stored in Euroseeds' contact database, please send us an e-mail to secretariat@euroseeds.eu.

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@europarl.europa.eu>

Sent: 02 December 2020 08:53

To: MEPs&ASSISTANTS-9th-Legislature <MEPs&ASSISTANTS-9th-Legislature@europarl.europa.eu>

Subject: INVITATION : 'Find me if you can - Detecting gene-edited plants in the EU food chain' | 10 December

Dear all,

You are cordially invited to our webinar

'Find me if you can – Detecting gene-edited plants in the EU food chain'

Hosted by MEPs 5.1.2.e 5.1.2.e

When? 10 December from 16:00 to 17:30 CET

Where? On Zoom

EU governments are worried that GM plants engineered with so-called “gene editing” cannot be distinguished from similar, non-GM plants and therefore cannot be regulated. Based on such “[practical questions](#)”, they asked the Commission to assess, by April 2021, whether these plants should continue to be regulated under EU GMO law.

In September, a coalition of scientists, NGOs and non-GM food retailers announced an [open-source detection method](#) for the first commercialised gene-edited crop, Cibus’ SU Canola, an oilseed rape grown in Canada and the US. Based on standard GMO detection technology, the test can be readily integrated into the analytical routine of any regulatory or commercial GMO testing laboratory.

But the Commission's Joint Research Centre (JRC), which chairs the European Network of GMO Laboratories (ENGL), has said the test "cannot be applied for unequivocal detection, identification and quantification" of this unauthorised GM crop.

During the webinar, we will hear the views of those who developed the detection method, of the European Commission and of MEPs. Their short presentations will be followed by a Q&A session with the audience.

Speakers

- **5.1.2.e**, EU Policy Advisor, German Association Food without Genetic Engineering (VLOG)
- **5.1.2.e**, Deputy Director, IFOAM Organics Europe
- **Dr 5.1.2.e**, CEO and Chief Scientist, Health Research Institute
- **Dr 5.1.2.e**, Head of Unit, Food and Feed Compliance, Joint Research Centre (European Commission)

We would be delighted if you could join us. Please register here: <https://www.greens-efa.eu/en/article/event/find-me-if-you-can-detecting-gene-edited-plants-in-the-eu-food-chain/>

Best regards,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbuza.nl>
Verzonden: dinsdag 8 december 2020 14:55
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: FW: Follow up BASF Agricultural Science Policy Webinar: "Making crops for the future - Innovative plant science explained"
Bijlagen: Dr 5.1.2.e slides.pdf; Making crops for the future - Innovative plant science explained_Menti answers.pdf

tkn

5.1.2.e

Counselor for Veterinary and Phytosanitary Affairs & Sustainable Food Production

Permanent Representation of the Netherlands to the EU

Kortenberglaan 4 | 1040 Brussels

T: +32 26 5.1.2.e

M: +32 5.1.2.e

@: 5.1.2.e @minbuza.nl

www: [NL Permrep to the EU](#) / [NL Agricultural Counselors Worldwide](#)

From: 5.1.2.e @basf.com>
Sent: Tuesday, December 8, 2020 12:05
To: 5.1.2.e @basf.com>
Subject: Follow up BASF Agricultural Science Policy Webinar: "Making crops for the future - Innovative plant science explained"

Dear participant,

On behalf of BASF Agricultural Solutions' Team, I would like to thank you for having joined our Agricultural Science Policy Webinar: "Making crops for the future - Innovative plant science explained".

Please find attached Dr Patron's presentation and the results of the online poll (Mentimeter).

The recording of our webinar and the video contributions from our guests will soon be available [on our landing page](#).

In the meantime, we remain at your disposal for any questions or clarifications, and we are wishing you a fine afternoon.

5.1.2.e

Senior Government Affairs Manager - Crop Protection

Phone: +32 2 5.1.2.e, Mobile: +32 5.1.2.e, Email 5.1.2.e @basf.com

Postal Address: BASF Belgium Coordination Center CommV, APD/SG, Rue Marie De Bourgogne 58, 1000 Brussels, Belgium

BASF SE, Registered Office: 67056 Ludwigshafen, Germany
Registration Court: Amtsgericht Ludwigshafen, Registration No.: HRB 6000
Chairman of the Supervisory Board: Kurt Bock
Board of Executive Directors:
5.1.2.e

Information on data protection can be found here: <https://www.basf.com/global/en/legal/data-protection-at-basf.html>

EU transparency register ID: 7410939793-88

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: maandag 11 januari 2021 11:58
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Plantum - start overleggen EU studie gene editing?

Beste 5.1.2.e

Dankjewel voor de terugkoppeling, ik was tijdens de beraadsgroep inderdaad blij om te horen dat we van start gaan met de gesprekken over de studie! Ik zie de uitnodiging graag tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e
 Beleidsmedewerker
 +316-5.1.2.e

[Check de hele oproep ....](#)

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda
telefoon: 0182 5.1.2.e
KvK: Rotterdam 24319599
website: www.plantum.nl | www.plant-kracht.nl
volg ons via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: maandag 11 januari 2021 11:33
Aan: 5.1.2.e @plantum.nl>
CC: 5.1.2.e @plantum.nl>
Onderwerp: RE: Plantum - start overleggen EU studie gene editing?

Beste 5.1.2.e

Dank voor je bericht. Het duurt allemaal iets langer met de gesprekken organiseren maar zoals besproken in de Beraadsgroep vorige week komt er snel een uitnodiging aan.

Verder zijn we goed op de hoogte van de comitologie ontwikkelingen. Zoals eerder aangegeven bij 5.1.2.e is dit iets dat vooral inter-institutioneel plaatsvindt maar we houden een vinger op de pols.

Gr,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>

Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 14:09

Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e @plantum.nl>

Onderwerp: Plantum - start overleggen EU studie gene editing?

Beste 5.1.2.e

Allereerst de beste wensen! Ik hoop dat je een fijne tijd hebt gehad met vrienden en familie, voor zover dat dit jaar mogelijk was.

Tijdens onze kennismaking vorig jaar heb je het gehad over gesprekken die het ministerie wil opzetten met stakeholders om scenario's uit te werken voor mogelijke uitkomsten van de EU studie over gene editing. Ik vroeg mij af of deze al gepland staan? Plantum neemt daar namelijk graag aan deel.

Verder heb ik berichten van Euroseeds gekregen over de Comitology Reform waar over gesproken wordt/is in het EU Parlement. Euroseeds heeft samen met andere organisaties hier een statement over verstuurd, maar ik vroeg mij af in hoeverre dit bij jullie op dit moment een prioriteit is? Ik hoor het graag.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

Beleidsmedewerker

06-5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you

are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: donderdag 21 januari 2021 10:06
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: WG PBI: UK/Defra consultation on gene editing

Vrijdag 10u is voor mij ook goed, ik zal een Teams uitnodiging sturen.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e
 Beleidsmedewerker
 +3165.1.2.e

[Check de hele oproep ....](#)

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda
telefoon: 0182 5.1.2.e
KvK: Rotterdam 24319599
website: www.plantum.nl | www.plant-kracht.nl
volg ons via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: donderdag 21 januari 2021 10:04
Aan: 5.1.2.e @plantum.nl>
CC: 5.1.2.e @plantum.nl>
Onderwerp: RE: WG PBI: UK/Defra consultation on gene editing

Zullen we dan om 10u bellen?

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: donderdag 21 januari 2021 10:04

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @plantum.nl>
Onderwerp: RE: WG PBI: UK/Defra consultation on gene editing

Morgen is er bij mij wat uitgevallen (de Raadsvergadering van de SER gaat niet door ivm overlijden van 5.1.2.e), dus tussen 10 – en 12 zou goed kunnen.
Anders maandag tussen 11 en 13:00 . . .

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda
telephone +31 1825.1.2.e reg . no. Rotterdam 24319599
fax +31 1825.1.2.e VAT NL809984738B01
website www.plantum.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

---

Van: 5.1.2.e) [<mailto:5.1.2.e@minInv.nl>]
Verzonden: donderdag 21 januari 2021 09:25
Aan: 5.1.2.e @plantum.nl>
CC: 5.1.2.e @plantum.nl>
Onderwerp: RE: WG PBI: UK/Defra consultation on gene editing

Ha 5.1.2.e

No worries. Ik heb geen tijd meer vandaag – zit over 5 minuten tot het einde van de dag in overleggen. Zou morgen ergens lukken, anders begin volgende week?

Gr,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: woensdag 20 januari 2021 21:56
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted]@plantum.nl>

Onderwerp: RE: WG PBI: UK/Defra consultation on gene editing

Zut – ik ben vergeten je te antwoorden – zowel 5.1.2.e als ik hebben morgen best wel ruimte in de agenda's tussen 10 en 12; en tussen 14 en 17 uur . . . take your pick

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda

telephone +31 182 5.1.2.e reg . no. Rotterdam 24319599

fax +31 182 5.1.2.e VAT 5.1.2.e

website www.plantum.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

---

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minlnv.nl]

Verzonden: dinsdag 19 januari 2021 09:19

Aan: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@plantum.nl]>

CC: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@plantum.nl]>

Onderwerp: RE: WG PBI: UK/Defra consultation on gene editing

Ha 5.1.2.e,

Zag het bericht ook. In principe goed nieuws, maar tot het uit het 5.1.2.e komt wacht ik het rustig af...

Ben benieuwd op welk niveau EC input vraagt. Wij hebben nog wat duiding hier en daar gegeven over de inhoud maar zou mij niet verbazen dat ze koppen tellen. Dat is – lijkt mij – al een goed teken dat ze serieus nadenken over een mogelijke wijziging. In dat opzicht is de relatief nieuwe trekken van FR over soortgrenzen interessant...

Binnenkort weer bijpraten, misschien deze week?

Gr,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@plantum.nl]>

Verzonden: maandag 18 januari 2021 14:09

Aan: 5.1.2.e [redacted]@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted]@plantum.nl>

Onderwerp: RE: WG PBI: UK/Defra consultation on gene editing

Ik hoor net uit Frankrijk, dat de nieuwe minister van landbouw vooruit wil met de discussie over gene editing en dat hij vindt dat die buiten de GM-regels zouden moeten vallen.
Daarnaast (informeel uit Brussel) dat de Commissie graag input wil op het onderzoek dat nu op zijn einde loopt – dwz dat ze er niet zelf conclusies uit wil trekken, lijkt het. Komt dat een beetje overeen met jouw idee wat er zoal gebeurt in Brussel . . . ?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]

5.1.2.e [redacted]

Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda
telephone +31 182 5.1.2.e [redacted] reg. no. Rotterdam 24319599
fax +31 182 5.1.2.e [redacted] VAT 5.1.2.e [redacted]
website www.plantum.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

---

Van: 5.1.2.e [redacted] [mailto:5.1.2.e [redacted]@minlnv.nl]

Verzonden: maandag 11 januari 2021 11:37

Aan: 5.1.2.e [redacted]@plantum.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted]@plantum.nl>

Onderwerp: RE: WG PBI: UK/Defra consultation on gene editing

Ha 5.1.2.e [redacted]

Dank! We volgen de ontwikkelingen nauw. Ben ook heel benieuwd hoe het VK denkt het aan te pakken; het zou namelijk alleen in Engeland moeten gelden blijkbaar – maar het VK heeft ook een eigen interne markt (Scotland is overwegend anti-ggo), daarnaast heeft het weer EU gevolgen ivm handel via Noord Ierland...

Gaan jullie ook reageren op de consultatie?

Gr,

5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>

Verzonden: donderdag 7 januari 2021 12:49

Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e @plantum.nl>

Onderwerp: FW: WG PBI: UK/Defra consultation on gene editing

Ha 5.1.2.e

Vandaag is een "consultation" gestart in het VK over veredelingsmethoden. Hier de link:

<https://consult.defra.gov.uk/agri-food-chain-directorate/the-regulation-of-genetic-technologies/>

interessant op de openingspagina is . . . . .:

Depending on the results of part 1, Defra may change the legislation to amend the definition of a GMO as it applies in England. Currently GMOs are defined in section 106 of the Environmental Protection Act 1990[1]. **This would mean that this legislation does not apply to organisms produced by gene editing (GE) and other genetic technologies if they could have been developed using traditional breeding methods.**

Dat is het soort formulering dat we altijd als goede optie voor de EU regelgeving hebben gebruikt . . . . .

Tot straks

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch

verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: dinsdag 9 februari 2021 07:27
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: Re: Bijpraten 5.1.2.e

Hi 5.1.2.e

Het was vooral gericht op bijpraten wat mij betreft. Betekent dat er wel een paar dingen de revue kunnen passeren die relevant zijn zoals nieuwe veredelings technieken (svz Brussel/ontwikkeling in wetenschap), bijpraten op investeringsthema's van Wageningen, rol Tuinbouw&Uitgangsmaterialen F2F, boerderij van de Toekomst, prangende vragen/knelpunten vanuit perspectief 5.1.2.e,

Heb je daar wat aan?

Groet,
 5.1.2.e

Van: "5.1.2.e @minInv.nl>
Datum: maandag 8 februari 2021 om 17:00
Aan: "5.1.2.e @wur.nl>
CC: PSG Secretariaat Algemeen Directeur <secretariaat-algdir.psg@wur.nl>
Onderwerp: RE: Bijpraten 5.1.2.e

Beste 5.1.2.e

5.1.2.e heeft gevraagd of ik dit gesprek kan voorbereiden. Welke onderwerpen wil je bespreken?

Gr,

5.1.2.e

Van: PSG Secretariaat Algemeen Directeur <secretariaat-algdir.psg@wur.nl>
Verzonden: donderdag 21 januari 2021 16:02
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: Secretariaat PAV <SecretariaatPAV@minInv.nl>; PSG Secretariaat Algemeen Directeur <secretariaat-algdir.psg@wur.nl>
Onderwerp: RE: Bijpraten 5.1.2.e

Hallo 5.1.2.e

Voor 5.1.2.e is woensdag 10 februari tussen 10.00-11.30 mogelijk. Op de beide andere data is hij helaas niet beschikbaar.

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

Secretary

Wageningen University & Research - Plant Sciences Group

P.O. Box 16, 6700 AA Wageningen

Wageningen Campus, building 107 (Radix)

Droevendaalsesteeg 1, 6708 PB Wageningen

Tel. +31 (0)3175.1.2.e

e-mail: Secretariaat-ALGDIR.PSG@wur.nl

www.wur.nl

From: 5.1.2.e @minezk.nl> On Behalf Of Secretariaat PAV

Sent: donderdag 21 januari 2021 14:16

To: 5.1.2.e @wur.nl>

Cc: Secretariaat PAV <SecretariaatPAV@minlnv.nl>

Subject: Bijpraten Inge/Ernst

Beste 5.1.2.e

Schikt:

Di 26/1 9:30-10:20 of

Do 28/1 15:30-16:20 of pas

Wo 10/2 tussen 10:00-11:30 u

Groetjes, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minlnv.nl>

Verzonden: donderdag 21 januari 2021 14:05

Aan: Secretariaat PAV <SecretariaatPAV@minlnv.nl>

Onderwerp: Fwd:

Hoi 5.1.2.e

Wil je een afspraak plannen met 5.1.2.e?

Groet, 5.1.2.e

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 5.1.2.e @wur.nl>

Datum: 20 januari 2021 om 08:42:10 CET

Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl>

Onderwerp:

Hi 5.1.2.e,

Alles goed in deze barre Corona tijden? Lijkt mij goed om weer eens even bij te praten op een aantal onderwerpen die spelen, zowel nationaal als in Brussel. Zullen wij binnenkort een uurtje bijpraten prikken?

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Wageningen University & Research

P.O. [Box 16](#)
[6700 AA Wageningen](#)
[The Netherlands](#)

Visiting address:
[Droevendaalsesteeg 1](#)
[6708 PB Wageningen](#)
[The Netherlands](#)

T: [+31 317](#) 5.1.2.e

M: [+31 6](#) 5.1.2.e

Email: 5.1.2.e @wur.nl

www.disclaimer-uk.wur.nl

P Please consider the environment before printing this e-mail

-

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
Verzonden: dinsdag 9 februari 2021 10:55
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Vraag over Nederlandse visie op EU-Comitologievoorstel

Ha 5.1.2.e

Alles goed met je hoop ik? Ik heb even een snelle vraag: heeft Nederland een recenter standpunt over het EU-Comitologievoorstel dan het BNC-Fiche van een jaar of drie terug? Zoals je waarschijnlijk weet, zijn er recent wat ontwikkelingen rond dit voorstel in het Europees Parlement en komt het nu bij de Raad terecht. Ik hoor het graag, alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
Public Affairs Manager

5.1.2.e @hollandbio.nl |
www.hollandbio.nl | twitter.com/hollandbio
T: + 31 (0)70 833 13 33 | M: + 31 (0)6 14002344

Laan van Nieuw Oost-Indië 131-133, 2593 BM Den Haag

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: dinsdag 9 februari 2021 12:42
Aan: 5.1.2.e @minienw.nl
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Plantum - Written Comments to OECD proposal on information NBTs
Bijlagen: ENV-JM-BIO(2020)4-REV1 NBT Information Exchange Project.pdf; 21.0036
 Comments to OECD_HROB_Japanese_proposal.docx

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

Plantum kreeg onlangs een bericht van Euroseeds over het bijgevoegde OECD voorstel over informatieuitwisseling rondom NBT-wetgeving. De International Seed Federation heeft een brief opgesteld als reactie op het voorstel (zie bijlage), met de vraag om die voor te leggen aan onze nationale vertegenwoordigers in de OECD. Hoe kijken jullie hiernaar – inhoudelijk en/ of wie dit in de achterzak mee zou kunnen nemen naar Parijs? Ik ben benieuwd naar jullie visie.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e
 Beleidsmedewerker
 +316-5.1.2.e

[Check de hele oproep ....](#)

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda
telefoon: 0182 5.1.2.e
KvK: Rotterdam 24319599
website: www.plantum.nl | www.plant-kracht.nl
volg ons via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: maandag 1 maart 2021 12:47
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: toekomstpact Biotech

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

Ik ga er van uit dat dit gaat over de strategische agenda LNV van SKI. Het is een beperkt stuk maar ik denk dat we prima nog wat kunnen toevoegen over veredeling en potentie van biotech (binnen kaders) in het kopje duurzame productie. SKI is wel trekker en voor zo ver ik weet is het niet (formeel) bij de beleidsdirecties terug gelegd. We kunnen nu:

1. bij SKI kijken of we er nog iets in kunnen krijgen gericht op veredeling en biotech (1 zin)
2. kijken of/wanneer SKI het stuk in MT-LNV nog een keer gaat bespreken en/of formeel gaat uitzetten bij de andere directies
3. wachten tot Ernst het signaal afgeeft bij 5.1.2.e

Gezien het proces denk ik dat we prima kunnen wachten tot het weer bij het MT-LNV aan bod komt. Het stuk is nog een concept en het zal waarschijnlijk nog flink gewijzigd worden hier en daar. Iedereen zal de eigen onderwerpen er in willen hebben. Dat geluid zal 5.1.2.e waarschijnlijk ook bij 5.1.2.e aangeven en kunnen wij doen bij 5.1.2.e mocht je dat nodig vinden 5.1.2.e.

Gr,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: maandag 1 maart 2021 11:29
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
 @minInv.nl>
Onderwerp: toekomstpact Biotech

Ha 5.1.2.e,

Dank voor de prima input van daarnet. Het (EU-) beleidsdeel was inderdaad nog niet zo ter sprake geweest. Inderdaad alle lof voor jullie input daar. Op medische biotech heeft I&W schijnbaar wat meer vrijheid, begrijp ik. . . .

Ik ben zo vrij om de mail van 5.1.2.e hieronder aan jullie door te sturen. Ik ben inderdaad niet zo op de hoogte van een "nieuwe strategie van LNV", maar als het zo is zoals 5.1.2.e beschrijft vind ik dat wel zorgelijk . . .

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda
telephone +31 182 5.1.2.e reg. no. Rotterdam 24319599
fax +31 182 5.1.2.e VAT NL809984738B01
website www.plantum.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@wur.nl]

Verzonden: maandag 1 maart 2021 11:18

Aan: 5.1.2.e @topsectortu.nl>; 5.1.2.e @plantum.nl>; 5.1.2.e @topsectortu.nl>; 5.1.2.e @topsectortu.nl>

Onderwerp:

Ha allen,

Mooie bijeenkomst net met veel lof voor de biotech in landbouw, maar..... in de meest recente versie van de nieuwe strategie van Inv die ik heb gezien komt noch het woord veredeling, noch het woord zaad, noch het woord biotech, noch het woord tuinbouw in voor. Niks over de parels in deze sectoren. Dat is toch echt iets waar wij het zeker met 5.1.2.e over moet hebben

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e of Wageningen University and Research

P.O. [Box 16](#)
[6700 AA Wageningen](#)
[The Netherlands](#)

Visiting address:
[Droevendaalsesteeg 1](#)
[6708 PB Wageningen](#)
[The Netherlands](#)

T: [+31 317](#) 5.1.2.e
M: [+31 6](#) 5.1.2.e
Email: 5.1.2.e @wur.nl

The Plant Sciences Group is a collaboration of:
- Wageningen Research (www.wur.nl/plant-research)

- Wageningen University (www.wur.nl)

www.disclaimer-uk.wur.nl

Please consider the environment before printing this e-mail

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Plant ETP GA - Open session on NGTs and PRM - 30 March
Datum: donderdag 10 maart 2022 21:40:48
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[Plant ETP Flyer and Agenda - NGT and PRM session 20 March 2022.pdf](#)

Beste 5.1.2.e

Ter info: technologie platform Plants for the Future houdt een hybride online/on-site meeting over nieuwe plantveredelingstechnieken op 30 maart a.s. om 15:00 uur (inschrijving gratis).

Groet, 5.1.2.e

From: 5.1.2.e @plantetp.eu
Sent: donderdag 10 maart 2022 17:59
To: 5.1.2.e @usamvcluj.ro>; 5.1.2.e @psb.vib-ugent.be>; 5.1.2.e @julius-kuehn.de>; 5.1.2.e @julius-kuehn.de>; 5.1.2.e @cnr.it>; 5.1.2.e @lancaster.ac.uk>; 5.1.2.e @cnr.it>; 5.1.2.e @julius-kuehn.de>; Nair, 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @bayer.com)'<5.1.2.e @bayer.com>; 5.1.2.e @acta.asso.fr>; 5.1.2.e @lancaster.ac.uk>; 5.1.2.e @inra.fr>; 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @arvalis.fr>; 5.1.2.e @arvalis.fr>; 5.1.2.e @arvalis.fr>; 5.1.2.e @nottingham.ac.uk' 5.1.2.e @nottingham.ac.uk>; 5.1.2.e @lancaster.ac.uk>; 5.1.2.e @ndm.ox.ac.uk>; 5.1.2.e @lancaster.ac.uk>; 5.1.2.e @julius-kuehn.de>
Subject: Plant ETP GA - Open session on NGTs and PRM - 30 March

Dear Cropbooster partners,

I thought this event might be of interest to you. Abhishek will be presenting the results from the citizens juries.

Plants for the Future ETP will be holding its annual General Assembly on 30th March. In the afternoon, two open sessions have been planned, from 15 to 18 CET, on the topics of New Genomic Techniques (NGTs) and Plant Reproductive Materials (PRM).

Speakers will include

5.1.2.e, Head of Biotechnology Unit, DG SANTE, EU Commission
 Spyridon Flevaris, Policy Officer in Plant Health Unit, DG SANTE, EU Commission
 5.1.2.e, Social-Sciences, Marketing and Consumer Behaviour, Wageningen University
 5.1.2.e, Plant Biology, Swedish University of Agricultural Sciences

Please find attached the corresponding flyer and agenda. They are also available on [our website](#).

You can register for the event [here](#)

The sessions are open to all interested parties, so feel free to share this information throughout your network.

Hope to “see” you there!

Best,

5.1.2.e

5.1.2.e Executive Manager
Plants for the Future ETP (Plant ETP)

Email: 5.1.2.e [@plantetp.eu](mailto:5.1.2.e@plantetp.eu)

Phone: +32 2 5.1.2.e | Mobile: +32 5.1.2.e

Avenue des Arts 52, 1000 Bruxelles (BE)
www.plantetp.org

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: maandag 29 maart 2021 09:41
Aan: 5.1.2.e
 @hollandbio.nl; 5.1.2.e
 @minienw.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: RE: bespreking keuzevrijheid (nav beraadsgroep biotechnologie)

Ja, heb ik gelezen.

Zij leggen de nadruk op het feit de gebruikte methode niet te meten is aan het materiaal (importen en ook gebruik van oudermateriaal voor veredeling), dus zij stellen het volgen in de keten te beperken tot multiële edits en edits van hele functionele genen . . . .

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda
 telephone +31 182 5.1.2.e reg. no. Rotterdam 24319599
 fax +31 182 5.1.2.e VAT 5.1.2.e
 website www.plantum.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e @erasmusmc.nl]
Verzonden: maandag 29 maart 2021 09:35
Aan: 5.1.2.e @plantum.nl> 5.1.2.e @tki-agrifood.nl>;
 5.1.2.e @hollandbio.nl; 5.1.2.e @plantum.nl>;
 5.1.2.e @minInv.nl; 5.1.2.e @minienw.nl; 5.1.2.e
 @gmail.com>
Onderwerp: Re: bespreking keuzevrijheid (nav beraadsgroep biotechnologie)

Bijgaand wellicht ook bruikbare input op relevante overwegingen.

5.1.2.e

From: 5.1.2.e @plantum.nl>
Sent: 22 March 2021 08:33

To: 5.1.2.e <[redacted]@tki-agrifood.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@erasmusmc.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@hollandbio.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@hollandbio.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@plantum.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minInv.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minInv.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minienw.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minienw.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@gmail.com>

Subject: RE: bespreking keuzevrijheid (nav beraadsgroep biotechnologie)

Beste mensen,

Voortgaand op onze discussie over keuzevrijheid, zie hier het rapport van de European Ethical Group, adviesorgaan van de Commissie (en EP???). Wat betreft etikettering leggen ze zwaar de nadruk op het feit dat dit niet sluitend kan zijn zolang niet alle landen een vergelijkbare wetgeving hebben (zowel voor importen als voor gebruik van oudermateriaal uit andere landen), zodat zij alleen voor te reguleren gene edits (dwz multiple edits en introduceren van functionele genen van niet kruisbare soorten een sluitend etiketteringssysteem voorstellen.

In hun ethische analyse gaan zij ook in op veiligheid (wat in ons stuk buiten beschouwing gelaten is), waarbij ze volgens mij niet helemaal consistent zijn (aan de ene kant altijd een risico-analyse; aan de andere kant beperkte regulering) en zetten ze zwaarder in op effecten op kleine spelers (die expliciet ontzien of ondersteund moeten worden).

Zaken als integriteit, relatie tot natuur, etc, die bij het gebruik op mens en dier zwaar aangezet worden, komen in de analyse bij Plant niet aan bod.

In elk geval – interessant leesvoer. En relevant voor de discussies in Europa lijkt me.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda
telephone +31 1825.1.2.e reg. no. Rotterdam 24319599
fax +31 1825.1.2.e VAT 5.1.2.e
website www.plantum.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

---

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 16 maart 2021 18:10

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@tki-agrifood.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@erasmusmc.nl>;

5.1.2.e @hollandbio.nl; 5.1.2.e @plantum.nl>;
5.1.2.e @minlnv.nl; 5.1.2.e @minienw.nl; 5.1.2.e
@gmail.com>

Onderwerp: RE: bespreking keuzevrijheid (nav beraadsgroep biotechnologie)

Thnx 5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@tki-agrifood.nl]

Verzonden: dinsdag 16 maart 2021 16:15

Aan: 5.1.2.e @plantum.nl>; 5.1.2.e @erasmusmc.nl;
5.1.2.e @hollandbio.nl; 5.1.2.e @plantum.nl>;
5.1.2.e @minlnv.nl; 5.1.2.e @minienw.nl; 5.1.2.e
@gmail.com>

Onderwerp: RE: bespreking keuzevrijheid (nav beraadsgroep biotechnologie)

Besten,

Zie attach, paar comments op de redeneerlijn, maar vooral enige feitelijkheden rond etikettering en claims toegevoegd.

5.1.2.e

Dr 5.1.2.e
+31 5.1.2.e @tki-agrifood.nl **Secretaresse:** 5.1.2.e @tki-agrifood.nl

---

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>

Verzonden: maandag 15 maart 2021 12:06

Aan: 5.1.2.e @erasmusmc.nl; 5.1.2.e @hollandbio.nl; 5.1.2.e
@plantum.nl>; 5.1.2.e @minlnv.nl; 5.1.2.e @tki-
agrifood.nl>; 5.1.2.e @minienw.nl; 5.1.2.e @gmail.com>

Onderwerp: RE: bespreking keuzevrijheid (nav beraadsgroep biotechnologie)

Beste allen,

Ik realiseer me dat ik mijn weerslag van het ontzettend interessante gesprek over keuzevrijheid nog niet met jullie gedeeld heb. Ik zeg 'mijn weerslag van' omdat het gesprek zoveel verschillende kanten op ging, ik het moeilijk vond om echte notulen te maken. Verder als excuus voor de vertraging – dat het nog wel wat tijd nam om vanuit het 'opborrelen' dat vóór en na het gesprek in mijn hoofd plaatsvond, iets leesbaars op papier te krijgen.

Verder doordenkend kwam ik vooral op de vraag hoe keuzevrijheid vormgegeven kan worden – etikettering van alle (of groepen van) veredelingsmethoden of het inbouwen (op aangeven van consumentenvraag) in keurmerken. Daaruit voortvloeiend, wat is de rol van de overheid? Dus – er staan nog heel wat vragen in.

Graag hoor ik van jullie of dit een nuttig stuk is voor verdere discussie; of je direct op- of aanmerkingen (inclusief 'waar haal je dit vandaan – dit is onzin') hebt en of je bereid bent nog eens digitaal bij elkaar te komen om te bezien wat er nodig is om iets neer te leggen voor verdere brede discussie..

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Directeur
Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda
telephone +31 182 5.1.2.e reg. no. Rotterdam 24319599
fax +31 182 5.1.2.e VAT 5.1.2.e
website www.plantum.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

---

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 28 januari 2021 09:44

Aan: 5.1.2.e @erasmusmc.nl 5.1.2.e @erasmusmc.nl>; 5.1.2.e @hollandbio.nl
5.1.2.e @hollandbio.nl>; 5.1.2.e @plantum.nl>;
5.1.2.e @minInv.nl 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @tki-agrifood.nl
5.1.2.e @tki-agrifood.nl>; 5.1.2.e @minienw.nl 5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e
@gmail.com>

Onderwerp: bespreking keuzevrijheid (nav beraadsgroep biotechnologie)

Beste mensen,

Zoals besproken gaan we ons buigen over het thema keuzevrijheid in relatie tot biotechnologie (specifiek in de plantenveredeling).

Als het goed is hebben jullie een link gekregen voor 12 februari 9:00 – 11:00 uur

Ik heb daarvoor een documentje gemaakt met een flink aantal vragen. Ik hoop dat dat houvast geeft voor de discussie. Wanneer jullie hier opmerkingen/toevoegingen over hebben hoor ik dat graag van tevoren, dan kunnen we mogelijk met een completere set aan de slag.

Ik kijk uit naar de discussie die belangrijk en tijdig is.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda

telephone +31 182 5.1.2.e reg . no. Rotterdam 24319599

fax +31 182 5.1.2.e VAT 5.1.2.e

website www.plantum.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: maandag 29 maart 2021 15:56
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: EC over aankomende regelgevingsvoorstel

Beste 5.1.2.e , dank je wel en inderdaad hebben wij ook geen kristallen bol!

Ook zag ik dat er op 15 april weer een webinar over genome editing door 2 Europarlementariers (Kubilius & Dorfmann) wordt georganiseerd (*) met veel Nederlandse inbreng (Rathenau, WUR-Social Sciences & 5.1.2.e plus Zuid Afrika (5.1.2.e en ik vermoed dat dit ongeveer dezelfde teneur zal hebben als de vorige (dus minder interessant).

Groet, 5.1.2.e

*) 15-04-2021 10:30 - The challenges of genome editing in plants, with a focus on crops (online event)

<https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/upcomingevents.html>

Workshop -STOA

Less details

Co-chaired by Andrius KUBILIUS (MEP) and Herbert DORFMANN (MEP & STOA Panel Member)

The workshop will address the science behind genetic engineering and focus on genome editing applications for plants and crops. The debate with MEPs, speakers and participants will address the possible benefits of genetic engineering applications for society, as well as safety issues and other concerns, with a focus on biotechnology policies for plants and crops.

@EP_ScienceTech
 #STOA
 #FutureofCAP

Draft programme

- Andrius Kubilius, MEP - Opening remarks

- 5.1.2.e - Keynote speech: 'CRISPR-Cas: science and applications'

- 5.1.2.e , Rathenau (NL) - Presentation of the report 'Genome editing in plants and crops - Towards a modern biotechnology policy focused on differences in risks and broader considerations'

- 5.1.2.e , Ghent University and Vrije Universiteit Brussel - 'The status under EU law of organisms developed through novel genomic techniques'

- 5.1.2.e , European Group on Ethics in Science and New Technologies (EGE) - 'A presentation of the opinion by the EGE on the Ethics of Gene Editing'

- Presentation of the preliminary findings about stakeholders concerns

- 5.1.2.e , Wageningen University: 'A presentation on citizens' perception of GMO'

- Discussion and Q&A

- Herbert Dorfmann, MEP and STOA Panel Member - Closing remarks

<https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/upcomingevents.html>

From: 5.1.2.e) <5.1.2.e @minlnv.nl>

Sent: maandag 29 maart 2021 15:42

To: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @minlnv.nl>

Cc: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>
Subject: RE: EC over aankomende regelgevingsvoorstel

Ha 5.1.2.e

Dank voor de info. Mocht er een wetgevend traject worden gestart dan kunnen we tzt kijken hoe we dat inrichten. Daar zijn bestaande (beleids)processen voor, ook voor kennisondersteuning waar nodig. Denk hierbij aan BOs. Moeten dus niet vooruitlopen op de feiten.

Gr,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: maandag 29 maart 2021 15:38
Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e @minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>
Onderwerp: EC over aankomende regelgevingsvoorstel

Beste 5.1.2.e

Afgelopen vrijdag was er een webinar van de EFFAB en FABRE-TP over genome editing in landbouwhuisdieren. Misschien hebben jullie zelf hier ook aan deelgenomen (er waren >300 deelnemers). Opvallend was dat 5.1.2.e van de Europese Commissie een presentatie gaf over de studie voor de Europese Commissie m.b.t. nieuwe genetische technieken. Hoewel hij zoals vanouds niets wilde loslaten over hoe het voorstel voor aangepaste wetgeving in april er uit gaat zien, liet hij tussen neus en lippen door wel het volgende weten:

- Er is veel debat nodig tussen alle stakeholders na het voorstel (volgens mij duidt dat op iets ingrijpends en ook in lijn met de adviezen van de Europese Groep voor Ethiek d.d. 19 maart jl)
- Nieuwe wetgeving zal elke 5 jaar gereviewed dienen te worden om het zo toekomstbestendig te maken.

Voor beide zaken is wellicht een wetenschappelijke onderbouwing gewenst, zoals de ervaring met o.a. off-target mutaties, stakeholders voorkeuren voor product- versus process-based, safe-by-design, ontwikkelingen wereldwijd, en de onderwerpen die we met 5.1.2.e en 5.1.2.e hadden besproken (o.a. nul-segreganten). Wellicht is het een idee om hierover bij uitkomen van het EC voorstel te discussiëren hoe wij jullie bij deze zaken kunnen blijven helpen voorzien van de objectieve wetenschappelijke onderbouwing van argumenten? Alvast dank!

Groet, 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch

verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 29 maart 2021 17:12

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: FW: Reminder: Agenda en kaders voor digitale bijeenkomst groene biotechnologie 30 maart 9.30 uur.

Bijlagen: Agenda en Kaders voor bespreking Digitale Bijeenkomst 30 maart over Groene Biotechnologie.docx

5.1.2.e, bij deze.

Van: Postbus Biotechnologie <PostbusBiotechnologie@minienw.nl>
Verzonden: maandag 29 maart 2021 13:20
Aan: 5.1.2.e @wur.nl; 5.1.2.e @rivm.nl; 5.1.2.e @rivm.nl; 5.1.2.e @wur.nl; 5.1.2.e @wur.nl; 5.1.2.e @lto.nl; 5.1.2.e @fnli.nl; 5.1.2.e @kwf.nl; 5.1.2.e @wur.nl; 5.1.2.e @mvo.nl; 5.1.2.e @gmail.com; 5.1.2.e @ziggo.nl; 5.1.2.e @erasmusmc.nl; 5.1.2.e @plantum.nl; 5.1.2.e @plantum.nl; 5.1.2.e @kwf.nl; 5.1.2.e @biology.leidenuniv.nl; 5.1.2.e @dsm.com; 5.1.2.e @hollandbio.nl; 5.1.2.e - DGML 5.1.2.e @minienw.nl; 5.1.2.e @minInv.nl; 5.1.2.e DGMI 5.1.2.e @minienw.nl; 5.1.2.e @minocw.nl; 5.1.2.e @minInv.nl; 5.1.2.e - DGMI <5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e @bionext.nl; 5.1.2.e @Louisbolk.nl
Onderwerp: Reminder: Agenda en kaders voor digitale bijeenkomst groene biotechnologie 30 maart 9.30 uur.

Beste mevrouw, meneer,

Veel dank voor uw aanmelding voor de digitale bijeenkomst van het Ministerie van IenW, het Ministerie van LNV en het Ministerie van VWS over de status van nieuwe genomische technieken. U heeft zich aangemeld voor de sessie op dinsdag 30 maart van 9.30 tot 12.00 uur over groene biotechnologie. Bijgevoegd vindt u de agenda en de kaders voor de bespreking. De link naar de digitale bijeenkomst via Webex staat in het reeds toegezonden vergaderverzoek (geen account nodig).

Indien u nog aanvullende vragen heeft over de bijeenkomst of het gebruik van het Webex-platform, neem dan gerust contact met ons op via: postbusbiotechnologie@minienw.nl.

We zien ernaar uit u te ontmoeten.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e mede namens:

5.1.2.e MT-lid directie Plantaardige Agroketens, Ministerie van LNV

5.1.2.e, MT-lid directie Geneesmiddelen en Medische Technologie, Ministerie van VWS

5.1.2.e , MT-lid directie Omgevingsveiligheid en Milieurisico's, Ministerie van IenW

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 30 maart 2021 08:27
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: stukken biotech EU traject
Bijlagen: Stakeholderssessies leidraad document DEF.docx; Aanmeldingen wit groen rood (005).xlsx; QAs stakeholderssessies rvr.docx; Agenda en Kaders voor bespreking Digitale Bijeenkomst 30 maart over Groene Biotechnologie.docx

Urgentie: Hoog

Hey 5.1.2.e

5.1.2.e (WUR microbiologie) schuift vandaag ook aan. Hij is via OCW uitgenodigd.

Gr,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e
Verzonden: maandag 29 maart 2021 09:13
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: stukken biotech EU traject
Urgentie: Hoog

Hey 5.1.2.e

Hier de stukken die ik heb. Denk dat een zin hier of daar nog gewijzigd kan worden omdat IenW nog een laatste check wou maken.

Gr,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: dinsdag 30 maart 2021 13:01
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: kleine terugblik

Beste 5.1.2.e

Ik denk dat het een prima discussie was, waarin de verschillende ideeën en argumenten goed op een rij werden gezet.

Je kunt je nog afvragen wat vertegenwoordigers van biolandbouw of milieuorganisaties nog extra zouden hebben naar voren voren gebracht. Zonder voor hen te willen spreken kunnen we op basis van eerdere gesprekken daar wel een verwachting over formuleren. Je komt dan waarschijnlijk op zaken zijn die vanmorgen wel kort benoemd zijn, met name even door Annemarie Breukers aangestipt.

- Garanderen keuze vrijheid.
- Meer vanuit het natuurlijk systeem denken (agro-ecologie)
- Macht aspecten, met name die van grote multinationals

Al deze punten zijn kort aangestipt en is ook een reactie hiervoor verwoord.

Ik denk dat het goed is dat de drie ministeries andere stakeholders dan de nu aanwezige blijven verwelkomen voor toekomstig overleg en dan ook proberen helder te krijgen (desnoods bilateraal) of er nog andere zorgpunten bij deze groepen leven.

Tenslotte, ik vond je erg helder in je uitleg van complexe aspecten van EU beleidsaanpak!

Succes met de andere twee gesprekken.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: donderdag 1 april 2021 12:32
Aan: 5.1.2.e @minienw.nl
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Plantum - Brief aan Timmermans 'Regulation of new genomic techniques'

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

Ik heb begrepen dat een groep organisaties deze open brief naar Frans Timmermans heeft gestuurd: https://www.organicseurope.bio/content/uploads/2021/03/High-level-letter-Timmermans_New-GMOs_Layout_20210330.pdf?dd. Zij roepen op om de GMO Regulation niet open te breken, en om nieuwe veredelingstechnieken niet vrij te stellen. Het komt voor ons niet als verrassing dat de organisaties die de brief hebben getekend dit standpunt hebben. Wij willen graag herhalen dat wij het anders zien: nieuwe veredelingstechnieken zouden juist wel meer ruimte moeten krijgen. Zoals ook in de Beraadsgroep besproken in de ethiek-notitie geschreven door 5.1.2.e, zal onze sector er alles aan doen om hun ketens vrij te houden van materiaal dat zij niet willen.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e
 Beleidsmedewerker
 +316-5.1.2.e

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda
 telefoon: 0182 5.1.2.e
 KvK: Rotterdam 24319599
 website: www.plantum.nl | www.plant-kracht.nl
 volg ons via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: donderdag 15 april 2021 19:59
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: First GM pigs for allergies. Could xenotransplants be next? | Nature Biotechnology
Bijlagen: s41587-021-00885-9.pdf

https://www.nature.com/articles/s41587-021-00885-9?utm_source=nbt_etoc

Een complex verhaal, maar ondanks dat dit nu is toegestaan in de US (maar slechts op één boerderij, max 1000 varkens) zal het niet hard gaan. Varkens waarin genen zijn uitgeschakeld, zijn iets gemakkelijker qua regulering dan die waarin humane gene zijn ingebracht. Maar - de laatste alinea:

'That regulatory ambiguity is a problem for the entire livestock biotechnology sector, says Alison Van Eenennaam, an animal geneticist at the University of California, Davis. "The lack of regulatory certainty and the cost [of R&D] has basically dried up all investment in this field," she says. Unlike with CRISPR-edited crops, which typically face little to no scrutiny from federal agencies in the United States, with gene-edited animals "the system is set up as if you're dealing with kryptonite," Van Eenennaam says'.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: donderdag 29 april 2021 15:14
Aan: 5.1.2.e @minienw.nl
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: PERSBERICHT: GMO studie EU

Let op, in deze e-mail verzonden door 5.1.2.e @plantum.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

Hieronder ter info het persbericht dat Plantum zojuist heeft uitgezet naar aanleiding van de publicatie van de studie over GMO wetgeving.

Wij zijn blij met de conclusie dat de huidige wetgeving niet doeltreffend is, en kijken uit naar de verdere discussie over hoe doeltreffendheid eruit zou moeten zien. Hopelijk gaat ook dit proces snel lopen!

Wij willen jullie nogmaals bedanken voor de prettige samenwerking op dit dossier, en hopen dat we dat in de toekomst kunnen voortzetten.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e
 Beleidsmedewerker
 +316-5.1.2.e

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda

telefoon: 0182 5.1.2.e

KvK: Rotterdam 24319599

website: http://secure-web.cisco.com/1uf9_milwC_pHB_sgKfnW9-hAtRJWMMZtgjVC2mKLJB1kzUBAuuHwT1tMgo4Juy6zqYz4pkRGfjqIYgbkVPot7IDL_ntydmlylcJIH2gaVvcxd2r5ewdmz3GceQJvXavQ3qYdUEvm7bFIS/http%3A%2F%2Fwww.plantum.nl | v

volg ons via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te verspreiden, te kopiëren of te verspreiden, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>

Verzonden: donderdag 29 april 2021 14:54

Aan: 5.1.2.e @plantum.nl>

Onderwerp: PERSBERICHT: GMO studie EU

29 april 2021

Persbericht: GMO studie EU

Europese Commissie: Huidige GGO-wetgeving niet doeltreffend.

Om de GGO-wetgeving duurzamer, toekomstbestendig en uniform uitvoerbaar te maken moeten er nieuwe beleidsinstrumenten ontwikkeld worden. Dat is de belangrijkste conclusie van het langverwachte rapport van de EU over de toepassing van 'nieuwe genetische technieken' in Europa en de relatie met de wetgeving over genetische modificatie.

Plantum is blij met het rapport omdat dit een nieuwe start betekent in de discussie over plantenveredeling. 5.1.2.e: "We zijn verheugd over de teneur van het rapport, dat het belang van veredeling benadrukt en bevestigt dat de huidige wetgeving niet 'fit for purpose' is."

Plantum roept de Commissie, de lidstaten en betrokkenen op om vaart te maken met de nieuwe beleidsinstrumenten, want alleen dan kan de veredeling de extra bijdragen aan de maatschappelijke doelen, verwoord in de 'Green Deal' en de 'Boer tot Bord' strategie, waar maken.

De studie is tot stand gekomen mede dankzij de inspanningen van Minister Carola Schouten (LNV) in de Landbouwwaad. Zij deed dit op basis van het regeerakkoord van 2017: *"Nederland zal zich in Europa inzetten voor de toepassing en toelating van nieuwe veredelings technieken, zoals Crispr Cas9, mits daarbij geen soortengrenzen*

worden overschreden.” Het is zaak dat ook de nieuwe regering deze lijn consistent en met veel energie doorzet.

Innovatie in de plantenveredeling noodzakelijk

Plantenveredeling draait niet alleen om producteigenschappen zoals bijvoorbeeld de smaak van tomaten. Plantenveredeling richt zich met name op het weerbaar maken van gewassen tegen ziekten en plagen en de gevolgen van klimaatverandering. Ook het ontwikkelen en diversifiëren van landbouwsystemen vraagt om aanpassing van gewassen. Wat in het zaadje of de jonge plant georganiseerd kan worden, hoeft tijdens de teelt niet gecorrigeerd te middels gewasbescherming of irrigatie. Het Nederlandse gewasbeschermingsbeleid en de Europese ‘Boer tot Bord’ strategie noemen plantenveredeling essentieel om de maatschappelijke doelen te bereiken. Veredeling is krachtig, maar het proces is traag. Het duurt vele jaren om een nieuw ras te ontwikkelen. Veredelaars hebben meerdere manieren gevonden om dit te versnellen. De nieuwe methoden waar dit rapport over gaat, met name ‘gene editing’ via CRISPR, leveren geen fundamenteel andere gewassen op, maar de verbeteringen komen aanzienlijk sneller tot stand. Het is een belangrijke nieuwe stap om veredeling te versnellen en daarmee de bijdrage van veredeling aan de maatschappelijke doelen te vergroten.

Achtergrond van het rapport

In 2018 oordeelde het Europese Hof van Justitie dat producten van ‘gene editing’ gereguleerd zijn en onder de GGO wetgeving vallen. Dit was een teleurstellende uitspraak voor plantenveredelaars, maar ook voor telers en handelaren in landbouwproducten, omdat het brede gebruik van deze technologie hiermee praktisch onmogelijk wordt.

Naar aanleiding van de grote inzet van de Nederlandse overheid in Brussel, heeft de Europese Commissie de afgelopen twee jaar een studie uitgevoerd naar de ‘passendheid van de huidige GGO wet- en regelgeving’. Deze resultaten zijn op donderdag 29 april gepubliceerd.

Het rapport levert een goed overzicht van de ideeën van betrokkenen over veredeling en het gebruik van verschillende veredelingsmethoden.

Uitkomsten van het rapport

EU Commissaris for Health and Food Safety, Stella Kyriakides: “De gepubliceerde studie concludeert dat nieuwe veredelingstechnieken kunnen bijdragen aan duurzaamheid, in lijn met de doelen van de Farm to Fork strategie. Met de veiligheid van consumenten en het milieu in ons achterhoofd, is het tijd om een open dialoog te voeren met onze burgers, lidstaten en het Europese Parlement over het gebruik van deze biotechnologieën in de EU.”

Het rapport concludeert dat er bij de meeste onderzochte methoden geen specifieke veiligheidsrisico's zijn, anders dan bij eerdere en algemeen geaccepteerde methoden. Er zijn wel verschillende ethische aspecten, zowel voor als tegen het gebruik van deze methoden. De conclusies van het rapport geven de noodzaak van nieuwe regelgeving helder aan. De huidige wetgeving is niet uitvoerbaar gegeven de technologische ontwikkeling. Nieuwe regels moeten toekomstbestendig, en uniform uitvoerbaar zijn. Plantum is blij met deze eerste belangrijke stap, maar had graag gezien dat het rapport ook opties had aangegeven over hoe nieuwe regelgeving er uit zou kunnen zien.

Het volledige rapport kunt u [hier](#) vinden.

ng en opkweek van zaden en jonge planten. Onze bedrijven zijn werkzaam in de landbouw, tuinbouw en sierteelt. Wij zetten ons in voor de belangen van

[milwC_pHB_sgKfnW9-BAAuHwT1tMgo4Juy6zqYz4pkRGfiqIYgbkVPot7IDL_ntydmlylcsH8ZiVRopk6WUqw0yPLqkP02ynkhdBGvhcByWUY1_ZqM2Ua9LYZvXavQ3qYdUEvm7bFIS/http%3A%2F%2Fwww.plantum.nl](#)

Geen berichten meer ontvangen van ons? [Klik hier.](#)

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: maandag 3 mei 2021 11:37
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: Re: Plantum - Deze week bellen?

Let op, in deze e-mail verzonden door 5.1.2.e @plantum.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Beste 5.1.2.e

Begin volgende week is ook prima, voor mij is de dinsdag de makkelijkste dag, maar als jij momenten doorstuurt die voor jou handig zijn dan zorg ik dat ik tijd heb.

Heb jij (of anderen van LNV I&W VWS) input nodig voor die joint working group op dit moment? Of is het meer gezamenlijk de studie bespreken en aangeven wat men opvalt?

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e
 Beleidsmedewerker
 +316-5.1.2.e

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda

telefoon: 0182 5.1.2.e

KvK: Rotterdam 24319599

http://secure-web.cisco.com/1_IR5Mg0IKlxpuCYcs56g25hwifG_68NRJbtT4_F_HotPgoXWLTtTpzwQgAbvEz_niNVVGw9DNWL2Su4ZysZmxzPP3jXwdnDj0iFvEHDUrIB1QvkcCPMigSMTMj0J33MHUahC8s50_uH7zx2IjMtSWs1VQGvVlqFHKYUradO_hamGvEn6lr7fCwtfk0TjTySkYafUmAVNnLaTHy35g/hkracht.nl

volg ons
 via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ont-

Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Van: 5.1.2.e [redacted]@minInv.nl>

Verzonden: maandag 3 mei 2021 11:06

Aan: 5.1.2.e [redacted]@plantum.nl>

Onderwerp: RE: Plantum - Deze week bellen?

Beste 5.1.2.e [redacted]

Deze week is vrij lastig door de drukte. IenW, VWS, en LNV zullen aanstaande vrijdag deelnemen aan een joint working group waar we het onderzoek op technisch niveau zullen bespreken. Verder zal het waarschijnlijk voor de LVR van eind mei geagendeerd worden.

Misschien kunnen we begin volgende week bijpraten?

Gr,

5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e [redacted]@plantum.nl>

Verzonden: maandag 3 mei 2021 10:58

Aan: 5.1.2.e [redacted]@minInv.nl>

Onderwerp: Plantum - Deze week bellen?

Let op, in deze e-mail verzonden door 5.1.2.e [redacted]@plantum.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Hoi 5.1.2.e [redacted]

Heb jij tijd om vandaag of op een ander moment deze week even te bellen? Ik ben benieuwd naar het vervolgproces rondom de GMO studie, welke meetings er komen en wie vanuit Nederland bijvoorbeeld aansluit. Vandaag ben ik de hele dag beschikbaar, behalve tussen 13u en 14u. Ik hoor het graag!

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e [redacted]

Beleidsmedewerker

+316-5.1.2.e [redacted]

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda

telefoon : 0182 5.1.2.e

KvK: Rotterdam 24319599

website: <http://secure->

web.cisco.com/1r097ulFfwwX6ZjIBt_jezf_WcjcbGxnP64aTxjLTchTRfmgvYSSqSOjI5t8z77r5w6t-kracht.nl

volg ons via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te verspreiden.
Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e |@plantum.nl>
Verzonden: vrijdag 7 mei 2021 11:31
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Plantum - input voor vervolgesprekken EU GMO studie

-----

Let op, in deze e-mail verzonden door 5.1.2.e |@plantum.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Super, dan bel ik je om 11.30. Alvast een fijn weekend!

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e
 Beleidsmedewerker
 +316-5.1.2.e

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda

telefoon: 0182 5.1.2.e

KvK: Rotterdam 24319599

website: <http://secure-web.cisco.com/1GsXpQkXTy2nDJz0yFUS4cadIAR0ZYvSPMeofVU4tc4Y8B9IVnwuR59MbeoWTm9IUJYIRznNc7DCFACZ6Nbe6JyHV1zzGEH2qxWfTuFJaUcHnWbGjPmd5kallsxwkracht.nl>

volg ons via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te verspreiden en de afzender hiervan in kennis te stellen. Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Van: 5.1.2.e |@minlnv.nl>
Verzonden: vrijdag 7 mei 2021 11:28
Aan: 5.1.2.e |@plantum.nl>
CC: 5.1.2.e |plantum.nl>
Onderwerp: RE: Plantum - input voor vervolgesprekken EU GMO studie

Prima om te bellen!

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>

Verzonden: vrijdag 7 mei 2021 11:28

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>

CC: 5.1.2.e @plantum.nl>

Onderwerp: Re: Plantum - input voor vervolggesprekken EU GMO studie

-----

Let op, in deze e-mail verzonden door 5.1.2.e @plantum.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Beste 5.1.2.e

11.30-12.00u is prima voor mij. Wil je graag telefonisch bellen of via Teams? Voor dat laatste kan ik een uitnodiging sturen.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e
Beleidsmedewerker
+316-5.1.2.e

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda

telefoon: 0182 5.1.2.e

KvK: Rotterdam 24319599

website: http://secure-web.cisco.com/1BxneNPYLE77uyehXv_oGfZxNKHlgt_8F43X-lhCpOpl8OiMQzDCdBIhghVWzKJOB5e5A08tOVVW6fW3LQRrBZsxaXmg_vk2HIP-6rEO8OZsU2FfiAJMuNc_BanhugHvjNsDjoseCKL941gkpeygg7udhIk9tnjXeQuODSXXNzZaPoma-ph0OPC-Ofb6ELuMBpyWik9A8TriLYaJLvV/http%3A%2F%2Fwww.plantum.nl | www.plant-kn.nl

volg ons
via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te verspreiden en het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie kan wettelijk strafbaar zijn.

Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Van: 5.1.2.e @minlnv.nl>

Verzonden: vrijdag 7 mei 2021 11:26

Aan: 5.1.2.e @plantum.nl>

CC: 5.1.2.e @plantum.nl>

Onderwerp: RE: Plantum - input voor vervolgggesprekken EU GMO studie

Beste 5.1.2.e

Dank jullie beeld en input. Zullen we dinsdag middag bellen? Ik kan van 11.30-12.00 of 15.30-16.00.
Zou een van die twee lukken?

Gr,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>

Verzonden: donderdag 6 mei 2021 10:16

Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e @plantum.nl>

Onderwerp: Plantum - input voor vervolgggesprekken EU GMO studie

-----
Let op, in deze e-mail verzonden door 5.1.2.e @plantum.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Beste 5.1.2.e

Voor de zekerheid sturen we je nog wat input van onze kant die je wellicht kan meenemen in verdere gesprekken over het vervolg van de gesprekken over de gepubliceerde GMO studie.

Onze inschatting over Europa (op basis van Plantum-collega's in de verschillende landen):

Tegen: Oostenrijk, Hongarije, Luxemburg en waarschijnlijk Polen,

Helemaal onduidelijk: Duitsland, Italië

Positief maar nog geen formele positie: Portugal, Zweden, Denemarken, Finland

Echt positief: Spanje, Nederland en waarschijnlijk ook Frankrijk, Roemenië, Bulgarije.

Niet aanwezig: Luxemburg, Griekenland, Ierland, Baltische staten

Wat ons betreft:

- Link met F2F is erg sterk en betekent dat COM moet opschieten (anders is er geen tijd om een verandering van de wetgeving werkelijk effect op de doelen – binnen de gestelde tijd – te laten hebben)
- Safety: EFSA stelt dat SDN1 en 2, en cisgenese geen risico's met zich meebrengen anders dan reguliere plantenveredeling, dus safety is voor die technieken niet het belangrijke argument. We maken ons wel wat zorgen over overstap van regulering naar 'duurzaamheidskenmerken'. Dat zou – met de ervaring van de sociaal-economische criteria in de GGO-wetgeving - wel eens tot 'fuzzy' regels kunnen leiden (in de GGO of in de rassenregistratiewetgeving, die nu ook op tafel ligt).
- Detectie is niet mogelijk – dat maakt wettelijke labelling onmogelijk; de sector is bereid om transparant te zijn richting ketens die GMO of gene editing-vrij te zijn, zoals (delen van??) de biologische sector. Daarmee kan keuzevrijheid vormgegeven worden.
- Er lijken al hints te gaan richting een GGO-light safety assessment. Dat lijkt een politiek interessant compromis, maar daar zien we echt niks in.

Ik hoor het graag als je hier vragen over hebt. Het e.e.a. kan ik desgewenst toelichten als we elkaar volgende week spreken. Wanneer volgende week zou jou goed uitkomen? Ik heb maandagmiddag en dinsdagochtend nog erg veel tijd.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

Beleidsmedewerker

+316-5.1.2.e

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda

telefoon: 0182-5.1.2.e

KvK: Rotterdam 24319599

website: <http://secure-web.cisco.com/1zVHgghXNRzghFFtUbUOGEG3UqNSPSKk626ltjB9uHf6ooSeTFsLp2jhP7lSq7Gw3XQ9U4EI9DrpEbroT8OLELXUtyv4bstoscqR76d9hR9HolcIXEYR1x0A5p0dzNGVXgcH28tYtS4rzKTG3u4nb2Hi0ZpNtlkt5nC29VcQtjaGYmRzn4xicggpA2giTodsDy3rRrF1iY/http%3F>

volg ons via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te verspreiden en het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie kan wettelijk strafbaar zijn. Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: maandag 17 mei 2021 17:24
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Uitvraag beantwoording SO LVR
Bijlagen: 2021.05.17 Inbreng PvdD SO LV-raad 25 mei_def.docx

Beste 5.1.2.e e.a., zie hier ons voorstel voor aanpassing

De ontwikkeling van biotechnologie gaat razendsnel en kan bijdragen aan de maatschappij, vandaag, maar ook in de toekomst. De studie van de Commissie geeft aan dat nieuwe veredelings technieken verduurzaming van de tuin- en landbouw kan vooruithelpen, mits veilig voor mens en milieu. Dit kan door bijvoorbeeld weerbare rassen te ontwikkelen toe die minder gevoelig zijn voor ziekten en plagen en veranderende klimatologische omstandigheden. Ook kunnen de technieken worden ingezet om veredelingsprocessen te versnellen of om genetische kennis en diversiteit te bevorderen. Wel is het van de belang dat we kijken naar de toepassing van ~~de technieken en niet alleen de technieken zelf, anders dan kan innovatie niet gebruikt worden op een positieve manier.~~ hoe de technieken worden toegepast. Het gaat dan om welke eigenschap, of dat inderdaad een toepassing binnen de soortgrenzen en/of targeted mutagenese betreft (zoals de Commissie dit beschouwt), en of het gewas dat hier uit resulteert onder goede landbouw praktijken wordt verbouwd.

Voor noten:

De toepassing die leidt tot een glufosinaat-resistentie (noot 7) valt niet onder de criteria van de Commissie: niet binnen de soortgrenzen, geen targeted mutagenese en je mag je inderdaad afvragen of herbicideresistentie zolang het telen van dit gewas niet als component opgenomen is in een geïntegreerde aanpak voor onkruidbeheersing, past onder goede landbouwpraktijk.

Wetenschappelijke publicaties van Wageningen University & Research die kansen voor verduurzaming van de landbouw aangeven:

Schaart JG, Van de Wiel CM, Lotz LAP, Smulders MJM (2016) Opportunities for Products of New Plant Breeding Techniques. Trends in Plant Science 21:438-449
<http://dx.doi.org/10.1016/j.tplants.2015.11.006>

Van de Wiel CCM, Schaart JG, Lotz LAP, Smulders MJM (2017) New traits in crops produced by genome editing techniques based on deletions. Plant Biotechnology Reports 11: 1-8. doi:10.1007/s11816-017-0425-z. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11816-017-0425-z>

En ook de brochure: CRISPR-Cas, 'We laten kansen liggen bij verduurzaming landbouw: [Nieuwe teeltsystemen - KO Magazine 2020 \(wur.nl\)](#)

Mede namens 5.1.2.e

Bert

From: 5.1.2.e @minlnv.nl>
Sent: maandag 17 mei 2021 16:31

To: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>

Cc: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>

Subject: FW: Uitvraag beantwoording SO LVR

Importance: High

Beste beiden,

Zoals net besproken met 5.1.2.e, hier het begin van een concept antwoord voor TK vragen van Partij van de Dieren. Zouden jullie kunnen kijken naar de "concrete aanwijzingen"?

Kan de minister bevestigen dat de eerste Europese importaanvraag voor een gewas dat met de CRISPR/Cas-techniek is gemanipuleerd een type maïs is dat resistent is gemaakt tegen het landbouwgif glufosinaat? Waarom gelooft de minister dat de nieuwe genetische technieken, zoals CRISPR/Cas, toch de duurzame beloftes zullen vervullen? Heeft zij hier concrete aanwijzingen voor en kan zij die delen?

De ontwikkeling van biotechnologie gaat razendsnel en kan bijdragen aan de maatschappij, vandaag, maar ook in de toekomst. De studie van de Commissie geeft aan dat nieuwe veredelings technieken verduurzaming van de tuin- en landbouw kan vooruithelpen, mits veilig voor mens en milieu. Dit kan door bijvoorbeeld weerbare rassen te ontwikkelen toe die minder gevoelig zijn voor ziekten en plagen en veranderende klimatologische omstandigheden. Ook kunnen de technieken worden ingezet om veredelingsprocessen te versnellen of om genetische kennis en diversiteit te bevorderen. Wel is het van de belang dat we kijken naar de toepassing van de technieken en niet alleen de technieken zelf, anders dan kan innovatie niet gebruikt worden op een positieve manier.

Gr,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 17 mei 2021 15:13

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e

@minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e

@minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e

@minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e

@minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e

@minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: Uitvraag beantwoording SO LVR

Urgentie: Hoog

Beste collega's,

Bijgevoegd vinden jullie de inbreng voor het SO van de CDA. De verschillende Kamervragen zullen druppelsgewijs binnen komen vandaag. Het kan dus zijn dat er meerdere mailtjes met verschillende Kamervragen bij jullie terecht komen.

In deze set zitten vragen over de geannoteerde agenda en overige vragen. Ik heb voor nu jullie namen bij de verschillende vragen gezet. Mocht ik bij jou aan het verkeerde adres zijn dan hoor ik het graag, zodat het naar een andere collega doorgestuurd kan worden.

- Voor de vragen over de geannoteerde agenda staat de deadline voor de beantwoording op **vanavond 20:00 uur**.

- De overige vragen kunnen binnen de reguliere beantwoordingstermijn beantwoord worden. Hiervoor staat de deadline op dinsdag **25 mei, 16:00 uur**.

Zoals jullie al weten, moet de beantwoording voor deze deadlines ook al afgestemd zijn met jullie eigen MT-leden. Mochten jullie nog vragen of opmerkingen hebben, schroom dan niet om contact met mij op te nemen. In ieder geval alvast hartelijk bedankt!

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Cluster EU-coördinatie

.....
Directie Europees, Internationaal en Agro-economisch beleid

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag |

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

T 065.1.2.e

M 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 31 mei 2021 15:23
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: HollandBIO - vraag over contact LNV rond borgen genetica in special collection

Zoom is prima hoor, ik zie de uitnodiging wel verschijnen.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
Verzonden: maandag 31 mei 2021 15:16
Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e @minlnv.nl>
Onderwerp: RE: HollandBIO - vraag over contact LNV rond borgen genetica in special collection

Dag 5.1.2.e

Donderdag om 11:00 uur past, zal ik jullie een agenda-uitnodiging en Zoomlink sturen of gebruiken jullie bij voorkeur een ander platform?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
 Public Affairs Manager
 5.1.2.e @hollandbio.nl
 +31 (0)6 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minlnv.nl>
Verzonden: maandag 31 mei 2021 14:54
Aan: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
CC: 5.1.2.e @minlnv.nl>
Onderwerp: RE: HollandBIO - vraag over contact LNV rond borgen genetica in special collection

Beste 5.1.2.e

Donderdag a.s. is mogelijk voor 5.1.2.e en mijzelf. Lukt het voor jou om 11:00 uur?

Groeten 5.1.2.e

5.1.2.e MSc
 senior policy officer
 Ministry of Agriculture, Nature Food Quality
 The Netherlands
 5.1.2.e @minlnv.nl
 +31 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]>@hollandbio.nl>

Verzonden: maandag 31 mei 2021 13:42

Aan: 5.1.2.e <[redacted]>@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]>@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: HollandBIO - vraag over contact LNV rond borgen genetica in special collection

Beste 5.1.2.e

Bedankt voor je reactie, zou aanstaande donderdag 3 juni jou uitkomen? Qua tijdstip ben ik dan nog redelijk flexibel.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Public Affairs Manager

5.1.2.e <[redacted]>@hollandbio.nl

+31 (0)6 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]>@minlnv.nl>

Verzonden: dinsdag 25 mei 2021 17:45

Aan: 5.1.2.e <[redacted]>@hollandbio.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]>@minlnv.nl>

Onderwerp: Re: HollandBIO - vraag over contact LNV rond borgen genetica in special collection

Beste 5.1.2.e

Dat lijkt me een goed idee. Zullen we voor volgende week iets inplannen?

Groeten 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 25 mei 2021 om 17:13 heeft 5.1.2.e <[redacted]>@hollandbio.nl> het volgende geschreven:

Dag 5.1.2.e,

Is het een idee hier binnenkort iets voor in te plannen? Ik hoor het graag, alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Public Affairs Manager

5.1.2.e <[redacted]>@hollandbio.nl

+31 (0)6 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@hollandbio.nl>

Verzonden: maandag 10 mei 2021 16:32

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: HollandBIO - vraag over contact LNV rond borgen genetica in special collection

Beste 5.1.2.e

Geen probleem, en bedankt voor jullie reactie! @5.1.2.e is het een idee om hier de komende tijd een afspraak voor in te plannen? Ik hoor het graag, bedankt alvast!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Public Affairs Manager

5.1.2.e <[redacted]@hollandbio.nl>

+31 (0)6 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

Verzonden: vrijdag 7 mei 2021 11:20

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@hollandbio.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: HollandBIO - vraag over contact LNV rond borgen genetica in special collection

Beste 5.1.2.e ,

Excuses voor de late reactie. Voor het onderstaande onderwerp kan je het beste contact opnemen met 5.1.2.e (in cc). Laat maar weten als je nog vragen hebt!

Gr,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@hollandbio.nl>

Datum: 28 april 2021 om 12:03:28 CEST

Aan: "5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: HollandBIO - vraag over contact LNV rond borgen genetica in special collection

Beste 5.1.2.e

Waren jullie al in de gelegenheid geweest om naar mijn vraag in de mail hieronder te kijken? Ik hoor het graag, bedankt alvast!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
Public Affairs Manager
5.1.2.e @hollandbio.nl
+31 (0)6 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
Verzonden: donderdag 8 april 2021 17:53
Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl' 5.1.2.e @minlnv.nl>
Onderwerp: HollandBIO - vraag over contactLNV rond borgen genetica in special collection

Geachte 5.1.2.e, beste 5.1.2.e

Vanuit HollandBIO kijken we met een goed gevoel terug op de stakeholderbijeenkomsten vorige week over de status van nieuwe genomische technieken en de scenario's die daarin denkbaar zijn na de publicatie van de studie van de Europese Commissie eind april. De reden dat ik je dit bericht stuur, is echter een andere. Ik heb een vraag over wie de juiste persoon is binnen LNV en de directie PAV om contact op te nemen over een bepaald onderwerp.

In onze achterban van ruim 230 biotechbedrijven zit een aanzienlijke en groeiende groep van bedrijven die zich bezighoudt met de productie van cannabis als farmaceutische grondstof of deze grondstof gebruikt voor het onderzoeken en ontwikkelen van nieuwe behandelingen. Deze bedrijven vinden het belangrijk, gezien hun activiteiten en in het verlengde daarvan het belang voor patiënten en de gezondheidszorg, dat de genetica van hun uitgangsmateriaal goed bewaard blijft en dat er tegelijkertijd controle is op wie daar toegang toe heeft.

Om die redenen, zou het oprichten van een 'special collection' binnen de Collectie voor Genetische Bronnen Nederland (CGN) bijvoorbeeld een uitkomst bieden. Dat lijkt een goede plek voor zo'n initiatief, want daarbij kan je de vertrouwelijkheid en kwaliteit waarborgen van het genetische materiaal. Het borgen van dit genetische materiaal sluit bovendien aan op de verplichtingen uit internationale verdragen rond biodiversiteit en op de eisen die het Bureau Medicinale Cannabis van het ministerie van VWS stelt aan afspraken rond de teelt van medicinale cannabis door bedrijven. Daarbij zou het in onze ogen alleen gaan om medicinale cannabis die in opdracht van het ministerie van VWS wordt geteeld voor patiëntengebruik en onderzoek en ontwikkeling van gezondheidstoepassingen, en niet om cannabis voor recreatief gebruik.

Vanuit HollandBIO zouden wij kortom graag eens met het ministerie van LNV door willen praten over dit onderwerp. Bij wie moeten we dan aankloppen? Ik hoor het graag, alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Public Affairs Manager

<image001.png>

5.1.2.e [@hollandbio.nl](https://twitter.com/hollandbio) |
www.hollandbio.nl | twitter.com/hollandbio
T: + 31 (0)70 5.1.2.e | M: + 31 (0)6 5.1.2.e 4

Laan van Nieuw Oost-Indië 131-133, 2593 BM Den Haag

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: donderdag 3 juni 2021 13:56
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: Plantum - Vraag n.a.v. duurzaamheidscriteria

Let op, in deze e-mail verzonden door 5.1.2.e @plantum.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Beste 5.1.2.e

Je merkte zojuist (terecht) op dat het belang van de duurzaamheids-doelstellingen vormgegeven moet worden in het beleid.

Onze vraag is of je dat in het biotech-dossier (GGO-wetgeving) moet vormgeven, of dat het veel logischer is om dat in het op de plek neer moet leggen waar die duurzaamheid werkelijk vorm moet krijgen, zoals in het GLB, de PRM-wetgeving, de gewasbeschermingsregels, etc. Zou het regelen van duurzaamheidscriteria in de GGO-wetgeving, niet automatisch gaan leiden tot een GGO-light regelgeving, die net als de huidige heel verdragend (en heel erg tegen het MKB) kan gaan werken.

Wanneer je hier een keer over door wilt denken, dan hoor ik het graag!

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e
 Beleidsmedewerker
 +316-5.1.2.e

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda

telefoon: 0182 5.1.2.e

KvK: Rotterdam 24319599

website: http://secure-web.cisco.com/1l1gt6-t3sCzGGC7JB-alnwAK0bVpAF5Q7BIQ6Sm5Bty0UDwIC8t015nm0eH1lmkdH6e6g39OfqyGCW-LAQyCvsHdbwieklFeeffZNK7OeayCZHaVH7R-9gkHEsaR3MRLgDgOm4HU_lYChOQlyu9bnHOH2TwMUEVTecoqdBe_lWuqzvwoYv3z_IOXDPTkracht.nl

volg ons via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te verspreiden en de afzender hiervan in kennis te stellen. Indien u niet de geadresseerde bent, wordt verzocht de afzender hiervan in kennis te stellen. Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: vrijdag 4 juni 2021 15:59
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Documenten WFSR desk team
Bijlagen: EU doc_punten WFSR 5.1.2.e 04062021.docx; agronomy-1262415.docx; Rapport TTW en KB-37-002-013_finalV2_04062021.docx

Beste 5.1.2.e,

Als bijlage heb ik toegevoegd het A4tje (eigenlijk 2 A4tjes) met onze wetenschappelijke punten uit het EC document. Hierin hebben wij als team o.a. onze algemene observaties en mogelijke argumenten voor aanpassing wettelijke definitie of risicobeoordelingseisen gegeven.

Tevens zijn twee andere documenten toegevoegd, ter inzage. Dit is de laatste versie van het Agronomy manuscript (PvP project van 5.1.2.e) en de laatste versie van het off-target rapport (de officiële versie kun je verwachten in de komende twee weken).

Mocht je vragen of opmerkingen hebben dan kun je ons altijd mailen of bellen. Anders kunnen we deze documenten (kort) bespreken tijdens ons maandelijks overleg op 18 juni.

Alvast veel leesplezier en een fijn weekend toegewenst.

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

| 5.1.2.e

Wageningen Food Safety Research

PO Box 230, 6700 AE Wageningen, Akkermaalsbos 2 (building 123)

6708 WB Wageningen, the Netherlands

5.1.2.e @wur.nl | +31 317 5.1.2.e | www.wur.nl/food-safety-research

Aanwezig op: dinsdag, donderdag en vrijdag

Our disclaimer: <https://www.wur.nl/en/Disclaimer.htm>

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: dinsdag 8 juni 2021 10:58
Aan: 5.1.2.e J 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: VOORAANKONDIGING Concept nieuws/persbericht Intellectueel eigendom veredelingsproducten en GAP
Bijlagen: Concept bericht IP-GAP Smulders et al 2021 8jun2021.docx

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

Met deze mail stellen we jullie op de hoogte dat er net een artikel (zie link in het bericht) verschenen is dat van belang is voor het maatschappelijk debat rond o.a. nieuwe veredelingsstechnieken. Hieronder onze mail naar onze communicatieadviseurs (zie ook de tekst in de bijlage). Of en hoe we gaan communiceren is dus nog in bespreking. Het lijkt ons echter goed dat jullie hier nu al van weten.

NB Graag dus nog **niet** verder verspreiden.

Jullie opmerkingen zijn uiteraard welkom. Tot vrijdag!

Met hartelijke groet,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e
Sent: dinsdag 8 juni 2021 10:48
To: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @wur.nl>
Cc: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>;
 5.1.2.e @wur.nl>
Subject: nieuws/persbericht Intellectueel eigendom veredelingsproducten en GAP

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

Zojuist is een volgende artikel online geplaatst (open source journal Agronomy-MDPI) in onze serie van stukken om het debat rond nieuwe veredelingsstechnieken en verduurzaming van de landbouw te voeden. Zie bijgaand onze aanzet voor een persbericht dan wel nieuwsbericht. Zouden jullie mee willen denken?

In het kort: "macht-aspecten gerelateerd aan het intellectueel-eigendom" zoals bv middels patenten worden in het maatschappelijk debat rond GM en NPBT vaak in een negatieve context geplaatst. Je kunt op basis van IP rechten echter ook invloed hebben of een teelt volgens goede landbouwpraktijk wordt uitgevoerd. Daarvan geeft deze studie voorbeelden. Onze boodschap: het maatschappelijk debat zou verbreed moeten worden waarbij ook dit aspect mee wordt genomen.

De link in het concept werkt al naar het zojuist gepubliceerde artikel.

We hopen spoedig van jullie te horen. Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: woensdag 9 juni 2021 15:04
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: FW: <geen onderwerp>
Bijlagen: 2021_06_09_Plant_ETP_AM_RC.pdf;
 Jackson_Governance_and_regulation_of_genome_editing_for_agriculture_G20Argentina2018.pdf

---

Van: 5.1.2.e @vib.be>
Datum: woensdag 9 juni 2021 om 14:51
Aan: "5.1.2.e @wur.nl">
Onderwerp: RE: <geen onderwerp>

Dag 5.1.2.e,
 Zie bijlage.

En daarnaast: blijkbaar hebben ze in 2018 op niveau van G20 al gesproken over governance van GE.

En ook: in de context van CBD schuiven ze GE onder synthetic biology en loeren er langs die kant ook nog gevaren van disproportionele regelingen. De definitie van SynBio die ze hanteren is belachelijk breed. Mijn visie: wanneer je GE toepast om er een 'novel combination of genetic material' van te maken val je sowieso onder het LMO gebeuren en moet je niet daarboven op nog eens organismen gaan regelen die buiten de LMO definitie vallen.

Groet, 5.1.2.e

5.1.2.e
 Regulatory & responsible research manager
 VIB, Belgium www.vib.be
 T: +32 9 5.1.2.e M: +32 5.1.2.e E: 5.1.2.e @vib.be

From: 5.1.2.e @wur.nl>
Sent: 09 June 2021 14:06
To: 5.1.2.e @vib.be>
Subject: <geen onderwerp>

Hi 5.1.2.e

Dat was een mooi overzicht! Kun je de ptt alvast met mij delen, ik heb vanmiddag nog een overleg met 5.1.2.e ter voorbereiding van de G20 bijeenkomst, zou goed zijn om jouw indrukken van het EU rapport ook met hem te delen,

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Wageningen University & Research

P.O. [Box 16](#)
[6700 AA Wageningen](#)
[The Netherlands](#)

Visiting address:
[Droevendaalsesteeg 1](#)
[6708 PB Wageningen](#)
[The Netherlands](#)

T: [+31 317](#) 5.1.2.e

M: [+31 6](#) 5.1.2.e

Email: 5.1.2.e [@wur.nl](#)

www.disclaimer-uk.wur.nl

P Please consider the environment before printing this e-mail

-

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: vrijdag 11 juni 2021 09:42
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: OpmNGT EU Commission working doc BL RS-4 mei2021.docx
Bijlagen: OpmNGT EU Commission working doc BL RS-4 mei2021.docx

Beste 5.1.2.e ik had je al ter kennismaking wat stukjes toegestuurd. Bijgaand stuk is denk ik ook informatief. Het is een notitie van 5.1.2.e en mij voor LNV ter duiding van de recente EC-studie over NGT.

We zien elkaar om 11.00 u.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: vrijdag 11 juni 2021 10:40
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: OpmNGT EU Commission working doc BL RS-4 mei2021.docx

Dat gaat lukken!

5.1.2.e

From: 5.1.2.e @minInv.nl>
Sent: vrijdag 11 juni 2021 9:44
To: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
Cc: 5.1.2.e @wur.nl>
Subject: RE: OpmNGT EU Commission working doc BL RS-4 mei2021.docx

Beste allen,

Zou het mogelijk zijn om het gesprek in te korten tot 11.45? Ik ben momenteel bezig met een spoedklus voor het GLB en moet met de directeur EIA bellen voor 12u. Excuses voor het ongemak.

Gr,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: vrijdag 11 juni 2021 09:42
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>
Onderwerp: OpmNGT EU Commission working doc BL RS-4 mei2021.docx

Beste 5.1.2.e ik had je al ter kennismaking wat stukjes toegestuurd. Bijgaand stuk is denk ik ook informatief. Het is een notitie van 5.1.2.e en mij voor LNV ter duiding van de recente EC-studie over NGT.

We zien elkaar om 11.00 u.

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you

are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 14 juni 2021 15:23
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Frankrijk bundelt krachten voor NBTs
Bijlagen: Plant Alliance.docx

Beste 5.1.2.e

Zie onder en in de bijlage. Ook interessant voor onze discussie van morgen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
 Senior Beleidsmedewerker

Directie Strategie, Kennis & Innovatie
 Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Postbus 20401 | NL-2500 EK Den Haag | T 06-29647780
 Bezoekadres: Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag

Van: 5.1.2.e @minbuza.nl>
Verzonden: donderdag 10 juni 2021 17:14
Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl>
Onderwerp: Frankrijk bundelt krachten voor NBTs

Hallo 5.1.2.e

Hierbij een kort bericht over een opmerkelijke ontwikkeling in de wereld van het onderzoek naar genetische technieken voor planten. Er wordt hier een groot nationaal consortium opgericht van publieke en private onderzoeksinstituten (zie bijlage). Zoals je weet komt dit initiatief op een moment dat de Franse overheid, bij monde van minister van landbouw Julien Denormandie, zich nadrukkelijk manifesteert als voorstander van NBTs (New Breeding Techniques, nieuwe genomische technieken). Het lijkt er dus op dat Frankrijk zich opmaakt om een grote rol te gaan spelen hierin. Naar verwachting zal het Franse voorzitterschap van de EU hier ook aandacht aan besteden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
 Conseiller aux Affaires agricoles | Landbouwrapad

Ambassade du Royaume des Pays-Bas | Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden
 7 Rue Eblé, 75007 Parijs

T +33 (0) 1 5.1.2.e

M +33 (0) 6 5.1.2.e

5.1.2.e @minbuza.nl

www.paysbasetvous.nl/votre-pays-et-les-pays-bas/france | www.nederlandwereldwijd.nl/landen/frankrijk

www.agroberichtenbuitenland.nl/landeninformatie/frankrijk

Twitter @AgriParijs | @NLenFrance

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: EURACTIV Events <support@eventleaf.com>
Verzonden: dinsdag 15 juni 2021 14:10
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: Registration Confirmation - EURACTIV Virtual Conference "EC study on new genomic techniques – What's next?" - Tuesday, 22 June 2021 | 09:30 – 10:45 CET

omic techniques – What's next?".

onference at 09:30 (Brussels time).

© 2021 Jolly Technologies Inc. · 951 Mariners Island Blvd #300 · San Mateo · CA · 94404

[Privacy](#) | [Unsubscribe](#)

Van: EURACTIV Events <support@eventleaf.com>
Verzonden: maandag 21 juni 2021 17:01
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: Tomorrow's EURACTIV Virtual Conference "EC study on new genomic techniques – What's next?" - Tuesday, 22 June 2021 | 09:30 – 10:45 CET

omic techniques – **What's next?"**.

at 09:30 (Brussels time).

Van: Postbus Biotechnologie <PostbusBiotechnologie@minienw.nl>

Verzonden: maandag 5 juli 2021 15:36

Onderwerp: Agenda t.b.v. de digitale bijeenkomst over het rapport van de Europese Commissie status nieuwe genomische technieken.

Bijlagen: Agenda digitale Bijeenkomst 14 juli "Studie Europese Commissie naar status NGTs en follow-up".docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen

Vlagstatus: Met vlag

Beste mevrouw, meneer,

Hierbij de agenda voor de digitale bijeenkomst georganiseerd door het Ministerie van IenW, het Ministerie van LNV en het Ministerie van VWS over het rapport van de Europese Commissie aangaande de status van nieuwe genomische technieken, op 14 juli van 15.30 tot 16.30. Tijdens deze bijeenkomst zullen wij u op hoofdlijnen informeren over deze op 29 april gepubliceerde studie en het voorziene vervolgtraject. Ook bieden we ruimte voor het stellen van vragen en/of het meegeven van aandachtspunten.

In voorbereiding op de publicatie van deze studie, zijn in maart en april drie stakeholdersessies gehouden, respectievelijk voor de groene, rode en witte biotechnologie. We hebben toen aan de hand van twee opties gesproken over het Europese beleid aangaande genetisch gemodificeerde organismen. Ditmaal zal de sessie plenair worden gehouden met vertegenwoordiging vanuit alle drie de toepassingsgebieden van biotechnologie.

De link naar de digitale bijeenkomst (Webex) heeft u al ontvangen via een vergaderverzoek (u heeft geen account nodig). Graag willen wij u vragen om dit vergaderverzoek te accepteren/weigeren. Omdat het overleg via Webex zal plaatsvinden verzoeken wij u om per organisatie 1 deelnemer af te vaardigen.

Indien u nog aanvullende vragen heeft over de bijeenkomst of het gebruik van het Webex-platform, neem dan gerust contact met ons op via: postbusbiotechnologie@minienw.nl.

We zien ernaar uit u te ontmoeten.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted], mede namens:

5.1.2.e [redacted]
MT-lid directie Omgevingsveiligheid en Milieurisico's,
Ministerie van IenW.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e @euractiv.com>
Verzonden: donderdag 8 juli 2021 16:42
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Additional coverage: "EC study on new genomic techniques – What's next?"

Thank you for your participation in our recent event: "EC study on new genomic techniques – What's next?". The event was supported by Corteva.

To continue the conversation, we wanted to share some follow-up content. You can now watch a [recording](#) of the event, listen to the [event podcast](#), and read this [article](#) related to the topic.

You can view the discussion that occurred online via our [Twitter Moment](#). To be included in our next Twitter Moment, be sure to use the hashtag #eaDebates.

Ongoing coverage of this topic can be found on our [section hub](#) and on Twitter ([@eaAgriFood](#)), and in our [free weekly newsletters](#).

If your organisation is interested in supporting a EURACTIV event, you can learn more [here](#) or [get in touch for more information](#).

We look forward to welcoming you at future EURACTIV debates. You can find all upcoming events at [events.euractiv.com](#).

Van: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
Verzonden: donderdag 22 juli 2021 09:20
Aan: 5.1.2.e - DGMI'
CC: 5.1.2.e
 5.1.2.e
 5.1.2.e -
 DGMI'
Onderwerp: RE: NGT vervolgbijeenkomst

Beste 5.1.2.e,

Hartelijk dank voor je reactie en de geruststelling. We werken en denken uiteraard heel graag mee, dus zien een vervolg graag tegemoet!

Voor nu: een heel fijne zomer gewenst,

Hartelijke groet,

5.1.2.e
Program Director

5.1.2.e @hollandbio.nl |
www.hollandbio.nl | twitter.com/hollandbio
 T: + 31 (0)70 5.1.2.e | M: + 31 (0)6 5.1.2.e

Bezoekadres: Laan van Nieuw Oost-Indië 131-133, 2593 BM Den Haag
Postadres: Laan van Nieuw Oost-Indië 131 E, 2593 BM Den Haag
Telefoonnummer: + 31 (0)70 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e - DGMI 5.1.2.e @minienw.nl>
Verzonden: woensdag 21 juli 2021 17:53
Aan: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
CC: 5.1.2.e @minInv.nl; 5.1.2.e @minInv.nl; 5.1.2.e @minezk 5.1.2.e @minvws.nl; 5.1.2.e @minienw.nl; 5.1.2.e minvws.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @hollandbio.nl; 5.1.2.e - DGMI
 <5.1.2.e @minienw.nl>
Onderwerp: RE: NGT vervolgbijeenkomst

Beste 5.1.2.e ,

Hartelijk dank voor je mail en ook voor je aanwezigheid en input bij de NGT vervolgbijeenkomst.

Ik begrijp dat er nog veel vragen leven over zowel het proces als de inhoud van het EU traject en de Nederlandse inzet daarin. Dat is voor een groot deel te wijten aan de onduidelijkheid die er nu nog heerst in Europa. Ik vermoed dat als de inception impact assessment gepubliceerd zal zijn, er meer duidelijk wordt. Daar kijken we met betrokken ministeries naar uit.

In de tussentijd zijn we hard aan het werk, door behalve nationale gesprekken te hebben met stakeholders en adviesorganen, ook onder andere met lidstaten en de Commissie in gesprek te gaan. Zoals tijdens de stakeholdersbijeenkomsten is gemeld werken we als departementen nauw samen en blijven we dat de komende tijd doen.

Om je gerust te stellen: de stakeholdersbijeenkomst van 14 juli was zeker niet de laatste. We stellen de betrokkenheid vanuit het veld op prijs en vinden de input uit het veld ook erg behulpzaam. Ik verwacht dat we bij iedere vervolgbijeenkomst die we zullen organiseren meer antwoorden op vragen zullen hebben en steeds meer helderheid en duidelijkheid kunnen geven over de inhoud van het EU traject en ook over de Nederlandse inzet. De zorgen die al zijn uitgesproken op 14 juli brengen we, zoals toegezegd, over aan de Commissie. We zien in dat kader ook uit naar de high level bijeenkomst die de Commissie op 29 november organiseert. Dat is een mooi moment om uitgebreid met de Commissie in discussie te gaan. We hopen jullie en/of jullie Europese koepel daar uiteraard ook te zien. Na de zomer zullen we bezien wanneer we weer in stakeholderverband een bijeenkomst beleggen. Sowieso spreken we elkaar half oktober in de Beraadsgroep en heb ik begrepen dat jullie op reguliere basis met 5.1.2.e bijpraten over diverse lopende zaken op IenW terrein. Ik hoop dat de diverse overleggen bijdragen om goed geïnformeerd te raken en blijven over het proces waar we nu middenin zitten en dat ik met deze mail je, hieronder geformuleerde, zorgen heb kunnen wegnemen!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Directie Omgevingsveiligheid en Milieurisico's

Van: 5.1.2.e <[redacted]> @hollandbio.nl>

Verzonden: vrijdag 16 juli 2021 15:50

Aan: 5.1.2.e <[redacted]> DGMI 5.1.2.e <[redacted]> @minienw.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]> @minInv.nl; 5.1.2.e <[redacted]> @minInv.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]> @minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]> @minvws.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]> @minienw.nl>; 5.1.2.e <[redacted]> @minvws.nl>; 5.1.2.e <[redacted]> @minez.nl; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]> @hollandbio.nl>

Onderwerp: NGT vervolgbijeenkomst

Beste 5.1.2.e

Hartelijk dank voor het organiseren en voorzitten van de NGT vervolgbijeenkomst afgelopen woensdag. Fijn om bij te praten en de mogelijkheid te hebben om vragen te stellen. Wel bleken veel vragen nog niet te beantwoorden, en bleef veel onduidelijk. Ik begrijp dat dit voor een groot deel te wijten is aan de onduidelijkheid in Europa, en dat er simpelweg gewoon nog veel onduidelijkheid is over de precieze stappen en invullingen van de EC. Anderzijds, en ik hoop dat ik het mis heb, leken de ministeries zelf ook wat afwachtend en passief. Ik miste een heldere visie, strategie en concreet plan van aanpak om, al dan niet in samenwerking met het stakeholderveld, de breed gedeelde wens tot modernisering van de ggo-wetgeving te realiseren. In de opmaat naar de studie had ik het idee dat de ministeries er meer bovenop

zaten. En dat baart me zorgen, om eerlijk te zijn. Deze kans om de belemmerende en gedateerde ggo-regelgeving aan te pakken is waarschijnlijk de enige kans die we het komende decennium krijgen. Het zou een gemiste kans zijn om nu niet door te pakken, vanwege allerlei – overigens legitieme en complicerende - factoren als de demissionaire status van het kabinet. Ook doen we daarmee de grote en pro-actieve inspanning van Nederland om tot dit punt te komen, teniet.

We hadden woensdag nog legio vragen die niet meer gesteld konden worden, door tijdgebrek enerzijds en anderzijds doordat ik het idee had dat er niet meer informatie was dan al gegeven. Ik zou het erg op prijs stellen als we in een later stadium in meer detail geïnformeerd worden over de vervolgstappen, is dat mogelijk? Onze openstaande vragen zijn o.a.:

- Wanneer, op welke manier en met welk doel wordt het veld betrokken - en hoe kan het veld hier optimaal dienstbaar in zijn door zo waardevol en relevant mogelijke input te leveren;
- Hoe en wanneer komt de (nationale) publieksconsultatie tot stand en welke vragen worden in die consultatie geadresseerd; Wat is de scope van die consultatie? Krijgt het veld een rol in de totstandkoming van de consultatie?
- Wat is de positie van Nederland, niet alleen op het gebied van plantenveredeling, maar ook, of met name t.a.v. modernisering van de ggo-regelgeving in de volle breedte en hoe verhoudt deze zich tot de conclusies van de commissie? Hoe gaat de overheid om met standpuntvorming over vraagstukken die niet vastgelegd zijn in het Regeerakkoord, maar die gezien de Europese tijdslijnen niet kunnen wachten tot een nieuw kabinet?
- Welke acties worden wanneer richting Europa (EC, EP, lidstaten, ...) ondernomen? Op welke manier trekken de betrokken ministeries met elkaar op en hoe zorgen ze voor de synergie die deze modernisering nodig vraagt? Op welke manier wordt er samenwerking gezocht met andere lidstaten en wat zijn de strategische of tactische afwegingen daarbij?
- Hoe gaat Nederland ervoor zorgen dat de breed gedeelde zorgen worden geadresseerd, bijvoorbeeld rondom de duurzaamheidscriteria, het waarborgen van integraliteit (het uitsluiten van microbiële toepassingen, en het elders beleggen van medische ggo's) en de urgentie?

Tot slot, ik was in de veronderstelling dat we in de meeting nog met de technische vragen bezig waren en dat de feedback op de conclusies van het onderzoek vanuit de aanwezigen nog zou volgen, waardoor wij ons standpunt in reactie op de conclusies van de commissie niet meer hebben toegelicht. Wellicht ten overvloede ; -), hierbij alsnog: HollandBIO is van mening dat de regulatoire status aparte van ggo's gedateerd is. Het is ons inziens tijd voor een paradigmashift, waarbij producten op hun toegevoegde waarde en veiligheid beoordeeld worden, en niet op de techniek waarmee zij tot stand zijn gekomen. De conclusies van de Europese Commissie zijn een eerste stap. Het toont aan dat de wetgeving niet meer fit for purpose is en aangepast moet worden aan de wetenschappelijke vooruitgang. Echter, de smalle focus op slechts een deel van de NGTs en plantenveredeling, is een gemiste kans om echt stappen te zetten naar toekomstbestendige regelgeving. De eveneens broodnodige modernisering t.a.v. microbiële en medische toepassingen mist urgentie, zij lijken het slachtoffer te worden van gebrek aan ophef, terwijl de wetgeving ook in die toepassingsgebieden zeer belemmerend werkt. Het maakt dat Europa het als het om biotech innovatie gaat, het aflegt tegen andere continenten. En dat is vreselijk zonde. Er is een wereldwijde biorevolutie gaande met grote maatschappelijke en economische waarde, in het realiseren van gezondheidswinst, en een duurzame transitie van de voedselvoorziening en chemische industrie. Die boot willen en kunnen we niet missen. Op onze website en in onze nieuwsbrief gingen we in iets meer detail in op de studie: <https://www.hollandbio.nl/nieuws/europese-commissie-ggo-regels-toe-aan-modernisering/>.

Ik ben benieuwd hoe jij en je collega's naar het vervolg kijken, en hoor graag.

Voor nu, vast een prettig weekend gewenst,

Hartelijke groet,

5.1.2.e
Program Director

5.1.2.e [@hollandbio.nl](https://twitter.com/hollandbio) |
www.hollandbio.nl | twitter.com/hollandbio
T: + 31 (0)70 5.1.2.e | M: + 31 (0)6 5.1.2.e

Bezoekadres: Laan van Nieuw Oost-Indië 131-133, 2593 BM Den Haag

Postadres: Laan van Nieuw Oost-Indië 131 E, 2593 BM Den Haag

Telefoonnummer: + 31 (0)70 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 30 juli 2021 16:24
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Verslagje van gesprek 29 juni NGTs
Bijlagen: Opmerkingen op brainstorm WUR bijdrage vervolg EC studie over NGT29jun21_ML.docx

Beste 5.1.2.e

Ik heb slechts 1 aanpassing aan het stuk. Zie bijlage.
Ik ben afwezig tot 19 aug. Een fijne zomer gewenst.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

06-5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: woensdag 14 juli 2021 09:09
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
 @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @wur.nl>
Onderwerp: RE: Verslagje van gesprek 29 juni NGTs

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e,

We begrijpen volledig dat het een erg drukke tijd is. Mochten jullie toch nog kunnen reageren op onderstaande mail en bijlage, zou ons dat wel geweldig helpen het BO-onderzoek zo goed mogelijk af te stemmen op de behoeften van LNV.

We hopen van jullie te horen.

Met hartelijke groet,

5.1.2.e

(grotendeels op vakantie tot 2 augustus)

From: 5.1.2.e
Sent: donderdag 1 juli 2021 14:33
To: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
 @minInv.nl>
Cc: 5.1.2.e @wur.nl>
Subject: Verslagje van gesprek 29 juni NGTs

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

Nogmaals dank voor het informatieve gesprek van afgelopen dinsdag naar aanleiding van ons brainstorm stuk opgesteld met WUR collega's.

Op basis van het besprokene hebben we de tekst wat aangepast, maar ook belangrijk, in [blauw](#) hebben we jullie opmerkingen en reacties verwoord. Zouden jullie willen kijken of deze verwoordingen kloppen? Graag zo nodig corrigeren dan wel aanvullen. Dat help ons zeer!

5.1.2.e en ik gaan na of de 3 PPS-preproposals vanuit Plant breeding die gaan over ziekten en plagen, uitgebreid kunnen worden met een demo-component met NGTs. Een eerste rondje van 5.1.2.e leverde daartoe geen aanknopingspunten, maar we komen daar graag nog op terug.

Alvast veel dank voor jullie reactie. Hartelijke groet ook namens 5.1.2.e,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 17:51
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: Opinion Paper
Bijlagen: image001.png; biology-10-00690-v3 (2).pdf

Geachte 5.1.2.e , beste 5.1.2.e

Vanuit het CropBooster-P project, waarvan ik de coördinator ben, hebben we onlangs een Opinon Paper gepubliceerd (zie bijlage) in een Special Issue van Biology: Crop Improvement Now and Beyond.

In deze paper pleiten we voor het opzetten van een groot pan-Europees onderzoeksprogramma om onze landbouwgewassen toekomstbestendig te maken. Concreet betekent dit dat we gewassen willen ontwikkelen die bestand zijn tegen de negatieve effecten van klimaatverandering, die duurzaam omgaan met schaarse grondstoffen als water, fosfaat en mineralen, en die genoeg opbrengst geven om een toekomstige wereldbevolking te voeden.

5.1.2.e raadde me aan deze paper naar jou te sturen om deze op deze manier onder de aandacht van 5.1.2.e te brengen. Het hele idee achter het toekomstbestendig maken van landbouwgewassen sluit naadloos aan bij de plannen voor de Green Deal die de 5.1.2.e ontwikkeld heeft, en we denken dat ons voorstel daar een bijdrage aan zou kunnen leveren.

Uiteraard zou het mooi zijn als je deze Opinion Paper ook verder zou kunnen verspreiden bij de Commissie en bij ander instanties in Brussel die een interesse hebben in deze materie. Hiervoor kan je ook de link naar de paper gebruiken 5.1.2.e

Hopelijk kan je iets voor ons betekenen in deze, en ik hoor graag wat je van dit alles vindt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Coordinator CropBooster-P

tel: +31 317 5.1.2.e

email 5.1.2.e @wur.nl

Website: www.cropbooster-p.eu

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/cropbooster-p/>

Visiting address:

CropBooster-P Project Office

WUR Plant Science Group

Building:107

Droevendaalsesteeg 1

6708 PB Wageningen

The Netherlands

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 13:34
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: cisgenesis gerichte mutatie-inducties en de EU

Dank 5.1.2.e

We wisten dat deze high level event zou komen, maar de datum was ons nog onbekend. Ik cc meteen ook naar 5.1.2.e en 5.1.2.e. Komen we graag in ons geregeld overleg op terug.

Met hartelijke groet,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e @wur.nl>
Sent: maandag 30 augustus 2021 10:13
To: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>
Subject: cisgenesis gerichte mutatie-inducties en de EU

Af en toe kijk naar nieuwe ontwikkelingen . Is onderstaand voornemen bekend?

New techniques in biotechnology

Commission organises a High level event on new genomic techniques (NGT) - 29 November 2021

SAVE THE DATE for a transparent and constructive debate on how the EU could develop a regulatory framework on new genomic techniques in the agri-food sector that combines high levels of safety with reaping the benefits of innovation. The Commission is organising the event to provide a public forum to discuss the announced initiative on plants obtained by targeted mutagenesis and cisgenesis, following the publication of the Commission NGT study.

More details on the programme and registration will follow.

Van: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 20:58
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e '
Onderwerp: Stakeholdersoverleg groene biotech 10/9
Bijlagen: NGT vervolgbijeenkomst.msg

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

Hartelijk dank voor de uitnodiging voor het stakeholdersoverleg aanstaande vrijdag – ik sluit graag aan.
 Kan mijn collega 5.1.2.e (cc) ook een uitnodiging ontvangen?

Wellicht hebben jullie mijn eerdere mail aan 5.1.2.e gelezen, waarin wij onze zorgen uiten over het proces en de inzet van Nederland rondom de modernisering van de GGO-regelgeving (bijlage). De in de uitnodiging gecommuniceerde personele wisseling, (@5.1.2.e van harte met je detachering, mooie uitdaging!), versterkt die zorgen, en komt nog eens boven op de beperkingen van de demissionaire status van en personele wisselingen in het kabinet. Kunnen jullie tijdens de bijeenkomst toelichten hoe continuïteit in de komende maanden wordt geborgd en hoe de betrokken ministeries synergie organiseren in het ontwikkelen en uitdragen van de Nederlandse positie en inzet – op plantenveredeling, maar ook op industriële en biofarmaceutische toepassingen? Ook stellen we het op prijs als jullie in kunnen gaan op de overige vragen uit mijn mail aan 5.1.2.e of op welke termijn we meer informatie rondom de vervolgstappen mogen verwachten.

Alvast bedankt en graag tot vrijdag,

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e @hollandbio.nl |
www.hollandbio.nl | twitter.com/hollandbio
 T: + 31 (0)70 5.1.2.e | M: + 31 (0)6 5.1.2.e

Bezoekadres: Laan van Nieuw Oost-Indië 131-133, 2593 BM Den Haag

Postadres: Laan van Nieuw Oost-Indië 131 E, 2593 BM Den Haag

Telefoonnummer: + 31 (0)70 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: dinsdag 21 september 2021 15:11
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Heisessie TU Board 10 nov

Beste 5.1.2.e

Zoals je weet is in de TU Board geopperd om de Nieuwe Genomische Technieken als onderwerp op de agenda te zetten voor de TU Board heisessie. Deze is nu gepland op 10 nov. Gelukkig hebben we nog een tijdje, maar ik zou graag al een moment te prikken om die sessie voor te bereiden. De agenda's lopen immers snel vol.

We kunnen bijvoorbeeld een handout voorbereiden met een uitleg van wat het onderwerp precies behelst en waar we staan, gevolgd door een aantal vragen om de discussie inhoud te geven. Maar misschien heb jij andere ideeën.

Ik heb 5.1.2.e in cc gezet. Hij is de opvolger van 5.1.2.e. Als ik het goed heb begrepen gaan jullie binnenkort kennismaken. Het lijkt me goed om deze sessie gedrieën voor te bereiden, of wellicht met z'n vieren als je vanuit Plantum ook nog iemand wil aanhaken.

Indien akkoord zal ik op zoek gaan naar een datum. Ik denk aan een afspraak van 1 – 1,5 uur, liefst in de week van 25 okt of (uiterlijk) 2 nov.

Ik hoor het graag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Senior Beleidsmedewerker

Directie Strategie, Kennis & Innovatie
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20401 | NL-2500 EK Den Haag | T 06-29647780
Bezoekadres: Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: dinsdag 21 september 2021 15:40
Aan: 5.1.2.e '
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Heisessie TU Board 10 nov

Hoi 5.1.2.e

Misschien overviel ik je met het onderwerp. Dit komt nog voort uit de sessie die jij met de TU Board had in juni naar aanleiding van de studie die in april gepubliceerd is door de EC.

Ik denk dat het goed is als enkelen van ons dan ook aanwezig zijn bij de discussie op de hei. Hoeft niet allemaal. Plaats en tijd kan ik helaas nog niet zeggen. Er wordt nu een rondje gemaakt langs de Boardleden voor onderwerpen voor de heisessie.

Donderdagochtend 28 okt is prima wat mij betreft. Ik heb wel een voorkeur voor Den Haag omdat ik een 'live' meeting heb tot 9:45. Wat mij betreft kan het dus vanaf 10:00.

Voor wat betreft de handout is het wel goed om voorafgaand aan die dag in ieder geval na te denken over wat er in die handout beschreven moet worden. Anders kan de tijd na 28 okt wat krap worden.

Groetjes,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: dinsdag 21 september 2021 15:28
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @plantum.nl>
Onderwerp: RE: Heisessie TU Board 10 nov

5.1.2.e

Interessant dat het TopTeam in meer detail na wil denken over beleidsterreinen die naast onderzoeksbeleid innovatie in de sector raken. Bij Plantum vatten we naar Onderzoek ne Veredelingsmethoden ook Toegang tot genetische bronnen (oa Nagoya Protocol) en Intellectueel Eigendom (kwekersrecht, Octrooirecht, merkenrecht) tot het cluster 'Innovatiebeleid'.

Goed plan om de NGTs in meer detail te bespreken; wel logisch inderdaad om 5.1.2.e daar ook bij uit te nodigen. Donderdagmorgen (28-10) hebben wij beide ruimte. Als dat jullie past is het slim om het snel vast te leggen. Welkom hier in Gouda, maar Den Haag is natuurlijk ook een optie.

Het lijkt me prima om een handout te maken. Zullen we daar vóór ons overleg een voorzet voor maken of zullen we dan bespreken wat de opties zijn om de Topteam discussies te ondersteunen?

PS. Is het nog een verwachting dat wij aanwezig zijn op de hei ???

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 21 september 2021 15:11

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@plantum.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]@minInv.nl>

Onderwerp: Heisessie TU Board 10 nov

Beste 5.1.2.e

Zoals je weet is in de TU Board geopperd om de Nieuwe Genomische Technieken als onderwerp op de agenda te zetten voor de TU Board heisessie. Deze is nu gepland op 10 nov.

Gelukkig hebben we nog een tijdje, maar ik zou graag al een moment te prikken om die sessie voor te bereiden. De agenda's lopen immers snel vol.

We kunnen bijvoorbeeld een handout voorbereiden met een uitleg van wat het onderwerp precies behelst en waar we staan, gevolgd door een aantal vragen om de discussie inhoud te geven. Maar misschien heb jij andere ideeën.

Ik heb 5.1.2.e in cc gezet. Hij is de opvolger van 5.1.2.e. Als ik het goed heb begrepen gaan jullie binnenkort kennismaken. Het lijkt me goed om deze sessie gedrieën voor te bereiden, of wellicht met z'n vieren als je vanuit Plantum ook nog iemand wil aanhaken.

Indien akkoord zal ik op zoek gaan naar een datum. Ik denk aan een afspraak van 1 – 1,5 uur, liefst in de week van 25 okt of (uiterlijk) 2 nov.

Ik hoor het graag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Senior Beleidsmedewerker

Directie Strategie, Kennis & Innovatie

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Postbus 20401 | NL-2500 EK Den Haag | T 06-29647780

Bezoekadres: Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: dinsdag 28 september 2021 09:43
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: Plantum - Kennismaking?

Let op, in deze e-mail verzonden door 5.1.2.e @plantum.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Beste 5.1.2.e

Ik ben zo vrij geweest om even in de agenda van 5.1.2.e te spieken en wij zouden allebei om 10u kunnen. 5.1.2.e geldt dat ook voor jou?

Wat is de beste plek om af te spreken wat jullie betreft?

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: dinsdag 28 september 2021 09:40
Aan: 5.1.2.e @plantum.nl>; 5.1.2.e @plantum.nl>
CC: 5.1.2.e @plantum.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: RE: Plantum - Kennismaking?

Ha 5.1.2.e

Goed plan, ik kan ook op de 12de, wel bij voorkeur iets later op de ochtend ~10 u? Als het niet uitkomt verplaats ik wel mijn andere afspraak!

Vriendelijke groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: maandag 27 september 2021 17:58
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e @plantum.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @plantum.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: RE: Plantum - Kennismaking?

Let op, in deze e-mail verzonden door 5.1.2.e @plantum.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt

worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Beste 5.1.2.e,
Ik had 5.1.2.e net aan de lijn. Het lijkt ons een heel goed idee om hem ook mee te nemen in ons overleg. Dinsdag 12 's ochtends zou hij beschikbaar kunnen zijn.
Dat is ook het mooiste moment omdat reacties op de EU Impact Assessment over NGTs al op de 22ste binnen moeten zijn – wij willen onze ideeën graag tegen jullie aanhouden (en misschien is dat wederzijds).
Dus – wij hopen dat de 12de ook in jouw agenda past. Zou je dat kunnen bevestigen?

5.1.2.e en 5.1.2.e

5.1.2.e

Directeur

Mobielnummer 06 5.1.2.e

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda

telefoon: 0182 5.1.2.e

KvK: Rotterdam 24319599

website: <http://secure->

web.cisco.com/1lfv7FguecpPfFvN6ePg7iT87UfVSfBWa4IDOT_yvcgvmNLkfsXs_oBVMSObCON1SyASvZk0pngIXZ9bq-6583PmT9U4IkBbfBKW7iVMsHPP-i4HG40C8fD5VfkyIWycUM2Z6JR-YSNkiRDVSQV

volg ons
via: [Twitter](#) | [YouTube](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@plantum.nl>

Verzonden: maandag 27 september 2021 16:16

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@plantum.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@plantum.nl>

Onderwerp: RE: Plantum - Kennismaking?

Beste 5.1.2.e,

Hieronder een paar opties die goed uitkomen voor 5.1.2.e en mij:

Dinsdag 12 oktober 09.30 – 12.00u

Vrijdag 15 oktober 13.00 – 16.00u
Maandag 1 november 14.00-17.00u

Je bent van harte welkom op ons kantoor in Gouda, maar als een andere plek beter uitkomt dan horen we dat natuurlijk graag!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Beleidsmedewerker

Mobiel: +31 6 5.1.2.e

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda

telefoon: 0182 68 86 68

KvK: Rotterdam 24319599

<http://secure->

website: web.cisco.com/1Ifv7FguecpPfFvN6ePg7iT87UfVSfBWa4ID0T_yvcgymNLkfsXs_oBVMSObCON1SyASjZk0pngIXZ9bq-6583PmT9U4IkBbfBKW7iVMsHPP-i4HGa40C8fD5VfkyIWycUM2Z6JR-YSNkiRDVSQV

volg ons
via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Van: 5.1.2.e [@minInv.nl](#)>

Verzonden: maandag 20 september 2021 12:35

Aan: 5.1.2.e [@plantum.nl](#)>

cc: 5.1.2.e [@plantum.nl](#)>; 5.1.2.e [@plantum.nl](#)>

Onderwerp: RE: Plantum - Kennismaking?

Ha 5.1.2.e

Fijn dat jullie het initiatief nemen om kennis te maken! Het lijkt mij heel nuttig om, net als 5.1.2.e, met jullie de prettige samenwerking voort te zetten. Wat mij betreft een goed plan dus om kennis te maken en visies uit te wisselen. Wat zou een goed moment voor jullie zijn?

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Beste meneer 5.1.2.e,

Mijn naam is 5.1.2.e en ik werk bij Plantum aan het dossier Nieuwe Veredelings technieken. In het verleden hebben wij altijd erg prettig samengewerkt met uw voorgang 5.1.2.e. Wij zouden dan ook graag met u kennis willen maken, om elkaar te leren kennen en onze visies uit te wisselen over de uitdagingen waar wij voor staan. Wij horen het graag als u dit ook een leuk idee vindt, dan zullen we een goed moment plannen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Beleidsmedewerker

Mobiel: +31 6 5.1.2.e

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda

telefoon: 0182 5.1.2.e

KvK: Rotterdam 24319599

website: http://secure-web.cisco.com/1G5Vw-weYQrB-M8v4RSe4gXnnkepHcdDfa_EsCX6arYh-OleWpvVSxi93X99b_3eyEOfhRZI34mTzDm4kT2E8TKzLPyHKDIMIEr09MT7huGhmdW8S0_ooRNORS-Gw6hTB1Blia1meogkq9kYHFJ2gsqMTlxY6ev9ThakiZoVC-SiCsDcxhvWXY7D74V5exD4ZaJ_zm39h5DYiWYahZYnGS3z9_MuqA/http%3A%2F%2Fwww.plantum.kracht.nl

volg ons
via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender hiervan in kennis te stellen. Indien u niet de geadresseerde bent, wordt verzocht de afzender hiervan in kennis te stellen. Het verspreiden van elektronische berichten kan strafbaar zijn. Het verspreiden van elektronische berichten kan strafbaar zijn. Het verspreiden van elektronische berichten kan strafbaar zijn.

Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: DRAFT feedback EC inception impact assessment NGTs
Datum: woensdag 29 september 2021 17:14:54
Bijlagen: [image001.png](#)
[inception impact assessment - DRAFT feedback EC HollandBIO 290921.pdf](#)

Beste 5.1.2.e

Graag breng ik ons huidige standpunt (**aangehecht**) ten aanzien van de onlangs gepubliceerde [inception impact assessment](#) van de Europese Commissie ("Legislation for plants produced by certain new genomic techniques") onder jullie aandacht. Momenteel zijn we bij onze leden input aan het vergaren op dit document. We zullen ons definitieve standpunt indienen bij de Europese Commissie en zijn benieuwd hoe jullie erin staan.

Groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e [@hollandbio.nl](#) |
www.hollandbio.nl | twitter.com/hollandbio
T: + 31 (0)70 833 1333 | M: + 31 (0)6 19638047

Van: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
Verzonden: woensdag 29 september 2021 17:38
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: DRAFT feedback EC inception impact assessment NGTs
Bijlagen: inception impact assessment - DRAFT feedback EC HollandBIO 290921.pdf

Beste 5.1.2.e .

Graag breng ik ons huidige standpunt (aangehecht) ten aanzien van de onlangs gepubliceerde [inception impact assessment](#) van de Europese Commissie ("Legislation for plants produced by certain new genomic techniques") onder je aandacht. Momenteel zijn we bij onze leden input aan het vergaren op dit document. We zullen ons definitieve standpunt indienen bij de Europese Commissie en zijn benieuwd hoe jullie jij, vanuit je nieuwe rol, hierin staat.

Met vriendelijke groeten, ook namens 5.1.2.e ,
5.1.2.e

5.1.2.e | [@hollandbio.nl](#) |
www.hollandbio.nl | twitter.com/hollandbio
 T: +31 (0)70 5.1.2.e M: +31 (0)6 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Kennismaking 5.1.2.e
Datum: woensdag 6 oktober 2021 08:00:01

Dat is prima 5.1.2.e veel beterschap!

Groet,
5.1.2.e

Op 6 okt. 2021 om 07:24 heeft 5.1.2.e
@minlnv.nl> het volgende geschreven:

Beste 5.1.2.e,

Helaas heb ik mij vandaag wel echt ziek moeten melden. Zal ik je een seintje geven zodra ik weer beter ben, dat we dan even kunnen sparren over de inception impact assessment? Hopelijk blijft het bij deze griep en kan ik einde deze week even bellen.

Mijn nr. is trouwens 06-5.1.2.e, handig om alvast uit te wisselen.

Vriendelijke groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: dinsdag 5 oktober 2021 19:19
Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl>
CC: PSG Secretariaat Algemeen Directeur <secretariaat-algdir.psg@wur.nl>
Onderwerp: Re: Kennismaking 5.1.2.e - 5.1.2.e

Vrijdag gaat niet lukken, zit al vol met andere afspraken. Zullen we een nieuwe datum gaan zoeken voor jou en 5.1.2.e voor een bezoek aan wageningen. Sterkte met de verkoudheid!

Over de vraag van inception impact assessment kunnen we wellicht morgen even bellen?

Groet,
5.1.2.e

Op 5 okt. 2021 om 14:34 heeft 5.1.2.e
@minlnv.nl> het volgende geschreven:

Beste 5.1.2.e

Helaas ben ik sinds vanochtend verkouden en heb mij moeten laten testen op COVID. Nu duurt het maximaal 48 uur voordat ik de uitslag heb, dus is het voor mij wellicht lastig om morgen fysiek aanwezig te zijn in Wageningen. Aansluitend wil ik jullie natuurlijk ook niet aansteken met mijn verkoudheid (indien het gewoon de verkoudheid

is). Is het wellicht een idee om deze kennismaking te verschuiven? Ik heb bijvoorbeeld a.s. vrijdag veel ruimte in mijn agenda.

Verder dacht ik ook dat je nog voornemens was om ook 5.1.2.e uit te nodigen voor de kennismaking, wil je dat zij ook meekomt? Dan kan ik haar de uitnodiging doorsturen.

Als laatste lijkt het me ook goed om even te sparren tijdens ons gesprek over de uitgekomen inception impact assessment. Weten jullie al of jullie daar als universiteit op gaan reageren?

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: PSG Secretariaat Algemeen Directeur <secretariaat-algdir.psg@wur.nl>

Verzonden: maandag 27 september 2021 09:18

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: Kennismaking 5.1.2.e

Tijd: woensdag 6 oktober 2021 13:30-14:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Plant Sciences Group | gebouw Radix | gebouwnummer 107 | Droevendaalsesteeg 1 | Wageningen | parkeerplaats 1

27-09

Geachte heer 5.1.2.e

U kunt zich bij binnenkomst melden bij de receptie.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Secretary

Wageningen University & Research - Plant Sciences Group

P.O. Box 16, 6700 AA Wageningen

Wageningen Campus, building 107 (Radix)

Droevendaalsesteeg 1, 6708 PB Wageningen

Tel. +31 (0)317 5.1.2.e

e-mail: Secretariaat-ALGDIR.PSG@wur.nl

www.wur.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien

u

niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden,

wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Subsidieverzoek 2021-2022

Titel Duiding kansen van nieuwe veredelings technieken voor verduurzaming landbouw (BO-43-121-001)

Algemene informatie

Projectleider: 5.1.2.e vervanger 5.1.2.e
E-mail: 5.1.2.e @wur.nl 5.1.2.e @wur.nl

Instituut: WPR

Financiële looptijd: 2021 - 2022
Beoogde einddatum: 31 december 2022
Zichtbaar op KennisOnline?: Ja
Gevoelig onderzoek

MMIP contactpersonen LNV SK&I en beleidsdirectie

5.1.2.e (LNV-SK&I), 5.1.2.e LNV-PAV)

Intro en Samenvatting voor KennisOnline

Intro

Dit is een van de twee projecten binnen het BO-onderzoek tbv MMIP Sleuteltechnologie *Biotechnologie en Veredeling* en heeft voorts nog een looptijd t/m 2022. De beschrijving van dit project is een up-date van de oorspronkelijke versie van 2021.

Samenvatting

Dit BO project du dt de kansen van de sleuteltechnologie *Biotechnologie en Veredeling* ten aanzien van de missies *Kringlooplandbouw*, *Klimaatneutrale landbouw en voedselproductie*, *Klimaatbestendig landelijk en stedelijk gebied*, en *Gewaardeerd, gezond en veilig voedsel*. Met name richt het onderzoek zich op kansen om met nieuwe veredelings technieken zoals CRISPR/Cas, sneller en preciezer robuuste plantenrassen te ontwikkelen waarmee nieuwe, weerbare plantaardige productiesystemen (in combinatie met agro-ecologie) ontwikkeld kunnen worden of bestaande systemen versterkt. Hetzelfde geldt voor rassen die passen in productiesystemen die beter aangepast zijn tegen klimaatsverandering. Tussenresultaten zijn voortschrijdende inzichten over de kansen en bedreigingen van nieuwe veredelings technieken ten aanzien van het versneld behalen van doelen van de genoemde missies en duiding daarvan, zodat beleidsmedewerkers deze inzichten kunnen benutten en stakeholders en publiek deze kunnen vormen voor een eigen meningsvorming.

Abstract

This project explores and clarifies opportunities of the innovative techniques within the technology field Biotechnology and Breeding with respect to three policy missions of the Dutch Ministry of Agriculture, Nature and Food safety, i.e. *Circular agriculture*, *Climate neutral agriculture*, and *Valued, healthy and safe food*. The research focuses on opportunities of new plant breeding techniques to enhance the development of new plant varieties that fit well in innovative, robust plant production systems (in combination with agroecological principles) or help to make existing production systems more sustainable. Opportunities to produce new varieties that fit well in climate-smart farming systems are also being studied. Results are progressive insights on the opportunities and threads of new breeding technologies with respect to meeting goals of the aforementioned policy missions. These insights are formulated in such way that they can be used by policymakers, and that may facilitate stakeholders and public in general to form themselves an educated view.

heeft opmaak toegepast: Nederlands (standaard)

heeft opmaak toegepast: Nederlands (standaard)

heeft opmaak toegepast: Nederlands (standaard)

heeft opmaak toegepast: Nederlands (standaard)

heeft opmaak toegepast: Nederlands (standaard)

Subsidieverzoek 2021-2022

Vraagstelling

Achtergrond / Context / missie en MMIP

Het maatschappelijk debat rond het gebruik van GGO's in de landbouw is, zeker Europees, nog altijd gepolariseerd. Dit debat wordt op dit moment ingehaald door snelle wetenschappelijke ontwikkelingen op het gebied van gene-editing (met als voorbeeld CRISPR-Cas) die maken dat dit debat nu meer genuanceerd gevoerd kan worden en er ruimte is ontstaan voor nieuwe beleidsontwikkeling.

De toepassingen van deze nieuwe veredelings technieken in planten vallen binnen de politieke context van weerbare gewassen met als doel de bescherming van biodiversiteit, voedselzekerheid en klimaatadaptatie (Toekomstvisie gewasbescherming 2030, Kamerbrief 16 april 2019; [EU Green Deal](#); [EU Farm to Fork](#)). Er is in dit verband behoefte aan een wetenschappelijke duiding van kansen en bedreigingen van deze nieuwe veredelings technieken t.a.v. het versneld behalen van de doelen van de LNV Missies *Kringlooplandbouw* [\(A\)](#), *Klimaatneutrale landbouw* [\(B\)](#), *Klimaatbestendig landelijk en stedelijk gebied* [\(C\)](#), en *Gewaardeerd, gezond en veilig voedsel* [\(D\)](#).

Gezien het potentieel belang van deze nieuwe veredelings technieken voor zowel versneld behalen van de doelen van genoemde beleidsmissies als voor het Nederlandse veredelingsbedrijfsleven dat mondiaal gezien een koploperpositie heeft, is dit toepassingsveld opgenomen in de ~~MMIP~~*missie Sleuteltechnologie 2, en in het bijzonder in de MMIP Biotechnologie en veredeling (Biotechnologie en Veredeling)*.

Probleemstelling

De Rijksoverheid hecht hoge waarde aan een science-based beleidsontwikkeling met daaraan gerelateerd een maatschappelijk debat gevoed met objectieve wetenschappelijke kennis. De wetenschappelijke ontwikkelingen gaan zeer snel en naar verwachting zal komende jaren deze snelle ontwikkeling leiden tot nieuwe EU-regelgeving ~~met mogelijke daardoor~~ nieuwe kansen voor implementatie van deze technieken om bovengenoemde missies van LNV helpen te realiseren. In ~~2021~~—2022 zal hiertoe de EU Commissie een impact assessment laten uitvoeren.

De ambitie is een inhoudelijke beleidsondersteuning te bieden die het ministerie in staat stelt goed te opereren binnen dit politiek gevoelige thema met een dynamisch krachtenveld binnen Europa en met zeer snelle ontwikkelingen in het wetenschapsveld.

Doelgroep

Nationaal primair LNV en secundair Europese beleidsmakers en stakeholders. Daarnaast ook NL stakeholders en NL multinationals, o.a. veredelingsbedrijven, telers en hun organisaties, andere ketenpartijen, NGO's, kennisinstellingen en het publiek in brede zin.

Projectdoelstelling /Bijdrage aan doel missie of MMIP

Dit BO project heeft als doel de kansen te duiden van de sleuteltechnologie *Biotechnologie en Veredeling* ten aanzien van de missies *Kringlooplandbouw*, *Klimaatneutrale landbouw en voedselproductie*, *Klimaatbestendig landelijk en stedelijk gebied* en *Gewaardeerd, gezond en veilig voedsel*. Met name richt het onderzoek zich op kansen om met nieuwe veredelings technieken zoals CRISPR/Cas, sneller en preciezer robuuste rassen te ontwikkelen waarmee nieuwe, weerbare plantaardige productiesystemen (in combinatie met agro-ecologie) ontwikkeld kunnen worden of

Subsidieverzoek 2021-2022

bestaande systemen versterkt. Hetzelfde geldt voor rassen die passen in productiesystemen die beter aangepast zijn tegen klimaatsverandering.

Uitvoering**Werkwijze (Aanpak en tijdpad)**

De centrale onderzoekslijn betreft monitoring en duiding van de snelle wetenschappelijke ontwikkelingen ten behoeve van beleidsadvisering. Gedurende het hele jaar wordt daartoe relevante wetenschappelijke literatuur gemonitord, verzameld en, in interactie met LNV, waar relevant geduid in termen van kansen voor verduurzaming, klimaatadaptatie en consumentenwaarde, met inbegrip van behoud keuzevrijheid. Concreet zal de kennisduiding zich jaarlijks focussen op een 4-5 casussen. De casussen worden uitgekozen in overleg met LNV waarbij relevantie op Europees niveau een belangrijk criterium is.

Het onderzoek heeft de volgende componenten:

1. Het project faciliteert een dialoog die Nederland in Europees verband wil voeren over kansen van deze nieuwe technieken zoals CRISPR-Cas.
2. LNV vraagt WR met dit project in nationaal verband beleidsmedewerkers, politiek en publiek te informeren over de ontwikkelingen van deze nieuwe technieken en toepassingen ervan in planten, en deze zo te duiden dat een science-based meningsvorming mogelijk wordt.
3. Het project faciliteert LNV met kennis ten behoeve van het agenderen van het onderwerp in de EU, zoals eerder aangeduid in het Regeerakkoord Rutte III (2017), en ten aanzien van het nu lopende initiatief [van de Europese commissie de inception impact assessment genaamd Legislation for plants produced by certain new genomic techniques](#), en de daaraan gekoppelde *Impact assessment* in 2022.
4. Daarnaast faciliteert dit project parlementaire zaken zoals het beantwoorden van Kamervragen

Met LNV is er frequent contact (minimaal eens per maand), zowel als er vanuit LNV behoefte is aan bepaalde kennis of inzichten, of als er vanuit WUR een bepaalde mogelijk relevante trend of noviteit gesignaleerd wordt.

Fasering en verdeling van budget over bovenstaande componenten vindt plaats in afstemming met LNV.

Deelnemende instelling(en) en partner(s) buiten Wageningen Research

Het onderzoek wordt uitgevoerd door WPR. Afstemming en samenwerking is er o.a. met het Topsectoren-deel van de MMIP Biotechnologie en veredeling, met Wageningen Food Safety Research (BO en WOT-onderzoek) op gebied van detectie van GMO en gene-edits, Wageningen University Departement Plantenwetenschappen op gebied van genetische en fysiologische onderliggende processen van gene-editing, met Departement Maatschappijwetenschappen op het gebied van economisch en sociaaleconomisch onderzoek en filosofie ten aanzien van maatschappelijke duiding, en met het Rathenau-instituut op het gebied van maatschappelijke inbedding van nieuwe technologie.

Subsidieverzoek 2021-2022**Projectresultaat (beschrijvend) en producten (korte opsomming)**

Het beoogde projectresultaat is een effectieve inhoudelijke facilitering van beleidsontwikkeling rond nieuwe plantenveredelings technieken en de daaraan gekoppelde Europese dialoog; precieze vorm in afstemming met LNV.

Jaarlijkse tussenresultaten zijn voortschrijdende inzichten over de kansen en bedreigingen van nieuwe veredelings technieken ten aanzien van het versneld behalen van doelen van de eerder genoemde beleidsmissies en duiding daarvan zodat beleidsmedewerkers deze inzichten kunnen benutten.

Kennisverspreiding (Communicatie en doorwerking naar doelgroep(en))

Bovengenoemde beoogde (tussen)resultaten worden verspreid middels

- notities aan beleidsmedewerkers en bijdrage ten behoeve van wet- en regelgeving
- workshops op EU-niveau met beleidsmakers en stakeholders
- kennisproducten in afstemming met LNV, o.a. brochures en wetenschappelijke artikelen
- concrete bijdragen aan publicaties en uitzendingen in de media,
- commentaren op publicaties in de media
- bijdragen aan publieke debatten

Projectorganisatie**Teamleden Wageningen University & Research**

Naam	Instituut	Rol	E-mail
5.1.2.e	WPR	Projectleider	5.1.2.e@wur.nl
5.1.2.e	WPR	Pl. vervang. projectleider	5.1.2.e@wur.nl
5.1.2.e	WPR	Projectmedewerker	5.1.2.e@wur.nl

Externe teamleden

Naam	Organisatie	Rol	E-mail	Mobiel tel.nr.	Tel.nr.
nvt					

Begroting**Totaal projectbegroting (totaal en per jaar)**

Excl. BTW: Totaal €283.354, per jaar €141.677 (aangepast* in 2022 € 137.354)
Incl. BTW (21 %): Totaal €283.354, per jaar €171.429 (aangepast* in 2022 € 166.199)

* Aanpassing van wege tarief verlaging onderzoekstijd met 4.5%

Subsidieverzoek 2021-2022

Begroting detail 2022 (excl. BTW)

Titel	Instituut	Ontvanger	Onderzoekstijd	Facilitair	Specifiek
Duiding kansen van nieuwe veredelingstechnieken voor verduurzaming landbouw	WPR	5.1.2.e	125.000	5.000	7.354

Met opmerkingen 5.1.2.e (1): Waar zijn de uren van 5.1.2.e er 5.1.2.e ?

Beoogde budgetten (excl. BTW)

Jaar	Financieringsstroom	Budget
2021	BO	141.677
2022	BO	137.354*

* Aanpassing van wege tarief verlaging onderzoekstijd met 4.5%

Gouda, the Netherlands
October 15th, 2021

About: Plantum response to Inception Impact Assessment on “Legislation for plants produced by certain new genomic techniques”

Plantum is the Dutch association for plant breeders and young-plant growers. Plantum welcomes the EU Commission initiative on plants obtained by targeted mutagenesis & cisgenesis. We fully support the conclusions from its study on new genomic techniques (NGTs) that plants made with NGTs have the potential to speed up breeding and contribute significantly to the EU Green Deal & the UN SDGs. Plantum therefore stresses the **urgency of a legislative initiative** to fully benefit from this contribution. Fair legislation is sorely needed to ensure that we create an international (EU vs non EU) level playing field and everyone can benefit from these new technologies, **especially SMEs**. The current legislation poses a **steep financial and administrative burden** for breeders, which any **new future-proof** legislation should aim to overcome.

Targeted mutagenesis & cisgenesis can be used to produce changes in genetic material that can also result from spontaneous processes in nature or conventional breeding; therefore, Plantum holds the view that a **different regulatory oversight for similar products is not justified** and negatively impacts innovation.

Plantum agrees with the conclusion of the EU Commission that the current **GMO legislation is no longer fit for purpose** and needs adaptation to scientific and technological progress. Plantum supports the conclusions by EFSA that certain plants obtained by NGTs do **not pose new hazards** compared to plants developed by conventional breeding¹.

Plantum supports the conclusion of the Commissions earlier study that there are no reliable detection methods for NGTs, for example in relation to natural and induced mutations or checks for imported material from outside the EU. As such, compulsory tracing and labelling is unenforceable. Instead Plantum proposes to focus on **transparency and information sharing**, and fully supports customer/consumer choice. Plant breeders already provide information regarding breeding techniques to their customers when required for e.g. certain private certification standards. This approach could also be suitable for products resulting from NGTs.

The Dutch sector for starting materials is adamant on tackling the challenges that climate change poses. Newly developed varieties can have a major contribution towards solving these challenges, regardless of the breeding method used. Introducing **sustainability criteria on NGT plants and products will not reduce administrative or financial burdens**, but rather increase them, mainly affecting SMEs. Therefore Plantum does not support the introduction of sustainability criteria for NGT plants and products.

Plantum acknowledges the importance of the protection of plant-related innovations. Also, it is our view that **broad access to breeding technologies** that are protected by intellectual property is an important precondition and objective of the sector to bring innovation to all markets and stakeholders, **including SMEs**. Plantum recommends that the Commission encourages licensing platforms like the ILP Vegetable² & the company initiative for an “Agricultural Crop Licensing Platform”³ which is currently being developed.

¹ Naegeli, H. et al., 2020, Applicability of the EFSA Opinion on site-directed nucleases type 3 for the safety assessment of plants developed using site-directed nucleases type 1 and 2 and oligonucleotide-directed Mutagenesis, EFSA Journal doi: 10.2903/j.efsa.2020.6299

² <https://www.ilp-vegetable.org/>

³ <https://european-seed.com/2021/08/easing-access-to-patented-traits-for-further-breeding/>

Kind regards,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 13:50
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Plantum reactie inception impact assessment NGTs
Bijlagen: Plantum - Reaction Inception Impact Assessment public consultation.pdf

-----

Let op, in deze e-mail verzonden door 5.1.2.e @plantum.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e,

Arno, voor jou is deze mail dubbelop omdat ik ook zojuist de Beraadsgroep Biotechnologie heb gemaild, maar voor de volledigheid toch nog even naar jullie beiden onze reactie op de inception impact assessment voor NGTs. Als jullie hier vragen over hebben, dan hoor ik het wel 😊!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
 Beleidsmedewerker
 Mobiel: +31 6 5.1.2.e

adres: Vossenburchkade 68 | 2805 PC Gouda

telefoon: 0182 5.1.2.e

KvK: Rotterdam 24319599

<http://secure-web.cisco.com/1qSQfsb9CwLK52i4YYcJkFfAnwkKZcA2F1nAvuMbP65aeHr1eNiULdM>
 website: OgR6CbwpTM0XNNIibEFsiy0XECiloA385QDpi1p8oSvCoSEKEwRx9eV9We8EDkH35DKLxMgtvJkmMv
hbMNw0W2eWWR2N1iCYqMbc0A/http%3A%2F%2Fwww.plantum.nl | www.plant-kracht.nl

volg ons
 via: [Twitter](#) | [YouTube](#) | [LinkedIn](#)

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te verspreiden. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: maandag 18 oktober 2021 18:32
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Concept versie BO-deel MMIP ST2 en BO-project Duiding kansen NPBT
Bijlagen: Themabeschrijving MMIP ST2 Topsectoren.doc

Opvolgingsvlag: Flag for follow up
Vlagstatus: Met vlag

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e (en 5.1.2.e in de cc),

Bijgesloten de conceptbeschrijving van het Topsectorendeel van MMIP ST2.

Ik heb geen aanpassingen meer gemaakt in het stuk van 5.1.2.e Ik heb wel gebruikt gemaakt van het stuk van 5.1.2.e om de link met het BO-onderdeel te maken.

Met vriendelijke groet,
 5.1.2.e

Dr. Ir. 5.1.2.e
 Wageningen University and Research
 Plant Breeding
 Postbus 16
 6700 AA Wageningen

Tel: 0317-5.1.2.e

Bezoekersadres:
 Droevendaalsesteeg 1
 6708 PB Wageningen

Email: 5.1.2.e @wur.nl

From: 5.1.2.e @wur.nl>
Sent: 13 October 2021 17:31
To: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
Cc: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>
Subject: Concept versie BO-deel MMIP ST2 en BO-project Duiding kansen NPBT

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e o (en 5.1.2.e en 5.1.2.e in de cc),

Bijgaand zoals afgesproken de beschrijving van het BO-deel van MMIP St2 en de BO-projectbeschrijving Duiding kansen NPBT.

Mijn vragen:

@ 5.1.2.e en 5.1.2.e zouden jullie willen kijken of je hiermee uit de voeten kunt? Aanvullingen e.d. welkom.

5.1.2.e : Kijk jij svp ook nog even naar het HIP-deel in de MMIP-beschrijving? Met name de budgetbedragen dienen nog een gecheckt. Wat er aan herfasering is, is me nog niet duidelijk.

5.1.2.e , als jij aanvullingen hebt wat betreft de link met het TS deel, ook zeker welkom.

Ik ben t/m vrijdag beschikbaar voor interactie en dan een weekje op vakantie.

Veel dank! Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: NGTs: MVO-reactie op EC Inception Impact Assessment
Datum: vrijdag 22 oktober 2021 12:21:56
Bijlagen: [MVO submission to IAA NGTs final.pdf](#)

Geachte 5.1.2.e en 5.1.2.e

Allereerst mijn dank voor het prettige en nuttige overleg dat wij gisteren hadden.

Vanmorgen heeft MVO via de welbekende Have your say-procedure de Europese Commissie bijgaande reactie op het Inception Impact Assessment m.b.t. NGTs toegezonden. Inmiddels heb ik ook kennisgenomen van de gebalanceerde openbare bijdrage van de Nederlandse overheid.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e

+31 (0)79 5.1.2.e (office)

+31 (0)62 5.1.2.e (mobile)

5.1.2.e [@mvo.nl](mailto:5.1.2.e@mvo.nl)

www.mvo.nl

EU Transparency register 086387026863-41

MVO – The Netherlands Oils and Fats Industry

Louis Braillelaan 80, 2719 EK Zoetermeer, The Netherlands

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Nieuwsbrief en reactie Inception Impact Assessment
Datum: vrijdag 22 oktober 2021 07:56:39
Bijlagen: [image001.png](#)

Ha 5.1.2.e

Goed om te horen! Leuk dat jullie aan zo'n debat mee doen.

Bedankt voor de reactie en de nieuwsbrief! Goed om op de hoogte te kunnen blijven!

Fijn weekend alvast!

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
Verzonden: donderdag 21 oktober 2021 20:51
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: RE: Nieuwsbrief en reactie Inception Impact Assessment

Hi 5.1.2.e

Goed! Ik vond het debat erg leuk om te doen.

Yes, en net ook jullie reactie gelezen. Heel blij mee!

Onze reactie staat hier: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13119-Legislation-for-plants-produced-by-certain-new-genomic-techniques/F2722537_en

Uiteraard, ik heb je zojuist toegevoegd aan onze maillijst, iedere woensdagochtend zouden we nu in je mailbox moeten verschijnen. Bijgevoegd is die van gisteren.

Groet en alvast een goed weekend,

5.1.2.e

Project manager for a sustainable future

+31 (0)6 5.1.2.e

[Not available on Fridays](#)

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: donderdag 21 oktober 2021 16:46
Aan: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
Onderwerp: Nieuwsbrief en reactie Inception Impact Assessment

Ha 5.1.2.e

Hoe is het ermee? Hoe is het debat bij de WUR afgelopen?

Ik had even twee vragen:

1. Hebben jullie al een reactie gegeven op de inception impact assessment op NGT's? Zo ja zou ik die dan kunnen inzien? Ik heb volgens mij alleen een concept doorgestuurd gekregen.
2. Ik begreep van 5.1.2.e dat jullie ook een nieuwsbrief hebben. Zou ik die ook kunnen ontvangen?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 06 5.1.2.e

www.rijksoverheid.nl/lnv

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e [DGM](#)
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: EUIssueTracker Alert: Novel Genomic Techniques (Proposal): Stakeholders Strongly Divided Over Proposal
Datum: dinsdag 26 oktober 2021 14:50:41

---

ti

Van: 5.1.2.e [@hollandbio.nl](#)>

Verzonden: maandag 25 oktober 2021 20:18

Aan: 5.1.2.e [@hollandbio.nl](#)>; 5.1.2.e <5.1.2.e
[@hollandbio.nl](#)>

CC: 5.1.2.e [@hollandbio.nl](#)>

Onderwerp: FW: EUIssueTracker Alert: Novel Genomic Techniques (Proposal): Stakeholders Strongly Divided Over Proposal

Hoi, hieronder (nu al!) een heel interessante en nuttige duiding van de NGT-consultatie – met daarin onder andere een glansrol voor de bijdrage van de Nederlandse overheid.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Public Affairs Manager

5.1.2.e [@hollandbio.nl](#)

+31 (0)6 5.1.2.e

Van: EUIT <euuit@newsletters.rollcall.com>

Verzonden: maandag 25 oktober 2021 18:59

Aan: 5.1.2.e [@hollandbio.nl](#)>

Onderwerp: EUIssueTracker Alert: Novel Genomic Techniques (Proposal): Stakeholders Strongly Divided Over Proposal

EUISSUETRACKER

Policy update for Timen Van Haaster. Monday, October 25, 2021

Novel Genomic Techniques (Proposal): Stakeholders Strongly Divided Over Proposal

Stakeholders were strongly divided over the expected proposal for a Regulation on plant products derived from targeted mutagenesis and cisgenesis as NGOs expressed their strong opposition to the proposal while the business sector favoured it.

LATEST

- The [public consultation](#) on the [inception impact assessment](#) closed on 22 October 2021.
- 70894 comments were submitted.

ANALYSIS

The public consultation on the Commission's inception impact assessment opened on 24 September 2021 and closed on 22 October 2021. During that period, stakeholders were invited to submit their comments on the document.

The public consultation received 70984 comments. Of these, 70432 were submitted by individual citizens, primarily from France and Germany. The majority of these submissions displayed identical messages calling on the Commission to retain the GMO legislative framework as it currently stands. This indicated that an organised campaign had taken place.

The remaining comments were submitted by individual scientists working for academic institutions, business entities or associations and non-governmental organisations (NGOs), including environmental ones and trade unions.

A summary of the key comments is as follows:

(1) Public Authorities

Dutch Ministry of Infrastructure and Water Management

The Dutch Ministry of Infrastructure and Water Management noted that the current legislation on genetically modified organisms was no longer fit for purpose and needed to be adjusted according to the Commission study on new genomic techniques (NGTs).

Dutch authorities considered that genetically modified plants were as safe as conventionally bred plants. Nevertheless, they stressed the importance of appropriate labelling and the necessity to take into consideration the opinion of the public.

Lastly, they reinforced that future legislation should ensure environmental, animal and human safety while enabling the possibility of benefiting from the progress of biotechnology. In that regard, they advised continuing to work on more clarity regarding the scope of the GMO legislation.

Austrian Federal Environment Agency

The Austrian Environment Agency stressed the importance of carrying out comprehensive risk assessments due to the novelty of NGTs and the lack of experience with the cultivation and use of these products. They also highlighted the importance of investing in biosafety research.

In addition, they suggested that if a sustainability analysis were to be included in the authorisation requirements, it should feature the same stringent quality requirements existing in the environment and health risk assessments.

Concerning traceability and labelling, the stakeholder noted that would be a crucial area to work on to ensure consumers' trust in the food production system.

Austrian Ministry of Social Affairs, Health, Care and Consumer Protection

The Austrian authorities considered that the IIA touched upon the main topics of interest and focused on both potential benefits and safety aspects of NGTs.

Furthermore, the Austrian Ministry stated that the next steps of the discussions should be based on a sound scientific approach.

(2) Business and Business Associations

Copa-Cogeca

Copa-Cogeca, the European farmers and agri-cooperatives association called on the EU to facilitate access to NGTs to overcome challenges associated with the implementation of the [Farm to Fork](#) (F2F) and [Biodiversity](#) strategies and cited the European Food Safety Authority's (EFSA) findings that NGTs were as safe as conventional plant-breeding techniques.

Moreover, Copa-Cogeca advocated against introducing an NGT-specific label for derived products if indistinguishable from conventionally-bred plants and argued that introducing a specific label would be misleading and contravene the Food Information to Consumers Regulation.

They also expressed misgivings over introducing NGT-specific record-keeping requirements and introducing sustainability-based assessment criteria to determine the authorisation of NGT applications.

Lastly, Copa-Cogeca called for patents on NGT-derived products, traits or genes to only apply to products containing DNA that could not be found in nature or obtained through conventional breeding methods and advocated for free access to the entire gene pool and breeding processes in all other cases.

European Feed Manufacturers' Federation (FEFAC)

FEFAC highlighted the importance of NGTs to the success of the F2F Strategy and deemed the findings of the [Commission study](#) on NGTs to be encouraging, and found the proposal to be scientifically solid and technically sound.

Additionally, FEFAC recommended that the Commission avoid imposing undue restrictions on the usage of NGT-derived plants and mainly focused on the need to minimise the impact on operators resulting from the divergence of approaches to NGTs' legal status and marketing rules.

Lastly, FEFAC argued that there existed other information-provision mechanisms other than labelling possible for NGTs and recommended not introducing NGT-specific labelling for NGTs that would be indistinguishable from conventionally-bred plants.

The organisation suggested ensuring operators' access to essential data to perform suitability assessment and cited the possibility of indicating relevant data on NGT use in the EU's common catalogue of plant varieties.

Bayer AG

Bayer recognised the need to ensure that the regulatory oversight for NGTs was fit-for-purpose and welcomed the Commission's initiative. In response, Bayer proposed an NGT-specific Regulation containing an assessment method on whether DNA changes in new plants were similar to those occurring through conventional breeding methods.

Moreover, the system envisioned by Bayer would require authorisation applicants to submit data on the similarities between NGT plants and conventionally-bred ones for regulators to verify. Likewise, products with similar safety profiles would be subject to the same marketing rules regardless of the breeding method.

Bayer stressed the need to assess NGTs, considering sustainability, context and final plant characteristics but not the breeding method. In addition, Bayer noted the importance of disclosing relevant breeding information through the EU catalogue of plant varieties and highlighted the importance of patent protection.

Lastly, Bayer recommended that the future regulatory framework be flexible enough to remain future-proof. To that end, it recommended not tying the legislation to specific techniques but focusing on new plants' characteristics. It also suggested introducing regular horizon scanning mechanisms.

Corteva Agriscience

Corteva Agriscience supported a regulatory framework capable of encouraging innovation and bringing new products to the market. Corteva argued for incentivising the placement on the market of products increasing food sustainability, as determined by scientific evidence and applied in a non-discriminatory fashion. In addition, they advocated for applying similar levels of regulatory oversight based on risk.

Additionally, the company advocated for greater clarity about NGTs' regulatory status and recommended introducing a verification mechanism triggered by authorisation applicants. To that end, Corteva suggested that the future legislative proposal contained clear definitions and clarification of key concepts.

Nevertheless, they considered that gene-edited products' labelling should be optional as they deemed it possible to achieve transparency without imposing the requirement. In addition, Corteva recommended enabling applications to be considered in terms of their simultaneous use to support

various plant-breeding targets resulting in a single final product.

Lastly, Corteva stressed that gene-editing techniques should be broadly available to a wide range of stakeholders and cited its offer of access to foundational intellectual property to increase the number of users of its technologies.

FEDIOL and COCERAL

COCERAL and FEDIOL supported the intention to set up a framework able to maintain a high level of food and environmental safety while capturing the benefits of innovation associated with NGTs use.

In particular, the stakeholders considered it necessary to perform case-by-case scientific risk assessments for different products achieved through various techniques. These differences and the potential risks they entail should be reflected in the type of assessment and requirements that products derived from NGTs have to meet or procedures they have to undergo before entering the market.

Furthermore, the stakeholders stated that information on plant varieties produced using NGTs must be accurate, timely and accessible to all stakeholders and defended that labelling should be used voluntarily.

UNISTOCK Europe, the European association of professional portside storekeepers for agricultural bulk commodities, submitted an identical comment.

FoodDrinkEurope

FoodDrinkEurope highlighted that a new regulatory framework could enable NGTs to develop more resilient plant crops and improve food systems' sustainability. To achieve that purpose, the stakeholder noted the importance of earning the trust and acceptance of consumers.

The stakeholder also noted the high likelihood that all future NGT products would need to undergo a pre-authorisation procedure similar to that used to authorise novel foods. This procedure was deemed challenging for SMEs. As a result, they highlighted the importance of developing a comprehensive and efficient process that would not leave behind SME/small scale operators due to the associated costs.

Finally, FoodDrinkEurope advocated for developing tailored analytical methods to facilitate enforcement and recalled the inadequacy of current traceability systems for site-directed (SDNs) technologies. As a result, they recommended that crops bred for non-food production purposes be kept in closed-loop systems.

Lastly, they advocated for a framework containing a differentiated risk-oriented approach for risk assessment and approval requirements, where NGTs' assessment would be performed on a case-by-case basis.

European Association for Bioindustries (EuropaBio)

EuropaBio considered that an NGTs' safety should be assessed based on the modifications it suffered and not on the technology used. Therefore, EuropaBio defended that organisms developed with NGTs should not be regulated as conventional GMOs as they would be equivalent to products obtained through traditional breeding or spontaneous natural processes.

EuropaBio supported the idea that NGTs could contribute to meeting the goals of the [European Green Deal](#) and the UN's Sustainable Development Goals. However, the approval should be based on the safety assessment of the respective products taking into account environmental, social, and economic sustainability aspects.

Lastly, they encouraged the Commission to extend the initiative's scope and include microorganisms both as production strains and live products.

(3) Non-Governmental Organisations (NGOs)

57 NGOs submitted a joint response to the Inception Impact Assessment's public consultation. Some of the signatories included Greenpeace, IFOAM Organics, Friends of the Earth, the corporate Europe

Observatory, Compassion in World Farming or Slow Food Europe.

In their comment, the NGOs strongly opposed the deregulation of new NGTs and argued that NGTs should continue to be governed by the current GMO legislative framework. They added that any potential de-regulation could increase animal and human health risks and negatively impact biosafety and the transparent dissemination of information to consumers.

The NGOs criticised the Commission's study on NGTs, arguing that the consultation upon which it was based was biased from the start, as most comments had originated from the agricultural GMO industry.

As a result, they suggested that the Commission's claim that NGT-derived plants could contribute to increasing agricultural sustainability may be wrong. They argued that most NGT products under study by the Joint Research Centre (JRC) remained at an early stage of development and had limited commercialisation potential.

Moreover, they argued that the Commission was ignoring the potential adverse effects of NGTs, such as toxicity and allergenicity. Therefore, they considered that there was no scientific basis for deregulating NGTs and derived products and stressed that the pharmaceutical sector fully acknowledged the risks of these techniques.

Lastly, the signatories stressed the importance of ensuring consumer safety and environmental protection and called on the Commission to refrain from promoting GMO deregulation. Instead, they argued that the Commission should focus on supporting sustainable farming systems like agroecology and organic farming.

Euro Coop

Euro Coop, the European association of consumer cooperatives, argued that [Directive 2001/18/EC](#) should be reviewed to list NGTs as transgenic techniques and classify their derived products as GMOs. The stakeholder also recommended the clarification of some ambiguous terms.

Moreover, Euro Coop noted that new NGTs products should include the information of the technique used and the changes induced. In their view, the changes in legislation would be crucial to ensure that NGTs products would be adequately identifiable by consumers.

In that context, Euro Coop considered it inappropriate to promote NGTs in the agri-food sector in light of the Farm to Fork Strategy and [expected legislation](#) on sustainable food systems because it would result in a food model unaligned with their expressed values.

Nevertheless, the stakeholder encouraged applying the advanced knowledge of genetics and molecular biology to improve plant varieties and animal breeds.

(4) Academia

European Plant Science Organisation (EPSO)

EPSO concluded that plant products obtained from certain NGTs could contribute to a more resilient and sustainable agri-food system. They also highlighted that recent surveys of public opinion in different European countries also indicated considerable support for NGT products.

Nevertheless, they considered that a pre-market sustainability assessment would be essential and should be applied to every product, not focusing only on the breeding technique nor NGTs in particular.

In addition, EPSO argued that the risk assessment should be based on the quality of the modification and not on the technology used.

Lastly, they argued that labelling and requirements for detection methods should not be barriers in the approval process because opinion surveys suggest that the public is more interested in information on breeding processes regardless of the specific technique.

NEXT STEPS

The proposal will follow the 'ordinary legislative procedure'.

The Commission will hold a high-level event on "New genomic techniques - the way forward for safe and sustainable innovation in the agri-food sector" on 29 November 2021.

The Commission is then expected to launch a 12-week public consultation in the second quarter of 2022.

The proposal for a Regulation would be presented by the Commission and sent to the European Parliament and the Council for examination in the second quarter of 2023.

BACKGROUND

The expected proposal for a Regulation would focus on plants and derivatives resulting from targeted mutagenesis and cisgenesis.

The proposal would seek to maintain a high level of environmental as well as animal and human health protection, enable the use of NGT-derived plants to meet the goals of the [European Green Deal](#), the [Farm to Fork Strategy](#) and the [Biodiversity Strategy](#), enhance the competitiveness of the EU's agri-food sector and ensure the effective functioning of the internal market by providing legal clarity and certainty.

According to the [Inception Impact Assessment](#), the following policy elements are likely to be part of the proposal:

(i) Risk level-dependent assessment and approval requirements in line with risk profiles and determined on a case-by-case basis based on the specific NGT used, the trait's novelty or the kind of modification.

Additionally, the Commission would consider introducing a mechanism to enable applicants to identify the regulatory requirements applying to their products.

Moreover, the Commission would maintain as a requisite for the deliberate release or placing on the market of NGT-derived plants or derivatives the meeting of the safety requirements.

(ii) Sustainability-based analysis to determine a product's contribution to sustainability based on criteria developed under the expected [proposal on sustainable food systems](#).

Likewise, the Commission would look into specific regulatory mechanisms to introduce sustainability-related requirements and/or incentives.

(iii) Implementable and enforceable tracing and labelling provisions.

(iv) Provisions facilitating the rapid adaptation of the legislation and its implementation to keep up with scientific and technological progress.

The proposal was announced as a follow-up to the Commission's Staff Working Document [Study](#) on the status of new genomic techniques under Union law and in light of the Court of Justice ruling in [Case C-528/16](#) published on 29 April 2021.

In the Court of Justice's judgment in [Case C-528/16](#), the Court declared that organisms obtained by means of techniques/methods of mutagenesis constitute GMOs within the meaning of [Directive 2001/18/EC](#). It follows that those organisms fall within the scope of the GMO Directive and are subject to the obligations laid down therein.

Furthermore, the Court stated that the GMO Directive does not apply to organisms obtained by means of mutagenesis techniques/methods which have conventionally been used in a number of applications and have a long safety record. In this context, the Court nevertheless specified that Member States are not denied the option of subjecting such organisms, in compliance with EU law, to the obligations laid down in that Directive or to other obligations.

Finally, the Court stated that the varieties obtained by means of mutagenesis techniques which have conventionally been used in a number of applications and have a long safety record are exempt from fulfilling a condition laid down in [Council Directive 2002/53/EC](#), according to which a genetically modified variety may be accepted for inclusion in the 'common catalogue of varieties of agricultural plant species the seed of which may be marketed' only if all appropriate measures have been taken to avoid risks to human health and the environment.

The legal basis of the proposal lies in Articles 43, 114 and 168(4)(b) of the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU).

Commissioner for Health and Food Safety: Stella Kyriakides

Copa-Cogeca, European Feed Manufacturers' Federation (FEFAC), Bayer AG, Corteva Agriscience, COCERAL, FEDIOL, UNISTOCK Europe, FoodDrinkEurope, EuropaBio, Greenpeace, IFOAM Organics, Friends of the Earth, Corporate Europe Observatory, Compassion in World Farming, Slow Food Europe, Euro Coop, European Plant Science Organisation (EPSO)

[Redacted]		
[Redacted]	[Redacted]	
[Redacted]		
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
Address	Phone	Website
Avenue De Cortenbergh 52 1000 Brussels, Belgium	+32 2 747 00 00	www.FiscalNote.eu

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

European Plant Science Organisation
<https://epsoweb.org>

Invitation and agenda

Genome editing Improving legislation and start flagships to better address climate, environmental, food and health challenges

5th Informal meeting online 4.11.2021
11 am – 3 pm
Zoom

Brussels, 27.10.2021

The European Plant Science Organisation (EPSO) invites policy makers to join EPSO members in a 5th informal meeting exchanging views on the current situation of genome editing in Europe and possible next steps to enable Europe better addressing climate change, achieving food and nutritional security and establishing a sustainable agriculture in Europe and world-wide.

Draft agenda: 11 am – 3 pm on 4.11.2021

10:30 All log in to be granted access

11:00 Last log in to be granted access

11:10 Welcome [5.1.2.e & 5.1.2.e] and tour de table

11:30 Legislation – how could it be improved? [chaired by 5.1.2.e & 5.1.2.e]

- EPSO activities since 14.5.2021 [5.1.2.e]
- Views from national ministries and MEP on the EC NGT roadmap and additional activities since May 2021 [ministry colleagues, MEP]
- Discuss next steps

12:30 Break

13:00 Flagships towards GE products with consumer benefits on the market in Europe [chaired by 5.1.2.e & 5.1.2.e]

- Summary on ongoing / approved calls, projects [5.1.2.e]
- Discuss update on consumer surveys carried out and if more countries want to follow this example [5.1.2.e]
- Present upcoming EMBO/EPSO Genome editing IP workshop [5.1.2.e]
- Discuss next steps (opportunities for future calls / programmes / projects at national, multinational and European levels)

14:30 Conclusions, next steps [5.1.2.e 5.1.2.e]

14:55 Closing [5.1.2.e]

The meeting will be an open-minded, informal discussion under **Chatham House Rules** between plant scientists (1 / country) and policy makers (1-5 / country) from countries which already indicated to support an innovative approach for agriculture and plant breeding in Europe. The meeting shall build on the first three meetings. We will continue to broaden the discussion and invite more representatives from countries interested in the issue.

EPSO offers to collaborate with policy makers to develop an appropriate future-ready regulation to enable the European public sector, small- and medium-sized companies and farmers to contribute more comprehensively to food and nutritional security and to use all available tools to reduce the environmental impact of agriculture. Notwithstanding the technical option retained, EPSO supports a science-based revision of the present European legislation establishing a more proportionate product-based risk assessment. EPSO is also willing to contribute to the societal debate on genome editing and to communicate in a fact-based and yet accessible manner about innovative plant science and its societal role.

5.1.2.e

Attachments:

- List of participants – only for meeting participants (Chatham House Rules)

Contacts:

5.1.2.e   2.e   5.1.2.e@Helsinki.fi
5.1.2.e   5.1.2.e@epsomail.org

About EPSO

EPSO, the European Plant Science Organisation, is an independent academic organisation that represents about 200 research institutes, departments and universities from 32 countries, mainly from Europe, and 2.600 individuals Personal Members, representing over 23 000 people working in plant science. EPSO's mission is to improve the impact and visibility of plant science in Europe, to provide authoritative source of independent information on plant science including science advice to policy, and to promote training of plant scientists to meet the 21st century challenges in breeding, agriculture, horticulture, forestry, plant ecology and sectors related to plant science. <https://epsoweb.org> | EU Transparency Register Number 38511867304-09

EPSO 5th informal science – policy meeting on genome editing, online, 4.11.2021

List of participants – replied available underlined, confirmed in bold – by 27.10.2021 - to send

Participating countries:

Austria

Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Belgium

Ministry: 5.1.2.e 5.1.2.e apologies; t.b.a.
Science: 5.1.2.e

Denmark

Ministry: 5.1.2.e ; 5.1.2.e apologies

Estonia

Ministry: 5.1.2.e
Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Finland

Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

France

Ministry: 5.1.2.e - apologies
Science: 5.1.2.e

Germany

Ministry: 5.1.2.e
Linked to ministry: 5.1.2.e
Ministry: 5.1.2.e & 5.1.2.e
Ministry: 5.1.2.e - apologies, on his behalf information by 5.1.2.e
Linked to ministry: 5.1.2.e
Ministry: 5.1.2.e & 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Ireland

Ministry: 5.1.2.e
Linked to ministry: 5.1.2.e
Ministry: 5.1.2.e
Linked to ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Latvia

Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Lithuania

Ministry: 5.1.2.e & 5.1.2.e - apologies, on their behalf
information by 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

The Netherlands

Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Norway

Ministry: 5.1.2.e - apologies
Ministry: 5.1.2.e
Farming: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Portugal:

Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Romania

Ministry: 5.1.2.e
Linked to ministry: 5.1.2.e
Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Spain

Ministry: 5.1.2.e ez
Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Sweden

Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

UK

Science: 5.1.2.e

Europe

European Parliament: 5.1.2.e - apologies
Science: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e @julius-kuhn.de); 5.1.2.e @slu.se); 5.1.2.e - LUKE
 5.1.2.e @helsinki.fi); 5.1.2.e - Wageningen; 5.1.2.e @wur.nl)
Onderwerp: EPSO: Genome editing 4.11.2021 - Zoom Link, agenda and participant list
Datum: woensdag 27 oktober 2021 15:47:52
Bijlagen: [21_10_27_EPSO_Genome_editing_-_5th_informal_meeting_Invitation_and_agenda.pdf](#)
[21_10_27_EPSO_Genome_editing_-_5th_informal_meeting_Participants_send.pdf](#)
Prioriteit: Hoog

Dear confirmed participants (all in bcc),

We send this **Zoom Link** information only to you as the ministry and science colleagues who confirmed their participation to us (in bold in attached list).

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e

You need to log into the meeting with your actual name so that 5.1.2.e can identify you and give you access to the meeting 5.1.2.e **will open the link already 10:30** so you have sufficient time to log in. Our meeting starts 11 am.

To easier adhere to the **Chatham House Rules**, **slides** will only be presented during the meeting and not sent to the participants.

We attach again the **invitation with the agenda** for our **5th informal science and policy meeting ONLINE on 4 November from 11 am – 3pm** Brussels time.

Ministry / EP colleagues: please prepare an oral update from your country regarding your views on the EC NGT roadmap and progress since May 2021. If you wish to use slides, pls send these to 5.1.2.e by 1 November.

We very much look forward to a fruitful discussion

5.1.2.e and 5.1.2.e

*****
 5.1.2.e
 5.1.2.e
 European Plant Science Organisation, EPSO
 Rue de l'Industrie 4, 1000 Brussels, Belgium
 5.1.2.e "epsomail.org ; T/F: +32-2-21362-60/69
www.epsoweb.org ; EU Transparency Register Number 38511867304-09
 *****

From: 5.1.2.e **Sent:** 04.10.2021 **To:** 5.1.2.e **Cc:** chairs
Subject: EPSO: Genome editing – 4th meeting Report; 5th meeting online 4.11.2021 - pls confirm your participation by 11 October

Dear ministry and science colleagues (all in bcc),

Pls find attached the **report from our 4th informal science and policy meeting**, which we published today at our website:

EPSO: [Genome editing – Improving legislation and starting flagships to better address climate, environmental, food and health challenges](#), Report 4th informal science and policy meeting, 4.10.2021.

5th meeting online on 4.11.2021, again 11 am – 3pm.

◦ Participants:

- Those not in bold in the attached participant list, pls confirm your participation to 5.1.2.e until 11 October.
- Do not disclose participant lists etc. to the outside – previous and the 4.11. meeting are under Chatham House Rule and we will only provide access to confirmed participants.
- Content:
  - The 5th meeting will focus on the EC roadmap on NGTs, published 24.9.2021 with a deadline for submission of 22.10.2021, what was submitted and possible next steps.
  - In addition, we will further discuss national consumer surveys and encouraging flagship projects towards genome edited products with consumer benefits for the European market and ensuring equal opportunities for all approaches to contribute to and to be combined to better address climate change, achieve food and nutritional security, and establish a sustainable agriculture in Europe and world-wide.

As you suggested, **we kindly ask our ministry participants to contact your ministry colleagues from countries not represented yet and ask them to kindly express their interest to join the 4 November meeting to 5.1.2.e** to enlarge the group of countries for our discussion and possibly as well supporting improving the legislation. FYI, we attach again the participant list of our 4th meeting.

Finally, we will send you a 2nd email with new information that was available after our meeting of 14.5.2021.

With best wishes and looking forward to continuing our discussion,

5.1.2.e and 5.1.2.e

*****

5.1.2.e
5.1.2.e
European Plant Science Organisation, EPSO
Rue de l'Industrie 4, 1000 Brussels, Belgium
5.1.2.e "epsomail.org ; T/F: +32 5.1.2.e
www.epsoweb.org ; EU Transparency Register Number 38511867304-09
*****

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 16:05
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorbereiding sessie over NGTs voor heisessie 10 nov
Bijlagen: 20210715-RIE-Policy-Options-Report-FINAL.pdf

Beste allen,

Ik ben begonnen met de scenario-schets. Ik put daarvoor stevig uit bijgevoegd white paper (mogelijk al bij jullie bekend) van Re-Imagine Europe. Die geven wat mij betreft een goed overzicht van de opties die op tafel liggen, die al dan niet wenselijk zijn. De voors en tegens voor de sector voeg ik daaraan toe, en probeer ook zoveel mogelijk de inhoud van de inception impact assessment erbij te betrekken. Deze zal ik uiterlijk 2 november aanleveren, maar hopelijk iets eerder.

Ik kan 10 november in Edam zijn, is het wenselijk dat zowel 5.1.2.e als ik er ben?

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 17:10
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @plantum.nl>; 5.1.2.e @plantum.nl>
Onderwerp: RE: Voorbereiding sessie over NGTs voor heisessie 10 nov

Beste allen,

Hierbij voor de volledigheid even een actielijstje voor de aanloop naar de heisessie op 10 nov.

1. Hand-out opstellen die het proces van de EC beschrijft, vanaf de EU studie die in mei is gepubliceerd naar evt wetsvoorstel met voorgenomen planning (5.1.2.e) met in het kort de inhoudelijke richting (de contouren) zoals die nu uit de inception impact assessment naar voren komt (5.1.2.e)
2. Schets van wat verschillende scenario's betekenen voor de sectoren (5.1.2.e)
3. Vragen voor de discussie:
  - Herkennen de Board leden de geschetste scenario's?
  - Wat zijn de kansen / risico's voor de onderzoeksagenda? Waar zou meer op ingezet moeten worden?
  - Wat betekenen de ontwikkelingen voor de human capital agenda?

Lukt het jullie om de stukken uiterlijk 2 nov aan te leveren? Dan pak ik het daarna op.

Heisessie: 10 november

Tijd: 13:45-14:45

De locatie is L'Auberge Dam Hotel , Keizersgracht 1, 1135 AZ Edam

Mocht het te lastig zijn om daarheen te komen, dan kunnen we ook proberen een digitale verbinding op te zetten.

Vriendelijke groet,

Van: 5.1.2.e)

Verzonden: maandag 25 oktober 2021 15:20

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @plantum.nl>; 5.1.2.e @plantum.nl>

Onderwerp: Voorbereiding sessie over NGTs voor heisessie 10 nov

Beste 5.1.2.e

Morgen spreken we elkaar ter voorbereiding van de sessie als onderdeel van de heisessie op 10 nov. Zoals in mijn email van 6 okt j.l. aangegeven is deze sessie gepland tussen 13:45 – 14:30 op een locatie in Edam en wij zijn daarbij uitgenodigd. Laten we morgen bekijken wie er allemaal bij kunnen zijn.

Hierbij een aantal punten om morgen te bespreken:

1. Wat is het doel van de sessie? Wat willen we ermee bereiken?
Informeren, kansen en bedreigingen inzichtelijk krijgen, evt. de Board activeren
2. Aanpak (wat doen we in de 45 min)?
  - *Informeren: TU Board op de hoogte brengen van de ontwikkelingen rondom wetgeving in de EU. Hoe ziet het proces er verder uit? Uitleggen welke scenario's er zijn n.a.v. de inception impact assessment. Hoe ziet de procedure er verder uit? (hand out?).*
  - *Exploreren: a.d.h.v. een discussie over wat de verschillende scenario's betekenen voor de sector op korte en lange termijn (discussie sturen aan de hand van een aantal vragen?). Hoe moet de sector zich daarop voorbereiden? Welke rol kan de Topsector spelen? Wat is daarvoor nodig?*
  - *Concluderen en samenvatten: acties en actoren formuleren*

Ter voorbereiding van de discussie kunnen we een aantal vragen formuleren.

Tot morgen!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Senior Beleidsmedewerker

Directie Strategie, Kennis & Innovatie
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20401 | NL-2500 EK Den Haag | T 06-29647780
Bezoekadres: Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you

are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

**TASK FORCE ON SUSTAINABLE
AGRICULTURE AND INNOVATION**

**WHITE PAPER ON
THE REGULATION
OF GENOME EDITING
IN AGRICULTURE**

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: EPSO submission to the roadmap on NGTs – statement published today - pls disseminate
Datum: vrijdag 29 oktober 2021 12:13:40

Ha 5.1.2.e

Bedankt voor het doorsturen! Ik heb inmiddels ook voor 4 november de uitnodiging van 5.1.2.e ontvangen.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @wur.nl>

Verzonden: maandag 25 oktober 2021 18:29

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: FW: EPSO submission to the roadmap on NGTs – statement published today - pls disseminate

Hi 5.1.2.e

Zie bijgaand reactie EPSO,

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @epsomail.org>

Datum: maandag, 25 oktober 2021 om 11:08

Aan: 5.1.2.e @epsomail.org>

cc: 5.1.2.e @slu.se 5.1.2.e @slu.se, 5.1.2.e
 @julius-kuehn.de' <5.1.2.e @julius-kuehn.de>, 5.1.2.e
 @julius-kuehn.de>, 5.1.2.e @helsinki.fi)
 5.1.2.e @helsinki.fi>

Onderwerp: EPSO submission to the roadmap on NGTs – statement published today - pls disseminate

Dear EPSO Representatives, Supporting Scientists and AgT WG members (all in bcc),

Thank you for your comments on the draft points.

5.1.2.e kindly finalised this with the chairs and submitted our input on 22.10.2021.

Pls find attached the respective statement on our submission and Annex FYI and to pls disseminate further to your national ministries etc.

This was published today on our website: [EPSO submission to the EC's consultation on the roadmap regarding the legislation for plants produced by novel genomic techniques \(NGTs\)](#), 25.10.2021

We will follow up

- with the European Commission
- with ministry colleagues at the 5th EPSO informal science and policy meeting on 4.11.2021

- with you at the EPSO Agricultural Technologies (AgT) WG online meeting 23.11.2021 10am – 2pm BRU time.
  - If you are not in our AgT WG and would like to participate in the 23.11.2021 meeting, pls confirm to 5.1.2.e by email to receive the preparatory information and log in details.
  - The AgT WG members will receive a separate email on this today.

With best wishes

5.1.2.e (AgT WG chairs) & 5.1.2.e

*****
 5.1.2.e
 5.1.2.e
 European Plant Science Organisation, EPSO
 Rue de l'Industrie 4, 1000 Brussels, Belgium
 5.1.2.e "epsomail.org ; T/F: +32-5.1.2.e
www.epsoweb.org ; EU Transparency Register Number 38511867304-09
 *****

From: 5.1.2.e **Sent:** 12.10.2021 **To:** 5.1.2.e **Cc:** 5.1.2.e @slu.se ;
 5.1.2.e @julius-kuehn.de ; 5.1.2.e @julius-kuehn.de ; 5.1.2.e
Subject: Your input to the EPSO draft response to the roadmap (IIA) on NGTs – to chairs by 18.10.22

Dear EPSO Representatives, Supporting Scientists and AgT WG members (all in bcc),

As discussed at the 2021 General Meeting, EPSO is developing its response to the EC Public consultation to the NGT Roadmap (Inception Impact Assessment, IIA) regarding Legislation for plants produced by certain new genomic techniques (NGTs).

The EC published the roadmap (IIA) on NGTs on 24.9.2021 [Legislation for plants produced by certain new genomic techniques \(europa.eu\)](#) for feedback until 22.10.2021.

Attached are the **EPSO draft points** to bring up in the public consultation.

Action for you: Pls send 5.1.2.e cc the other AgT WG chairs, by 18 October additional comments and suggestions to those attached, as well as specific examples that could help substantiate the listed thoughts.

-
 Mass submissions (which are going on already) will be recognized as such and counted as one.
 If you on behalf of your institute or university want to make a submission with good content (not copy/ paste) and examples, pls do so.

-
 Looking forward to your input
 5.1.2.e (AgT WG chairs) & 5.1.2.e

Background (EC website):

Legislation for plants produced by certain new genomic techniques: This initiative will propose a legal framework for plants obtained by targeted mutagenesis and cisgenesis and for their food and feed products. It is based on the findings of a Commission study on [new genomic techniques](#). The aim is to maintain a high level of protection for human and animal health and the environment, enable innovation in the agri-food system and contribute to the goals of the European Green Deal and the 'Farm to Fork' strategy.
The Commission would like to hear your views. This roadmap is open for feedback for 4 weeks. Feedback will be taken into account for further development and fine tuning of the initiative. The Commission will summarise the

input received in a [synopsis report](#) explaining how the input will be taken on board and, if applicable, why certain suggestions can't be taken up. Feedback received will be published on this site and therefore must adhere to the [feedback rules](#).

*****

5.1.2.e

5.1.2.e

European Plant Science Organisation, EPSO

Rue de l'Industrie 4, 1000 Brussels, Belgium

5.1.2.e "epsomail.org ; T/F: +32 5.1.2.e

www.epsoweb.org ; EU Transparency Register Number 38511867304-09

*****

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: EPSO submission to the roadmap on NGTs – statement published today - pls disseminate (2)
Datum: vrijdag 29 oktober 2021 12:13:58

Dank voor het doorsturen!

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: maandag 25 oktober 2021 13:05
Aan: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e 5.1.2.e @wur.nl>;
 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: FW: EPSO submission to the roadmap on NGTs – statement published today - pls disseminate (2)

FYI

From: 5.1.2.e @epsomail.org>
Date: Monday, 25 October 2021 at 11:24
To: 5.1.2.e @epsomail.org>
Cc: "5.1.2.e @slu.se" 5.1.2.e @slu.se>, "5.1.2.e @julius-kuehn.de)" 5.1.2.e @julius-kuehn.de>, 5.1.2.e @julius-kuehn.de>, 5.1.2.e @helsinki.fi" 5.1.2.e @helsinki.fi>
Subject: RE: EPSO submission to the roadmap on NGTs – statement published today - pls disseminate (2)

Dear all,

Apologies, we made a typo – pls use the corrected citation:
 This was published today on our website: [EPSO submission to the EC's consultation on the roadmap regarding the legislation for plants produced by novel genomic techniques \(NGTs\)](#), 25.10.2021

Best

5.1.2.e

From: 5.1.2.e **Sent:** 25.10.2021 **To:** Karin **Cc:** 5.1.2.e
Subject: EPSO submission to the roadmap on NGTs – statement published today - pls disseminate

Dear EPSO Representatives, Supporting Scientists and AgT WG members (all in bcc),

Thank you for your comments on the draft points.

5.1.2.e kindly finalised this with the chairs and submitted our input on 22.10.2021.

Pls find attached the respective statement on our submission and Annex FYI and to pls disseminate further to your national ministries etc.

This was published today on our website: [EPSO submission to the EC's consultation on the roadmap regarding the legislation for plants produced by novel genomic techniques \(NGTs\)](#), 25.10.2021

We will follow up

- with the European Commission

- with ministry colleagues at the 5th EPSO informal science and policy meeting on 4.11.2021
- with you at the EPSO Agricultural Technologies (AgT) WG online meeting 23.11.2021 10am – 2pm BRU time.
  - If you are not in our AgT WG and would like to participate in the 23.11.2021 meeting, pls confirm to 5.1.2.e by email to receive the preparatory information and log in details.
  - The AgT WG members will receive a separate email on this today.

With best wishes

5.1.2.e (AgT WG chairs) & 5.1.2.e

*****

5.1.2.e

5.1.2.e

European Plant Science Organisation, EPSO

Rue de l'Industrie 4, 1000 Brussels, Belgium

5.1.2.e "epsomail.org ; T/F: +32-2-21362-60/69

www.epsoweb.org ; EU Transparency Register Number 38511867304-09

*****

From: 5.1.2.e **Sent:** 12.10.2021 **To:** 5.1.2.e **Cc:** 5.1.2.e @slu.se ;

5.1.2.e @julius-kuehn.de ; 5.1.2.e @julius-kuehn.de ; 5.1.2.e

Subject: Your input to the EPSO draft response to the roadmap (IIA) on NGTs – to chairs by 18.10.22

Dear EPSO Representatives, Supporting Scientists and AgT WG members (all in bcc),

As discussed at the 2021 General Meeting, EPSO is developing its response to the EC Public consultation to the NGT Roadmap (Inception Impact Assessment, IIA) regarding Legislation for plants produced by certain new genomic techniques (NGTs).

The EC published the roadmap (IIA) on NGTs on 24.9.2021 [Legislation for plants produced by certain new genomic techniques \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021L1111) for feedback until 22.10.2021.

Attached are the **EPSO draft points** to bring up in the public consultation.

Action for you: Pls send 5.1.2.e, cc the other AgT WG chairs, by 18 October additional comments and suggestions to those attached, as well as specific examples that could help substantiate the listed thoughts.

- Mass submissions (which are going on already) will be recognized as such and counted as one. If you on behalf of your institute or university want to make a submission with good content (not copy/paste) and examples, pls do so.

- Looking forward to your input

5.1.2.e (AgT WG chairs) & 5.1.2.e

Background (EC website):

Legislation for plants produced by certain new genomic techniques: This initiative will propose a legal framework for plants obtained by targeted mutagenesis and cisgenesis and for their food and feed products. It is based on the findings of a Commission study on [new genomic techniques](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021L1111). The aim is to maintain a high level of protection for human and animal health and the environment, enable innovation in the agri-food system and contribute to the goals of the European Green Deal and the 'Farm to Fork' strategy.

The Commission would like to hear your views. This roadmap is open for feedback for 4 weeks. Feedback will be taken into account for further development and fine tuning of the initiative. The Commission will summarise the input received in a synopsis report explaining how the input will be taken on board and, if applicable, why certain suggestions can't be taken up. Feedback received will

be published on this site and therefore must adhere to the [feedback rules](#).

*****

5.1.2.e

5.1.2.e

European Plant Science Organisation, EPSO

Rue de l'Industrie 4, 1000 Brussels, Belgium

5.1.2.e "epsomail.org ; T/F: +32-2-21362-60/69

www.epsoweb.org ; EU Transparency Register Number 38511867304-09

*****

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Reacties roadmap EU
Datum: dinsdag 2 november 2021 10:55:56
Bijlagen: [BMSGPK Comment on the Inception Impact Assessment.doc](#)
[MVO submission to IAA NGTs final.pdf](#)

Ha 5.1.2.e

In aanvulling van de mail die ik net doorstuurde, hierbij een aantal reacties waarvan ik zeker weet dat ze het op de website hebben geplaatst.

Estland [Feedback van: Maaeluministerium \(europa.eu\)](#)

Spanje https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13119-Legislation-for-plants-produced-by-certain-new-genomic-techniques/F2743280_en

Oostenrijk (zie bijlage)

EPSO [EPSO submission to the EC's consultation on the roadmap regarding the legislation for plants produced by novel genomic techniques \(NGTs\)](#).

HollandBIO https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13119-Legislation-for-plants-produced-by-certain-new-genomic-techniques/F2722537_en

MVO (zie bijlage)

EuropaBIO [EuropaBio Response to the Inception Impact Assessment for Legislation for Plants Produced from Certain New Genomic Techniques \(NGTs\) – Europabio](#)

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Beleidsmedewerker Biotechnologie & Crisisbeleidsadviseur Fytosanitair

.....
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 065.1.2.e

www.rijksoverheid.nl/Inv

5.1.2.e)

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: dinsdag 2 november 2021 11:26
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: Voorbereiding sessie over NGTs voor heisessie 10 nov
Bijlagen: Beleidsopties heisessie TKI Bestuur.docx

Let op, in deze e-mail verzonden door 5.1.2.e plantum.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

In de bijlage ons (beknopte) overzicht van beleidsopties en de gevolgen daarvan, voor zover wij die nu kunnen inschatten. Ik hoop dat de TU Board hiermee uit de voeten kan.
 Verder zal ik 10 november aansluiten in Edam, starttijd 13.30 klopt?

Groeten,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e s@plantum.nl>
Verzonden: maandag 1 november 2021 18:18
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @plantum.nl>
Onderwerp: RE: Voorbereiding sessie over NGTs voor heisessie 10 nov

5.1.2.e

Ik hoor dat jij er mogelijk slechts digitaal bij bent – lijkt me ook een optie voor mij; wat vinden jullie?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda

telephone +31 182 5.1.2.e

fax +31 182 5.1.2.e

website http://secure-web.cisco.com/1X5MLQu7PyCAWPVnaxygE3OkajFolHP0Ns7l9rUi6kbZpYjnLgtSge_YGaZvySC

reg. no. Rotterdam 243195

VAT NL809984738B01

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

---

Van: 5.1.2.e) [<mailto:5.1.2.e@minInv.nl>]

Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 17:10

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @plantum.nl>; 5.1.2.e @plantum.nl>

Onderwerp: RE: Voorbereiding sessie over NGTs voor heisessie 10 nov

Beste allen,

Hierbij voor de volledigheid even een actielijstje voor de aanloop naar de heisessie op 10 nov.

1. Hand-out opstellen die het proces van de EC beschrijft, vanaf de EU studie die in mei is gepubliceerd naar evt wetsvoorstel met voorgenomen planning 5.1.2.e) met in het kort de inhoudelijke richting (de contouren) zoals die nu uit de inception impact assessment naar voren komt 5.1.2.e)
2. Schets van wat verschillende scenario's betekenen voor de sectoren (5.1.2.e)
3. Vragen voor de discussie:
  - Herkennen de Board leden de geschetste scenario's?
  - Wat zijn de kansen / risico's voor de onderzoeksagenda? Waar zou meer op ingezet moeten worden?
  - Wat betekenen de ontwikkelingen voor de human capital agenda?

Lukt het jullie om de stukken uiterlijk 2 nov aan te leveren? Dan pak ik het daarna op.

Heisessie: 10 november

Tijd: 13:45-14:45

De locatie is L'Auberge Dam Hotel , Keizersgracht 1, 1135 AZ Edam

Mocht het te lastig zijn om daarheen te komen, dan kunnen we ook proberen een digitale verbinding op te zetten.

Vriendelijke groet,
Maita

Van: 5.1.2.e)

Verzonden: maandag 25 oktober 2021 15:20

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @plantum.nl>; 5.1.2.e @plantum.nl>

Onderwerp: Voorbereiding sessie over NGTs voor heisessie 10 nov

Beste 5.1.2.e

Morgen spreken we elkaar ter voorbereiding van de sessie als onderdeel van de heisessie op 10 nov. Zoals in mijn email van 6 okt j.l. aangegeven is deze sessie gepland tussen 13:45 – 14:30 op een locatie in Edam en wij zijn daarbij uitgenodigd. Laten we morgen bekijken wie er allemaal bij kunnen zijn.

Hierbij een aantal punten om morgen te bespreken:

1. Wat is het doel van de sessie? Wat willen we ermee bereiken?
Informereren, kansen en bedreigingen inzichtelijk krijgen, evt. de Board activeren
2. Aanpak (wat doen we in de 45 min)?
  - *Informereren: TU Board op de hoogte brengen van de ontwikkelingen rondom wetgeving in de EU. Hoe ziet het proces er verder uit? Uitleggen welke scenario's er zijn n.a.v. de inception impact assessment. Hoe ziet de procedure er verder uit? (hand out?).*
  - *Exploreren: a.d.h.v. een discussie over wat de verschillende scenario's betekenen voor de sector op korte en lange termijn (discussie sturen aan de hand van een aantal vragen?). Hoe moet de sector zich daarop voorbereiden? Welke rol kan de Topsector spelen? Wat is daarvoor nodig?*
  - *Concluderen en samenvatten: acties en actoren formuleren*

Ter voorbereiding van de discussie kunnen we een aantal vragen formuleren.

Tot morgen!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Senior Beleidsmedewerker

Directie Strategie, Kennis & Innovatie
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20401 | NL-2500 EK Den Haag | T 06-29647780
Bezoekadres: Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

MVO submission to the Inception Impact Assessment - legislation for plants produced by certain new genomic techniques

MVO - The Netherlands Oils and Fats Industry welcomes the announcement that the European Commission will prepare a policy initiative on plants obtained by targeted mutagenesis and cisgenesis, after its study on new genomic techniques (NGTs) indicated that current GMO legislation was not fit for purpose for these innovative technologies. MVO calls on the Commission to put forward a science based legislative proposal that will enable the adoption of new safe breeding innovations and remove the unjustified NGT-related barriers to international trade in agricultural products, including food and feed.

MVO believes that a leading principle for the envisaged legislation should be that it is not justified to apply different levels of regulatory oversight (e.g. authorisation and labelling) to similar products with a similar safety profile (plants conventionally bred vis-à-vis plants obtained from certain NGTs), as the EC study itself has already indicated.

Clear, flexible and proportionate

MVO is of the opinion that the new legislation should cover clear definitions and principal criteria to assess whether plant varieties resulting from targeted mutagenesis and cisgenesis fall into the same category as their conventional equivalent. The new legislation should be flexible enough to accommodate future innovations without disproportionate revisions and allow for a proportionate risk assessment only when a relevant product-based differentiation (vis-à-vis conventional products) is identified.

Labelling

MVO considers mandatory labelling of food and feed developed by NGTs and which are similar to conventional products to be a serious breach of the principles of non-discrimination and proportionality. Furthermore, according to the EU Reference Laboratory, it is highly improbable that enforcement laboratories would be able to detect the presence of genome-edited plant products in food or feed entering the EU market without prior information on the altered DNA sequences.

Sustainability

Products developed by NGTs can contribute to the EU sustainability objectives. MVO believes that any sustainability assessment should be based on scientific and objective criteria. All plants – irrespective of their breeding method - should be assessed in the same, non-discriminatory and WTO compliant way. Sustainability provisions should therefore not be implemented in legislation that only covers one specific technology. Such an approach would fail to account for the environmental, social and economic dimensions of sustainability.

Scenario's naar aanleiding van beleidsopties 'New Genomic Techniques'

Gebaseerd op 'White paper on the regulation of genome editing in agriculture' – Re-Imagine Europe

Scenario 1: Vrijstelling NGT-producten van GMO wetgeving/deregulatie NGTs

De voorkeur van Plantum gaat uit naar vrijstelling/deregulatie van NGTs die ook in de natuur of uit reguliere veredeling kunnen ontstaan. Dit kan op verschillende manieren bereikt worden:

- Herinterpretatie van de term 'mutagenese'
- Aanpassing van definitie van 'GMO' om deze in lijn te brengen met de 'LMO' definitie in het Cartagena Protocol
- Opname van NGTs in Annex I A of Annex I B van de GMO Regulation

Dit is de ideale situatie voor het gros van de sector Uitgangsmaterialen. Door deregulatie/vrijstelling worden bedrijven niet meer geconfronteerd met de grote administratieve/financiële last, die nu vooral het MKB raakt en er feitelijk voor zorgt dat de technologie voor die groep buiten bereik blijft. Ook vervalt daarmee de wettelijke labelling-plicht, (die uitvoeringsproblemen geeft bij gerichte mutagenese producten die niet te onderscheiden zijn van niet-gereguleerde mutanten). Om toch transparantie en keuzevrijheid te bevorderen, kan er gedacht worden aan een privaat keurmerk-systeem, zoals het keurmerk 'Biologisch'. Deze optie creëert daarnaast een beter 'level-playing field' dan de huidige situatie, en neemt het risico op handelsbelemmeringen weg.

Uitkomst: veel bedrijven zullen de technieken gaan gebruiken (ofwel zelf ofwel via service providers); plantenveredeling blijft een aantrekkelijk studierichting; verdere ontwikkeling van NGTs wordt gestimuleerd.

Scenario 2: 'GMO-light'

Er wordt veel gesproken over NGTs 'uit' de GMO-wetgeving te halen, maar alsnog op een bepaalde manier te reguleren. Redenen: alleen NGT producten toelaten die bijdragen aan verduurzaming van de landbouw; keuzevrijheid voor de consument garanderen; toch nog een lichte case-by-case risico-analyse. Daar zijn dus verschillende gradaties in te bedenken. Plantum is huiverig over deze optie. Wij vrezen dat een dergelijke 'GMO-light' situatie de huidige drempels rondom administratie en financiën niet gaat oplossen, en daarmee nog steeds het MKB onevenredig zal raken.

Ook op principiële basis zijn wij niet positief over deze ontwikkeling. Producten gemaakt met behulp van NGTs hadden ook via conventionele veredeling ontwikkeld kunnen worden, dus waarom moet er voor deze specifieke (groep van) technologie alsnog een aparte categorie worden gemaakt. Waarom alleen voor NGT een duurzaamheidseis? Waarom alleen voor NGT transparantie? Waarom veiligheidsborging voor producten waar EFSA geen specifieke risico's ziet?

Het hangt natuurlijk af van eventuele uitwerking van dergelijke nieuwe wetgeving hoe heikel de situatie zal worden, maar wij vrezen dat het in de praktijk niks gaat oplossen.

Uitkomst: veel bedrijven zullen terughoudend zijn (zeker groenten-fruit veredelaars voor de EU markt, waar Nederland leidend in is); veredelaars van grassen, biobased en mogelijk ook verwerkte en sierteelt producten zullen het mogelijk wel gebruiken.

Scenario 3: Status Quo – niks veranderen

Wat ons betreft is de huidige situatie – NGTs reguleren via de GMO wetgeving zoals nu het geval is – min of meer het einde van de ontwikkeling en toegankelijkheid van NGTs in Europa. Zo zullen alleen de grote bedrijven, actief in de grote wereldwijde gewassen, de (financiële) middelen hebben om te voldoen aan de drempels van de huidige GMO-wetgeving. Voor het MKB, het gros van de Nederlandse bedrijven, blijft toepassing van de technologie dan vrijwel buiten bereik.

Ook vrezen wij voor een 'kennis-drain' in Europa. NGTs zullen verder ontwikkeld worden buiten Europa – een situatie die nu al speelt – en het Europese bedrijfsleven en de consument zullen hier geen vruchten van kunnen plukken.

Daarnaast levert het de nodige handelsbelemmeringen op, als andere werelddelen NGTs anders, of niet, reguleren. Kortom, deze optie is voor ons 'worst case scenario'.

Response of the Austrian Federal Ministry of Social Affairs, Health, Care and Consumer Protection to the inception impact assessment on legislation for plants produced by certain new genomic techniques

Austria welcomes the initiative of the European Commission to discuss policy action for plants obtained by targeted mutagenesis and cisgenesis. Austria agrees with the inception impact assessment. In our point of view, all relevant points that should be discussed are mentioned. Austria especially thanks the Commission of focusing not only on potential benefits, but also on the safety aspects of such products.

Austria is of the opinion that the next steps should emphasize on serious and scientifically based discussions on all points mentioned in the inception impact assessment and will be glad to be an active part.

Therefore, we are looking confident forward to the further actions on this topic and will be available for fruitful discussions.

MVO submission to the Inception Impact Assessment - legislation for plants produced by certain new genomic techniques

MVO - The Netherlands Oils and Fats Industry welcomes the announcement that the European Commission will prepare a policy initiative on plants obtained by targeted mutagenesis and cisgenesis, after its study on new genomic techniques (NGTs) indicated that current GMO legislation was not fit for purpose for these innovative technologies. MVO calls on the Commission to put forward a science based legislative proposal that will enable the adoption of new safe breeding innovations and remove the unjustified NGT-related barriers to international trade in agricultural products, including food and feed.

MVO believes that a leading principle for the envisaged legislation should be that it is not justified to apply different levels of regulatory oversight (e.g. authorisation and labelling) to similar products with a similar safety profile (plants conventionally bred vis-à-vis plants obtained from certain NGTs), as the EC study itself has already indicated.

Clear, flexible and proportionate

MVO is of the opinion that the new legislation should cover clear definitions and principal criteria to assess whether plant varieties resulting from targeted mutagenesis and cisgenesis fall into the same category as their conventional equivalent. The new legislation should be flexible enough to accommodate future innovations without disproportionate revisions and allow for a proportionate risk assessment only when a relevant product-based differentiation (vis-à-vis conventional products) is identified.

Labelling

MVO considers mandatory labelling of food and feed developed by NGTs and which are similar to conventional products to be a serious breach of the principles of non-discrimination and proportionality. Furthermore, according to the EU Reference Laboratory, it is highly improbable that enforcement laboratories would be able to detect the presence of genome-edited plant products in food or feed entering the EU market without prior information on the altered DNA sequences.

Sustainability

Products developed by NGTs can contribute to the EU sustainability objectives. MVO believes that any sustainability assessment should be based on scientific and objective criteria. All plants – irrespective of their breeding method - should be assessed in the same, non-discriminatory and WTO compliant way. Sustainability provisions should therefore not be implemented in legislation that only covers one specific technology. Such an approach would fail to account for the environmental, social and economic dimensions of sustainability.

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: dinsdag 2 november 2021 11:26
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorbereiding sessie over NGTs voor heisessie 10 nov
Bijlagen: Beleidsopties heisessie TKI Bestuur.docx

Let op, in deze e-mail verzonden door m.vanvegchel@plantum.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

In de bijlage ons (beknopte) overzicht van beleidsopties en de gevolgen daarvan, voor zover wij die nu kunnen inschatten. Ik hoop dat de TU Board hiermee uit de voeten kan.
 Verder zal ik 10 november aansluiten in Edam, starttijd 13.30 klopt?

Groeten,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @plantum.nl>
Verzonden: maandag 1 november 2021 18:18
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @plantum.nl>
Onderwerp: RE: Voorbereiding sessie over NGTs voor heisessie 10 nov

5.1.2.e

Ik hoor dat jij er mogelijk slechts digitaal bij bent – lijkt me ook een optie voor mij; wat vinden jullie?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e^{5.1}
 5.1.2.e
 Plantum

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

---

Van: 5.1.2.e) [<mailto:5.1.2.e@minInv.nl>]

Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 17:10

Aan: 5.1.2.e [@minInv.nl](mailto:5.1.2.e@minInv.nl); 5.1.2.e [@plantum.nl](mailto:5.1.2.e@plantum.nl); 5.1.2.e [@plantum.nl](mailto:5.1.2.e@plantum.nl)

Onderwerp: RE: Voorbereiding sessie over NGTs voor heisessie 10 nov

Beste allen,

Hierbij voor de volledigheid even een actielijstje voor de aanloop naar de heisessie op 10 nov.

1. Hand-out opstellen die het proces van de EC beschrijft, vanaf de EU studie die in mei is gepubliceerd naar evt wetsvoorstel met voorgenoemen planning (5.1.2.e) met in het kort de inhoudelijke richting (de contouren) zoals die nu uit de inception impact assessment naar voren komt (5.1.2.e)
2. Schets van wat verschillende scenario's betekenen voor de sectoren (5.1.2.e)
3. Vragen voor de discussie:
  - Herkennen de Board leden de geschetste scenario's?
  - Wat zijn de kansen / risico's voor de onderzoeksagenda? Waar zou meer op ingezet moeten worden?
  - Wat betekenen de ontwikkelingen voor de human capital agenda?

Lukt het jullie om de stukken uiterlijk 2 nov aan te leveren? Dan pak ik het daarna op.

Heisessie: 10 november

Tijd: 13:45-14:45

De locatie is L'Auberge Dam Hotel , Keizersgracht 1, 1135 AZ Edam

Mocht het te lastig zijn om daarheen te komen, dan kunnen we ook proberen een digitale verbinding op te zetten.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)

Verzonden: maandag 25 oktober 2021 15:20

Aan: 5.1.2.e [@minInv.nl](mailto:5.1.2.e@minInv.nl); 5.1.2.e [@plantum.nl](mailto:5.1.2.e@plantum.nl);

5.1.2.e @plantum.nl>

Onderwerp: Voorbereiding sessie over NGTs voor heisessie 10 nov

Beste 5.1.2.e ,

Morgen spreken we elkaar ter voorbereiding van de sessie als onderdeel van de heisessie op 10 nov. Zoals in mijn email van 6 okt j.l. aangegeven is deze sessie gepland tussen 13:45 – 14:30 op een locatie in Edam en wij zijn daarbij uitgenodigd. Laten we morgen bekijken wie er allemaal bij kunnen zijn.

Hierbij een aantal punten om morgen te bespreken:

1. Wat is het doel van de sessie? Wat willen we ermee bereiken?
Informeren, kansen en bedreigingen inzichtelijk krijgen, evt. de Board activeren
2. Aanpak (wat doen we in de 45 min)?
  - *Informeren: TU Board op de hoogte brengen van de ontwikkelingen rondom wetgeving in de EU. Hoe ziet het proces er verder uit? Uitleggen welke scenario's er zijn n.a.v. de inception impact assessment. Hoe ziet de procedure er verder uit? (hand out?).*
  - *Exploreren: a.d.h.v. een discussie over wat de verschillende scenario's betekenen voor de sector op korte en lange termijn (discussie sturen aan de hand van een aantal vragen?). Hoe moet de sector zich daarop voorbereiden? Welke rol kan de Topsector spelen? Wat is daarvoor nodig?*
  - *Concluderen en samenvatten: acties en actoren formuleren*

Ter voorbereiding van de discussie kunnen we een aantal vragen formuleren.

Tot morgen!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
Senior Beleidsmedewerker

Directie Strategie, Kennis & Innovatie
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20401 | NL-2500 EK Den Haag | T 06-29647780
Bezoekadres: Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

European Plant Science Organisation
<https://epsoweb.org>

Invitation and agenda

Genome editing Improving legislation and start flagships to better address climate, environmental, food and health challenges

5th Informal meeting online 4.11.2021
 11 am – 3 pm
 Zoom

Brussels, 27.10.2021

The European Plant Science Organisation (EPSO) invites policy makers to join EPSO members in a 5th informal meeting exchanging views on the current situation of genome editing in Europe and possible next steps to enable Europe better addressing climate change, achieving food and nutritional security and establishing a sustainable agriculture in Europe and world-wide.

Draft agenda: 11 am – 3 pm on 4.11.2021

10:30 All log in to be granted access

11:00 Last log in to be granted access

11:10 Welcome [5.1.2.e 5.1.2.e] and tour de table

11:30 **Legislation – how could it be improved? [chaired by Ralf W & Ernst vdE]**

- EPSO activities since 14.5.2021 [Ralf W]
- Views from national ministries and MEP on the EC NGT roadmap and additional activities since May 2021 [ministry colleagues, MEP]
- Discuss next steps

12:30 **Break**

13:00 **Flagships towards GE products** with consumer benefits on the market in Europe
[chaired by 5.1.2.e & 5.1.2.e]

- Summary on ongoing / approved calls, projects [5.1.2.e]
- Discuss update on consumer surveys carried out and if more countries want to follow this example [5.1.2.e]
- Present upcoming EMBO/EPSO Genome editing IP workshop [5.1.2.e]
- Discuss next steps (opportunities for future calls / programmes / projects at national, multinational and European levels)

14:30 **Conclusions, next steps** [5.1.2.e]

14:55 **Closing** [5.1.2.e]

The meeting will be an open-minded, informal discussion under **Chatham House Rules** between plant scientists (1 / country) and policy makers (1-5 / country) from countries which already indicated to support an innovative approach for agriculture and plant breeding in Europe. The meeting shall build on the first three meetings. We will continue to broaden the discussion and invite more representatives from countries interested in the issue.

EPSO offers to collaborate with policy makers to develop an appropriate future-ready regulation to enable the European public sector, small- and medium-sized companies and farmers to contribute more comprehensively to food and nutritional security and to use all available tools to reduce the environmental impact of agriculture. Notwithstanding the technical option retained, EPSO supports a science-based revision of the present European legislation establishing a more proportionate product-based risk assessment. EPSO is also willing to contribute to the societal debate on genome editing and to communicate in a fact-based and yet accessible manner about innovative plant science and its societal role.

5.1.2.e

Attachments:

- List of participants – only for meeting participants (Chatham House Rules)

Contacts:

5.1.2.e [@Helsinki.fi](mailto:5.1.2.e@Helsinki.fi)
5.1.2.e [@epsomail.org](mailto:5.1.2.e@epsomail.org)

About EPSO

EPSO, the European Plant Science Organisation, is an independent academic organisation that represents about 200 research institutes, departments and universities from 32 countries, mainly from Europe, and 2.600 individuals Personal Members, representing over 23 000 people working in plant science. EPSO's mission is to improve the impact and visibility of plant science in Europe, to provide authoritative source of independent information on plant science including science advice to policy, and to promote training of plant scientists to meet the 21st century challenges in breeding, agriculture, horticulture, forestry, plant ecology and sectors related to plant science. <https://epsoweb.org> | EU Transparency Register Number 38511867304-09

EPSO 5th informal science – policy meeting on genome editing, online, 4.11.2021

List of participants – confirmed in bold – by 3.11.2021 - to send

Participating countries:

Austria

Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Belgium

Ministry: 5.1.2.e apologies
Science: 5.1.2.e

Denmark

Ministry: 5.1.2.e 5.1.2.e

Estonia

Ministry: 5.1.2.e
Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Finland

Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

France

Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Germany

Ministry: 5.1.2.e
Linked to ministry: 5.1.2.e
Ministry: 5.1.2.e
Ministry: 5.1.2.e apologies, on his behalf information by 5.1.2.e
Linked to ministry: 5.1.2.e
Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e & 5.1.2.e

Ireland

Ministry: 5.1.2.e
Linked to ministry: 5.1.2.e
Ministry: 5.1.2.e apologies
Linked to ministry: 5.1.2.e apologies
Science: 5.1.2.e

Latvia

Ministry: 5.1.2.e, 5.1.2.e & 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Lithuania

Ministry: 5.1.2.e & 5.1.2.e apologies, on their behalf
information by Gintaras
Science: 5.1.2.e

The Netherlands

Ministry: 5.1.2.e
Science: 5.1.2.e

Norway

Ministry: 5.1.2.e [redacted] apologies
Ministry: 5.1.2.e [redacted]
Farming: 5.1.2.e [redacted]
Science: 5.1.2.e [redacted]

Portugal:

Ministry: 5.1.2.e [redacted]
Science: 5.1.2.e [redacted]

Romania

Ministry: 5.1.2.e [redacted]
Linked to ministry: 5.1.2.e [redacted]
Ministry: Letitia PAVELESCU, Ioana ISPAS
Science: 5.1.2.e [redacted]

Spain

Ministry: 5.1.2.e [redacted] & 5.1.2.e [redacted]
Ministry: 5.1.2.e [redacted] & 5.1.2.e [redacted] & 5.1.2.e [redacted]
Science: 5.1.2.e [redacted]

Sweden

Ministry: 5.1.2.e [redacted] & 5.1.2.e [redacted]
Science: 5.1.2.e [redacted]

UK

Science: 5.1.2.e [redacted]

Europe

European Parliament: 5.1.2.e [redacted]; 5.1.2.e [redacted] apologies
Science: 5.1.2.e [redacted]
Science: 5.1.2.e [redacted]

Van: .1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e @julius-kuehn.de); 5.1.2.e @slu.se); 5.1.2.e @helsinki.fi); 5.1.2.e @wur.nl)
Onderwerp: EPSO: Genome editing 4.11.2021 - Zoom Link, agenda and final participant list
Datum: woensdag 3 november 2021 12:13:00
Bijlagen: [21_10_27_EPSO_Genome_editing - 5th informal meeting Invitation and agenda.pdf](#)
[21_11_03_EPSO_Genome_editing - 5th informal meeting Participants_send.pdf](#)
Prioriteit: Hoog

Dear confirmed participants (all in bcc),

Please log into the meeting via 5.1.2.e 5.1.2.e
 with your actual name between **10:30** and 11 am. Our meeting starts 11 am.

We attach again the **invitation with the agenda** and final **participant list** for our **5th informal science and policy meeting ONLINE on 4 November from 11 am – 3pm** Brussels time.

Ministry / EP colleagues: please prepare an oral update from your country regarding your views on the EC NGT roadmap and progress since May 2021.

We very much look forward to a fruitful discussion

5.1.2.e and 5.1.2.e

*****

5.1.2.e
 5.1.2.e
 European Plant Science Organisation, EPSO
 Rue de l'Industrie 4, 1000 Brussels, Belgium
 5.1.2.e "epsomail.org ; T/F: +32-5.1.2.e
www.epsoweb.org ; EU Transparency Register Number 38511867304-09
 *****

Van: 5.1.2.e - DGMI
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Vraagje: EC Update Member State Experts on Proposal 25 November
Datum: woensdag 3 november 2021 08:56:15
Bijlagen: [image001.png](#)

Hoi 5.1.2.e

Dank voor je aanbod. Het gaat helemaal goed komen voor de 25ste.
 Goed om te horen dat je er de 29ste ook online bij bent!

Groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
Verzonden: dinsdag 2 november 2021 17:08
Aan: 5.1.2.e - DGMI <5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e minInv.nl>
Onderwerp: Vraagje: EC Update Member State Experts on Proposal 25 November

Hoi beiden,

Ik vernam via onze EU Issuetracker (zie onder) dat de Europese Commissie op 25 november de lidstaatexperts gaat updaten over het NGT voorstel. Ben enorm benieuwd wat deze update zal inhouden! Zelf zal ik de online high level meeting van 29 november bijwonen.

Kan ik (en HollandBIO) nog iets betekenen voordat de meeting van 25 november plaats zal vinden?
 Hoor het graag!

Vriendelijke groeten,
 5.1.2.e

5.1.2.e @hollandbio.nl |
www.hollandbio.nl | twitter.com/hollandbio
 T: + 31 (0)70 833 1333 | M: + 31 (0)6 19638047

Van: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
Verzonden: vrijdag 29 oktober 2021 10:59
Aan: 5.1.2.e @hollandbio.nl>; 5.1.2.e @hollandbio.nl>
CC: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
Onderwerp: FW: EUIssueTracker Alert: Novel Genomic Techniques (Proposal): Commission to Update Member State Experts on Proposal on 25 November

FYI

Van: EUIT <euuit@newsletters.rollcall.com>
Verzonden: donderdag 28 oktober 2021 12:19
Aan: 5.1.2.e @hollandbio.nl>
Onderwerp: EUIssueTracker Alert: Novel Genomic Techniques (Proposal): Commission to Update Member State Experts on Proposal on 25 November

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: donderdag 4 november 2021 17:00
Aan: 5.1.2.e)
Onderwerp: Presentatie/handout Topsector TU 10 nov
Bijlagen: 041121 Europese situatie biotechnologie.pptx

Ha 5.1.2.e en 5.1.2.e

Hierbij de conceptversie voor de presentatie/handout voor het topsector overleg. Feedback/commentaar is welkom!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e

.....
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 06 5.1.2.e

www.rijksoverheid.nl/Inv

Policy update for Timen Van Haaster. Thursday, October 28, 2021

Novel Genomic Techniques (Proposal): Commission to Update Member State Experts on Proposal on 25 November

The Commission is set to update Member State experts on the expected proposal for a Regulation on plant products derived from targeted mutagenesis and cisgenesis in late November.

LATEST

- The Regulatory Committee under [Directive 2001/18/EC](#) is scheduled to meet on 25 November 2021.

ANALYSIS

The Regulatory Committee under Directive 2001/18/EC (formed by Member State experts) will meet on 25 November 2021.

During the meeting, the Commission is expected to update the Member State experts on the work on the expected proposal for a Regulation on new genomic techniques.

A discussion may take place following the Commission's information point.

NEXT STEPS

The proposal will follow the 'ordinary legislative procedure'.

The Regulatory Committee under [Directive 2001/18/EC](#) will meet on 25 November 2021.

The Commission will hold a high-level event on "New genomic techniques - the way forward for safe and sustainable innovation in the agri-food sector" on 29 November 2021.

The Commission is then expected to launch a 12-week public consultation in the second quarter of 2022.

The proposal for a Regulation would be presented by the Commission and sent to the European Parliament and the Council for examination in the second quarter of 2023.

BACKGROUND

The expected proposal for a Regulation would focus on plants and derivatives resulting from targeted mutagenesis and cisgenesis.

The proposal would seek to maintain a high level of environmental as well as animal and human health protection, enable the use of NGT-derived plants to meet the goals of the [European Green Deal](#), the [Farm to Fork Strategy](#) and the [Biodiversity Strategy](#), enhance the competitiveness of the EU's agri-food sector and ensure the effective functioning of the internal market by providing legal clarity and certainty.

According to the [Inception Impact Assessment](#), the following policy elements are likely to be part of the proposal:

- (i) Risk level-dependent assessment and approval requirements in line with risk profiles and

determined on a case-by-case basis based on the specific NGT used, the trait's novelty or the kind of modification.

Additionally, the Commission would consider introducing a mechanism to enable applicants to identify the regulatory requirements applying to their products.

Moreover, the Commission would maintain as a requisite for the deliberate release or placing on the market of NGT-derived plants or derivatives the meeting of the safety requirements.

(ii) Sustainability-based analysis to determine a product's contribution to sustainability based on criteria developed under the expected [proposal on sustainable food systems](#).

Likewise, the Commission would look into specific regulatory mechanisms to introduce sustainability-related requirements and/or incentives.

(iii) Implementable and enforceable tracing and labelling provisions.

(iv) Provisions facilitating the rapid adaptation of the legislation and its implementation to keep up with scientific and technological progress.

The proposal was announced as a follow-up to the Commission's Staff Working Document [Study](#) on the status of new genomic techniques under Union law and in light of the Court of Justice ruling in [Case C-528/16](#) published on 29 April 2021.

In the Court of Justice's judgment in [Case C-528/16](#), the Court declared that organisms obtained by means of techniques/methods of mutagenesis constitute GMOs within the meaning of [Directive 2001/18/EC](#). It follows that those organisms fall within the scope of the GMO Directive and are subject to the obligations laid down therein.

Furthermore, the Court stated that the GMO Directive does not apply to organisms obtained by means of mutagenesis techniques/methods which have conventionally been used in a number of applications and have a long safety record. In this context, the Court nevertheless specified that Member States are not denied the option of subjecting such organisms, in compliance with EU law, to the obligations laid down in that Directive or to other obligations.

Finally, the Court stated that the varieties obtained by means of mutagenesis techniques which have conventionally been used in a number of applications and have a long safety record are exempt from fulfilling a condition laid down in [Council Directive 2002/53/EC](#), according to which a genetically modified variety may be accepted for inclusion in the 'common catalogue of varieties of agricultural plant species the seed of which may be marketed' only if all appropriate measures have been taken to avoid risks to human health and the environment.

This ruling brought legal clarity as to the status of new mutagenesis techniques. At the same time, however, it also raised practical questions, for instance, on how to ensure compliance with the Directive when products obtained by means of new mutagenesis techniques cannot be distinguished from products resulting from natural mutation, and how to ensure, in such a situation, the equal treatment between imported products and products produced within the EU.

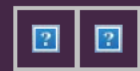
The legal basis of the proposal lies in Articles 43, 114 and 168(4)(b) of the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU).

KEY PLAYERS

Commissioner for Health and Food Safety: Stella Kyriakides

Stakeholders

Copa-Cogeca, European Feed Manufacturers' Federation (FEFAC), Bayer AG, Corteva Agriscience, COCERAL, FEDIOL, UNISTOCK Europe, FoodDrinkEurope, EuropaBio, Greenpeace, IFOAM Organics, Friends of the Earth, Corporate Europe Observatory, Compassion in World Farming, Slow Food Europe, Euro Coop, European Plant Science Organisation (EPSO)

Website

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e)
Aan: 5.1.2.e "
Onderwerp: RE: Presentatie/handout Topsector TU 10 nov
Datum: vrijdag 5 november 2021 09:53:19
Bijlagen: [051121 Europese situatie biotechnologie.pptx](#)
[051121 Europese situatie biotechnologie.pdf](#)

Hierbij de nieuwe versies.

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: vrijdag 5 november 2021 09:43
Aan: 5.1.2.e @plantum.nl>; 5.1.2.e
@minInv.nl>; 5.1.2.e @plantum.nl>
Onderwerp: RE: Presentatie/handout Topsector TU 10 nov

Ha allen,

Bedankt voor de feedback! Even ter reactie hierop:

Op de reactie van 5.1.2.e en 5.1.2.e

- Bedoeling om NGTs meer toegankelijk te maken voor SME's en onderzoek

Het is toch de bedoeling dat NGTs toegankelijk worden voor iedereen ook multinationals? En eigenlijk zijn ze nu al toegankelijk voor onderzoek, of denk je dat daar nog verandering in komt? **Het klopt dat we ons inzetten om de technieken toegankelijk(er) voor iedereen te maken. We merken echter wel dat de huidige wetgeving SME's disproportioneel raakt. Multinationals hebben vaak nog wel de mankracht en financiële ruimte om het GMO-proces te doorlopen, waar dat voor SMEs vaak geen optie is. We hopen dat nieuwe wetgeving deze discrepantie recht trekt.**

Het is een punt dat de CIE bewust in de roadmap heeft gezegd en dat rapporteer ik dus door in de presentatie. Verder ben ik het ook eens met het punt wat 5.1.2.e noemt, SMEs worden momenteel disproportioneel geraakt.

Side 3: we horen steeds van COM dat ze een legislative initiative in Q2 2023 plannen/verwachten. Ik weet niet of ze dat ooit op papier gezet hebben; als dat niet zo is misschien er mondeling bij vertellen.

Dat klopt! Stond inderdaad niet in dit mooie overzicht dat ik weer van iemand anders uit de presentatie heb gebruikt . Maar goed punt, ik zal het er nog even bijzetten!

Is het nog slim om in een nieuwe slide 4 de belangrijkste conclusies van de analyse van COM te noemen: wetgeving not fit for purpose; technieken kunnen zeker bijdragen aan dele van Green Deal/F2F . . . ??

In principe staat dat inderdaad ook bij de aanleiding van de roadmap. Ik kan nog wel even de punten die jij noemt duidelijker erin zetten (wil de presentatie ook niet te lang maken)

In slide 6 zeg je: Intellectueel eigendom en de toegang hiertoe zal een discussiepunt worden. Meer punten (ook de eerdergenoemde) kunnen een discussiepunt worden, dus ik zou dat hier weglaten.

Ik kan hem wel even wat neutraler benoemen, maar is ook een observatie van wat in de roadmap staat.

Ik verwerk de opmerkingen en dan kan 5.1.2.e de presentatie verspreiden.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@plantum.nl>

Verzonden: vrijdag 5 november 2021 08:51

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<[redacted]@plantum.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Presentatie/handout Topsector TU 10 nov

Hoi 5.1.2.e,

Inderdaad een mooie presentatie.

Een korte reactie van mijn kant op de opmerking van 5.1.2.e

- Bedoeling om NGTs meer toegankelijk te maken voor SME's en onderzoek

Het is toch de bedoeling dat NGTs toegankelijk worden voor iedereen ook multinationals? En eigenlijk zijn ze nu al toegankelijk voor onderzoek, of denk je dat daar nog verandering in komt? **Het klopt dat we ons inzetten om de technieken toegankelijk(er) voor iedereen te maken. We merken echter wel dat de huidige wetgeving SME's disproportioneel raakt. Multinationals hebben vaak nog wel de mankracht en financiële ruimte om het GMO-proces te doorlopen, waar dat voor SMEs vaak geen optie is. We hopen dat nieuwe wetgeving deze discrepantie recht trekt.**

Tot volgende week!

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

Verzonden: donderdag 4 november 2021 21:10

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@plantum.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>;

5.1.2.e <[redacted]@plantum.nl>

Onderwerp: RE: Presentatie/handout Topsector TU 10 nov

Hoi 5.1.2.e,

Mooie presentatie en een mooi overzicht om de sessie mee te starten!

Voor wat betreft de opmerking van 5.1.2.e

Is het nog slim om in een nieuwe slide 4 de belangrijkste conclusies van de analyse van COM te noemen: wetgeving not fit for purpose; technieken kunnen zeker bijdragen aan dele van Green Deal/F2F ... ??

>> die staan wel op slide 4 maar de aanvullingen van 5.1.2.e vind ik wel mooie aanvullingen

Verder viel ik een beetje over dit zinnetje op slide 7:

- Bedoeling om NGTs meer toegankelijk te maken voor SME's en onderzoek

Het is toch de bedoeling dat NGTs toegankelijk worden voor iedereen ook multinationals? En eigenlijk zijn ze nu al toegankelijk voor onderzoek, of denk je dat daar nog verandering in komt?

In slide 6 zeg je: Intellectueel eigendom en de toegang hiertoe zal een discussiepunt worden. Meer punten (ook de eerdergenoemde) kunnen een discussiepunt worden, dus ik zou dat hier weglaten.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit, Directie Strategie, Kennis en Innovatie

06-5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@plantum.nl>

Verzonden: donderdag 4 november 2021 17:05

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@plantum.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Presentatie/handout Topsector TU 10 nov

Twe eopmerkingen:

Side 3: we horen steeds van COM dat ze een legislative initiative in Q2 2003 plannen/verwachten. Ik weet niet of ze dat ooit op papier gezet hebben; als dat niet zo is misschien er mondeling bij vertellen.

Is het nog slim om in een nieuwe slide 4 de belangrijkste conclusies van de analyse van COM te noemen: wetgeving not fit for purpose; technieken kunnen zeker bijdragen aan dele van Green Deal/F2F ... ??

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

Verzonden: donderdag 4 november 2021 17:00

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@plantum.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@plantum.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

Onderwerp: Presentatie/handout Topsector TU 10 nov

Ha 5.1.2.e en 5.1.2.e

Hierbij de conceptversie voor de presentatie/handout voor het topsector overleg.

Feedback/commentaar is welkom!

Met 5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 06 5.1.2.e

www.rijksoverheid.nl/lnv

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

62a

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Biotechnologie in Europa

Een stand van zaken n.a.v. de uitgebrachte
roadmap op Nieuwe Genetische Technieken
(NGTs)

Stand van zaken:

- › Overzicht van het Europese proces
- › Inhoud van de Europese roadmap
- › Potentiële impact roadmap
- › Onderzoeksontwikkelingen
- › Wat betekent dit voor:
  - De kennis en innovatie agenda
  - Human capital agenda

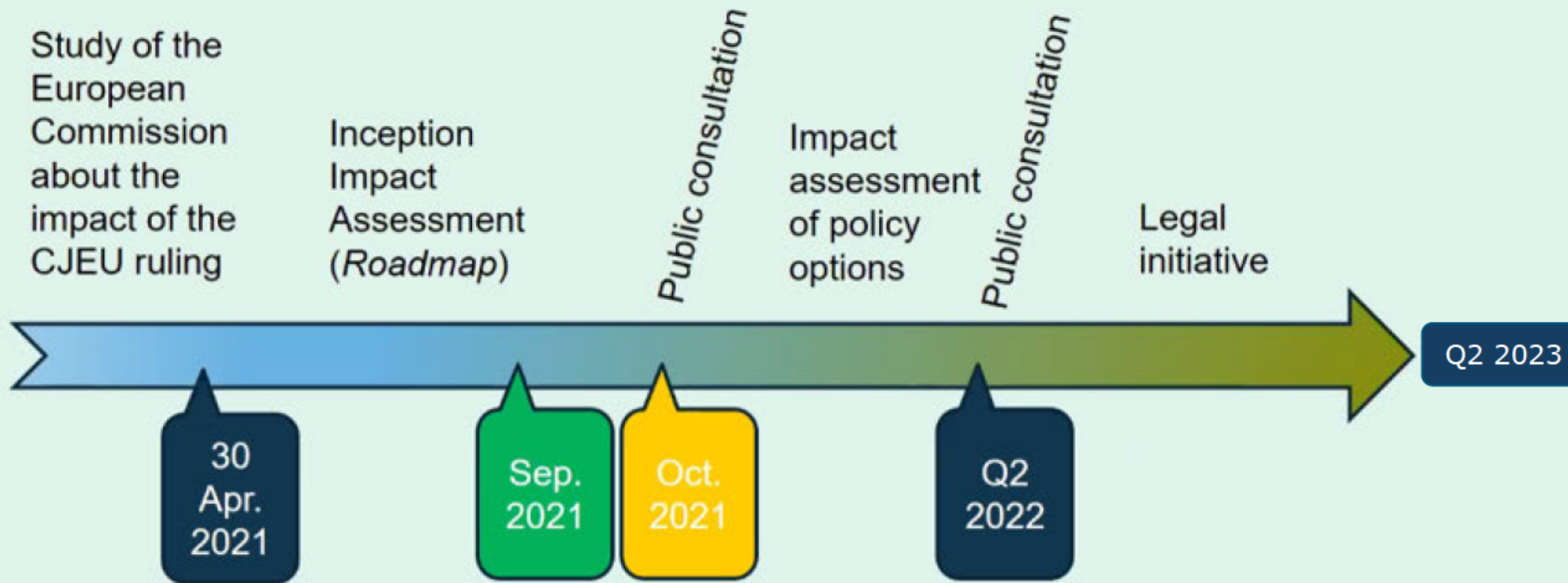

Het Europese proces

❖ EC NGT roadmap, 24.9.2021

Inhoud van de inception impact assessment (1/3)

Aanleiding:

Uit studie blijkt dat de huidige wetgeving is verouderd, not fit for purpose en dat geeft de volgende problemen/gemiste kansen:

- › Disproportionele wetgevingsvereisten op het toepassen van NGTs in sommige gevallen
- › Juridische onzekerheden
- › Implementatie en handhavingsproblemen
- › De potentie van deze technieken voor bijdragen aan maatschappelijke en duurzame doelen, zoals in de Green Deal.

Missie:

"The Commission will prepare a policy initiative on plants obtained by targeted mutagenesis and cisgenesis, accompanied by an impact assessment. It will also cover food and feed derived from such plants"

Inhoud van de inception impact assessment (2/3)

Doelen:

- › Het mogelijk maken van veilige planten die kunnen bijdragen aan **maatschappelijke doelen**.
- › Het blijven handhaven van een hoog niveau van **bescherming**
- › Het verzekeren van een goed werkende **interne markt**
- › Het versterken van **competitiviteit** van de de Europese Agri-food sector
- › Het maken van een **future-proof** wetgeving

Genoemde beleidsopties:

- › Een mechanisme om snel elementen in de wetgeving te kunnen aanpassen (future proof)
- › Geschikte traceerbaarheid en label voorzieningen die implementeerbaar en handhaafbaar zijn.
- › Duurzaamheidsanalyse om te onderzoeken hoe deze producten kunnen bijdragen aan duurzaamheid
- › Risico-analyses en goedkeuringscriteria die proportioneel zijn met het risico

Inhoud van de inception impact assessment (3/3)

Voorziene impact door de Europese Commissie:

Economische impact:

- › Bevordelijk voor innovatie en onderzoek
- › Agriculturele productiecapaciteit kan toenemen
- › Potentiële druk op de Biologische en GM-vrije agricultuur
- › NGT's toegankelijker voor SMEs
- › Potentiële problemen rondom intellectueel eigendom en de toegang tot NGTs en genetisch materiaal.

Maatschappelijke impact:

- › Handhaven van gezondheid van consumenten
- › Duurzaamheid en biodiversiteit op lokaal niveau
- › Potentieel hogere voedingswaarde van producten

Milieu impact:

- › Handhaven van bescherming van milieu
- › Planten die kunnen bijdragen aan duurzaamheidsdoelen (minder watergebruik, gewasbeschermingsmiddelen etc.)
- › Potentieel negatief: het verdringen van inheemse soorten, verlies van agriculturele diversiteit en meer gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Administratieve impact

- › Meer juridische zekerheid
- › Verlagen van kosten en administratieve lasten
- › Potentieel: zou ook nieuwe vereisten kunnen opleveren.

Wat betekent dit concreet voor de topsector:

- › Duidelijk gericht op planten binnen de soortgrens.
- › Maatschappelijke doelen zijn belangrijk, kan eventueel nieuwe vereisten opleveren
- › Nieuwe wetgeving is gericht om wetgeving te vernieuwen en proportioneel te houden.
- › Bedoeling om NGTs meer toegankelijk te maken voor SME's en onderzoek
- › Labeling en traceerbaarheid gaat een belangrijk onderwerp van discussie worden.
- › Veiligheidsbeginsel zal centraal blijven.

Vragen

- › Is het proces duidelijk?
- › Wat zijn de kansen en risico's voor de Onderzoeksagenda?
- › Wat betekenen de ontwikkelingen voor de human capital agenda?

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Biotechnologie in Europa

Een stand van zaken n.a.v. de uitgebrachte
roadmap op Nieuwe Genetische Technieken
(NGTs)

Stand van zaken:

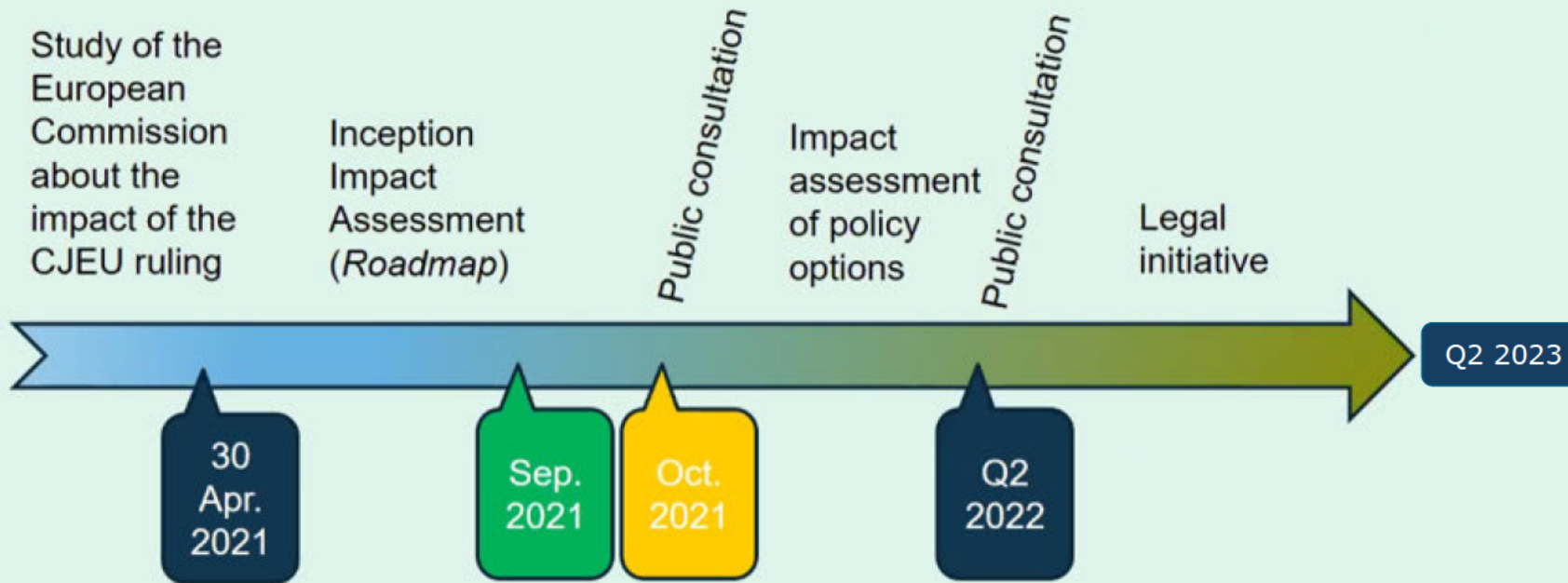
- › Overzicht van het Europese proces
- › Inhoud van de Europese roadmap
- › Potentiële impact roadmap
- › Onderzoeksontwikkelingen
- › Wat betekent dit voor:
  - De kennis en innovatie agenda
  - Human capital agenda

Het Europese proces

❖ EC NGT roadmap, 24.9.2021

Inhoud van de inception impact assessment (1/3)

Aanleiding:

Uit studie blijkt dat de huidige wetgeving is verouderd, not fit for purpose en dat geeft de volgende problemen/gemiste kansen:

- › Disproportionele wetgevingsvereisten op het toepassen van NGTs in sommige gevallen
- › Juridische onzekerheden
- › Implementatie en handhavingsproblemen
- › De potentie van deze technieken voor bijdragen aan maatschappelijke en duurzame doelen, zoals in de Green Deal.

Missie:

"The Commission will prepare a policy initiative on plants obtained by targeted mutagenesis and cisgenesis, accompanied by an impact assessment. It will also cover food and feed derived from such plants"

Inhoud van de inception impact assessment (2/3)

Doelen:

- › Het mogelijk maken van veilige planten die kunnen bijdragen aan **maatschappelijke doelen**.
- › Het blijven handhaven van een hoog niveau van **bescherming**
- › Het verzekeren van een goed werkende **interne markt**
- › Het versterken van **competitiviteit** van de de Europese Agri-food sector
- › Het maken van een **future-proof** wetgeving

Genoemde beleidsopties:

- › Een mechanisme om snel elementen in de wetgeving te kunnen aanpassen (future proof)
- › Geschikte traceerbaarheid en label voorzieningen die implementeerbaar en handhaafbaar zijn.
- › Duurzaamheidsanalyse om te onderzoeken hoe deze producten kunnen bijdragen aan duurzaamheid
- › Risico-analyses en goedkeuringscriteria die proportioneel zijn met het risico

Inhoud van de inception impact assessment (3/3)

Voorziene impact door de Europese Commissie:

Economische impact:

- › Bevordelijk voor innovatie en onderzoek
- › Agriculturele productiecapaciteit kan toenemen
- › Potentiële druk op de Biologische en GM-vrije agricultuur
- › NGT's toegankelijker voor SMEs
- › Potentiële problemen rondom intellectueel eigendom en de toegang tot NGTs en genetisch materiaal.

Maatschappelijke impact:

- › Handhaven van gezondheid van consumenten
- › Duurzaamheid en biodiversiteit op lokaal niveau
- › Potentieel hogere voedingswaarde van producten

Milieu impact:

- › Handhaven van bescherming van milieu
- › Planten die kunnen bijdragen aan duurzaamheidsdoelen (minder watergebruik, gewasbeschermingsmiddelen etc.)
- › Potentieel negatief: het verdringen van inheemse soorten, verlies van agriculturele diversiteit en meer gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Administratieve impact

- › Meer juridische zekerheid
- › Verlagen van kosten en administratieve lasten
- › Potentieel: zou ook nieuwe vereisten kunnen opleveren.

Wat betekent dit concreet voor de topsector:

- › Duidelijk gericht op planten binnen de soortgrens.
- › Maatschappelijke doelen zijn belangrijk, kan eventueel nieuwe vereisten opleveren
- › Nieuwe wetgeving is gericht om wetgeving te vernieuwen en proportioneel te houden.
- › Bedoeling om NGTs meer toegankelijk te maken voor SME's en onderzoek
- › Labeling en traceerbaarheid gaat een belangrijk onderwerp van discussie worden.
- › Veiligheidsbeginsel zal centraal blijven.

Vragen

- › Is het proces duidelijk?
- › Wat zijn de kansen en risico's voor de Onderzoeksagenda?
- › Wat betekenen de ontwikkelingen voor de human capital agenda?

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: vrijdag 12 november 2021 15:16
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Link naar het duurzaamheidsrapport en de brochure(s)

Let op, in deze e-mail verzonden door 5.1.2.e @wur.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e, hieronder nog een keer de eerder verstuurde mails van 5.1.2.e en mij. Mochten de links (onder de titels) naar de artikelen niet werken, laat het svp weten. Bijgaand in elk geval als pdf het stuk over de relatie van Genetic Engineering en Agroecologie.

Ik vond het een erg nuttig gesprek zojuist.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

From 5.1.2.e
Sent: woensdag 13 oktober 2021 11:40
To: 5.1.2.e @minInv.nl>
Cc: 5.1.2.e @wur.nl>
Subject: RE: Link naar het duurzaamheidsrapport en de brochure(s)

Beste 5.1.2.e, ter aanvulling op deze mail van 5.1.2.e.

Uit de duurzaamheidsstudie van 2011 blijkt dat de duurzaamheidsperformance van een teelt met een GM gewas o.a. afhankelijk is van of er goede landbouwpraktijk (Good agricultural practice -GAP) is toegepast. Afgelopen jaren hebben we veel onderzoek gedaan naar wat de kansen zijn om met NPBT de landbouw te verduurzamen, en daarnaast gekeken hoe je teelt van gewassen die veredeld zijn met gebruik van GM of NPBT goed in kunt passen in GAP. Hieronder een aantal linkjes over dat laatste aspect. Mocht je van buiten WUR geen toegang krijgen, kan ik pdf-en sturen. Ik denk dat deze argumentatielijn rond het belang van telen binnen kaders van GAP, belangrijk is om in te brengen in een Europese dialoog (naast de kansen die er zijn voor verduurzaming). Groet, 5.1.2.e

[Genetically modified crops and sustainable agriculture: A proposed way forward in the societal debate](#)

5.1.2.e & 5.1.2.e 2014, In: [NJAS Wageningen Journal of Life Sciences](#). 70-71, p. 95-98

How to Assure That Farmers Apply New Technology According to Good Agricultural Practice: Lessons From Dutch Initiatives

5.1.2.e & 5.1.2.e 28 Aug 2018, In: [Frontiers in Environmental Science](#). 6, 5 p.

Genetic engineering at the heart of agroecology

5.1.2.e & 5.1.2.e 1 Mar 2020, In: [Outlook on Agriculture](#). 49, 1, p. 21-28

- **The use of intellectual property systems in plant breeding for ensuring deployment of good agricultural practices**

5.1.2.e & 5.1.2.e, 7 Jun 2021, In: [Agronomy](#). 11, 6, 1163.

-----Original Message-----

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>
Sent: woensdag 13 oktober 2021 9:49
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>
Subject: Link naar het duurzaamheidsrapport en de brochure(s)

Dag 5.1.2.e,

Het hele rapport, door WUR, CREM en Aidenvironment (160 pagina's A4; we hebben overigens nog enkele papieren exemplaren):

5.1.2.e a, FM 5.1.2.e (2011)
5.1.2.e (2011)
Sustainability of current GM crop cultivation. Review of people, planet, profit effects of agricultural production of GM crops, based on the cases of soybean, maize, and cotton. Report 386, Plant Research International, Wageningen University and Research Centre. <https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fedepot.wur.nl%2F166665&data=04%7C01%7Cbert.lotz%40wur.nl%7C441170634f88462989ce08d98e1dfc80%7C27d137e5761f4dc1af88d26430abb18f%7C0%7C0%7C637697081701169232%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Iik1haWwiLCJXVCI6Mn0%3D%7C1000&sdata=%2BltTLRFWM1apeSVV%2BjIAIaW%2FbsrZQi%2FpaGh7u65j7m0%3D&reserved=0>

De samenvattende brochure (16 pagina's A5):

Engels:

5.1.2.e (2011)
Sustainability of current GM crop cultivation: effects of the cultivation of GM soybean, maize, and cotton in terms of People, Planet, Profit. Wageningen: Plant Research International. <https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fedepot.wur.nl%2F168762&data=04%7C01%7Cbert.lotz%40wur.nl%7C441170634f88462989ce08d98e1dfc>

80%7C27d137e5761f4dc1af88d26430abb18f%7C0%7C0%7C637697081701179177%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6IjEhaWwiLCJXVCi6Mn0%3D%7C1000&sdata=MUucPqsoIzaRehGDsXUumWZDunMzumFIChs3TodRrBw%3D&reserved=0

Nederlands:

5.1.2.e

(2011)

Duurzaamheid van de huidige genetisch gemodificeerde gewassen. Effecten van de teelt van genetisch gemodificeerde soja, mais en katoen op People, Planet en Profit (mens, milieu en economie). Plant Research International, Wageningen University and Research Centre.

<https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fedepot.wur.nl%2F168073&data=04%7C01%7Cbert.lotz%40wur.nl%7C441170634f88462989ce08d98e1dfc80%7C27d137e5761f4dc1af88d26430abb18f%7C0%7C0%7C637697081701179177%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6IjEhaWwiLCJXVCi6Mn0%3D%7C1000&sdata=D7sN7JIVuoRhoDuA%2BbxFFI5QyEfQ0K2vToQAZF0jslQ%3D&reserved=0>

Groet, René

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Korte terugblik High Level Event
Datum: maandag 29 november 2021 17:45:56

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e (en 5.1.2.e en C5.1.2.e^{5.1} in cc)

Fris van de lever een kort terugblik na een volle dag deelnemen aan deze bijeenkomst. Wat eerste algemene indrukken:

1. Gezien de verscheidenheid aan verschillende stellingnamen binnen de EU, is er een evenwichtig discussie neergezet. Er zijn denk ik geen partijen die met recht kunnen beweren dat aan hun belangen of zorgen is voorbijgegaan.
2. Korte inleiding van 5.1.2.e, was m.i. prima in lijn met de belangrijkste inzichten die ons onderzoek de afgelopen jaren heeft opgeleverd. En past zover ik kan overzien goed op de beleidslijnen van NL van afgelopen jaren tot heden.
3. Sessies 1 en 3 vond ik goed uit de verf komen. Haakten goed aan op wat we afgelopen jaren onderzocht hebben en waar we ons nog steeds op richten: belang agrosysteem-aanpak (robuust/resilient), klimaatadaptatie, synergie met agroecologie, coëxistentie, duurzaamheidscriteria (people, planet, profit), macht/patenten enz. En vooral ook het belang van goede doorstroom van wetenschappelijke informatie naar onderwijs en samenleving.

Ik vond dat de Wageningse PhD student 5.1.2.e (GeneSprout) het in de derde sessie erg goed deed. Ik heb begin oktober o.a. met haar een discussie met Wageningse studenten georganiseerd in het kader van de Master cursus *Current topics in Plant Biotechnology*. Toen viel ze ook al op door haar sterke presentatie en inhoudelijke inbreng. We kunnen van haar komende tijd nog veel verwachten.

4. Sessie 2 werd, denk ik, gekenmerkt door meer vast ingenomen stellingnamen dan de andere sessies. Bij begrippen als veiligheid en risico-assessments komen ideologische aspecten waarschijnlijk nog meer naar voren, zeker als ook nog eens detectie niet mogelijk is.
5. Tenslotte, ik vond aan het eind 5.1.2.e een knappe samenvatting geven.

Ik ben erg benieuwd naar jullie indrukken van deze dag. Heeft deze dag voor ons BO-project nieuwe onderzoeksvragen, kennisleemtes etc opgeleverd? Ik hoor heel graag jullie aanvullingen en mening.

Met hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Korte terugblik High Level Event
Datum: dinsdag 30 november 2021 13:31:05

Dag allen,

Ik ben het eens met jullie observaties.

Ik had zelf het idee dat de vragenstellers deels werden geselecteerd, en de gesprekleiding kende heel veel mensen, dus misschien hebben ze 5.1.2.e vragen niet genomen omdat hij van een overheid is. Overigens werkte Padraic Flood, die de meeste vragen wist te stellen, tot afgelopen zomer als veelbelovende jonge onderzoeker bij ons, maar hij is ingegaan op een aantrekkelijk aanbod van Infarm om hun R&D te gaan leiden.

De directeur van EFSA, 5.1.2.e, riep expliciet op om te zoeken naar common ground, als ene van de weinige panelleden. Verder gebruikte hij zijn spreektijd om een aantal mogelijkheden voor een gedifferentieerde beoordeling naar voren te brengen. Was dat bedoeld als proefballonnen?

Beoordeling op een bijdrage aan sustainability kwam enkele malen expliciet naar voren, ook in de samenvatting van de dag. Daarbij ging het ook over de socio-economische context – bijna precies onze people-planet-profit beoordeling van GM cultivering in Zuid-Amerika, ruim 10 jaar geleden. Twee problemen zie ik dan aankomen: 1: De effecten moeten in de praktijk blijken, en met name people en in mindere mate planet effecten zijn lastig (of eigenlijk niet) vooraf te toetsen, en 2. De effecten verschillen mogelijk heel erg per regio/gebied. Ik dacht dat het 5.1.2.e was die dat ook benadrukte. Betekent dit dat we (ook of alleen) een evaluatie na 5 of 10 jaar gaan krijgen? En is dan een positief effect in één gebied binnen de EU voldoende om op de markt te mogen blijven?

Gr, 5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>

Date: Tuesday, 30 November 2021 at 12:35

To: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>, 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>, 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>

Subject: RE: Korte terugblik High Level Event

Ha Allen,

Eens met jouw analyse 5.1.2.e Paar van mijn observaties:

- Duidelijke voorkeur voor beoordeling op productbasis en niet procesbasis
- Sessie 1 en 3 waren inderdaad het best, veel interactie tussen de verschillende panelleden. Sessie 2 werd meteen aan het begin eigenlijk al doodverklaard door de positie-inname van 5.1.2.e en 5.1.2.e, hierdoor was weinig interactie meer mogelijk.

Blij met de input van Frans Timmermans en de Franse minister.

- Je ziet dat de lobby tegen NGT probeert twijfel te zaaien, effectieve lobby tactiek en iets waarop we ons moeten voorbereiden. Mooi hoe bijvoorbeeld de directeur van Euroseeds een factcheck deed tijdens sessie 1.
- Ben blij met dat de CIE duidelijk probeert de polarisatie tegen te gaan. Ook duidelijke statements van o.a. Timmermans dat we ons vooral op wetenschap en feiten moeten baseren.
- Ik was erg positief over de inbreng van PhD student 5.1.2.e. Goed hoe zij nu het genesprout initiatief op de kaart zetten en ik vind het een belangrijke stem om gehoord te krijgen. Je merkte ook dat de andere panelleden haar erg waardeerden.
- Ik ga nog even broeden op jouw vraag m.b.t. nieuwe kennisleemtes en BO-vraagstukken.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @wur.nl>

Verzonden: dinsdag 30 november 2021 11:23

Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl> 5.1.2.e

@minlnv.nl>

cc: 5.1.2.e @wur.nl> 5.1.2.e

@wur.nl>

Onderwerp: RE: Korte terugblik High Level Event

Mijn internetverbinding viel een paar keer weg. Maar zover ik erbij was werden de vragen van 5.1.2.e, hoewel ze veel likes kregen, niet aan de orde gesteld. Ze waren misschien ook ietsje "activistisch" gesteld. Het viel me op dat vragen die duidelijk konden leiden tot polarisering niet of minder snel werden geselecteerd. Bekende activisten als 5.1.2.e (die we nog in het DuRPh-project tegenkwamen) stelden hun vragen opmerkelijk afgewogen.

Zo'n digitale paneldiscussie geeft inderdaad extra beperkingen. En inderdaad, vragen ontwijken of niet ter zake beantwoorden kwam geregeld voor. Met name m.i. in sessie 2 (5.1.2.e). M.i. erg jammer.

Bert

From: 5.1.2.e @minlnv.nl>

Sent: dinsdag 30 november 2021 9:48

To: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @minlnv.nl>

Cc: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e

@wur.nl>

Subject: RE: Korte terugblik High Level Event

Beste 5.1.2.e en anderen,

Dank voor je reflectie. Ik heb ook een deel van de dag gevolgd en ik herken je observaties. Ze hadden zeker een evenwichtige verzameling van stakeholders uitgenodigd en het was ook goed georganiseerd in de verschillende thema's.

Het is wel jammer dat een digitale paneldiscussie zo weinig ruimte biedt voor rechtstreekse discussie tussen panelleden. Ze hebben daardoor de ruimte om vragen heel ontwijkend te beantwoorden.

Het resultaat was dat het geheel vooral informatie gaf over standpunten, maar dat er verder

weinig gebeurde. Maar misschien moeten we dat ook niet verwachten.

De bijdragen van Frans Timmermans en van Franse minister Denormandie waren beide erg sterk vond ik.

5.1.2.e had erg goede vragen ingeschoten. Helaas miste ik net het moment waarop ze behandeld werden door een andere bijeenkomst.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>

Verzonden: maandag 29 november 2021 17:46

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minlnv.nl>

cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@wur.nl>

Onderwerp: Korte terugblik High Level Event

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e (en 5.1.2.e en 5.1.2.es in cc)

Fris van de lever een kort terugblik na een volle dag deelnemen aan deze bijeenkomst. Wat eerste algemene indrukken:

1. Gezien de verscheidenheid aan verschillende stellingnamen binnen de EU, is er een evenwichtig discussie neergezet. Er zijn denk ik geen partijen die met recht kunnen beweren dat aan hun belangen of zorgen is voorbijgegaan.
2. Korte inleiding van Frans Timmermans, was m.i. prima in lijn met de belangrijkste inzichten die ons onderzoek de afgelopen jaren heeft opgeleverd. En past zover ik kan overzien goed op de beleidslijnen van NL van afgelopen jaren tot heden.
3. Sessies 1 en 3 vond ik goed uit de verf komen. Haakten goed aan op wat we afgelopen jaren onderzocht hebben en waar we ons nog steeds op richten: belang agrosysteem-aanpak (robuust/resilient), klimaatadaptatie, synergie met agroecologie, coëxistentie, duurzaamheidscriteria (people, planet, profit), macht/patenten enz. En vooral ook het belang van goede doorstroom van wetenschappelijke informatie naar onderwijs en samenleving.

Ik vond dat de Wagenigse PhD student 5.1.2.e (GeneSprout) het in de derde sessie erg goed deed. Ik heb begin oktober o.a. met haar een discussie met Wageningse studenten georganiseerd in het kader van de Master cursus *Current topics in Plant Biotechnology*. Toen viel ze ook al op door haar sterke presentatie en inhoudelijke inbreng. We kunnen van haar komende tijd nog veel verwachten.

4. Sessie 2 werd, denk ik, gekenmerkt door meer vast ingenomen stellingnamen dan de andere sessies. Bij begrippen als veiligheid en risico-assessments komen ideologische aspecten waarschijnlijk nog meer naar voren, zeker als ook nog eens detectie niet mogelijk is.
5. Tenslotte, ik vond aan het eind 5.1.2.e een knappe samenvatting geven.

Ik ben erg benieuwd naar jullie indrukken van deze dag. Heeft deze dag voor ons BO-

project nieuwe onderzoeksvragen, kennisleemtes etc opgeleverd? Ik hoor heel graag jullie aanvullingen en mening.

Met hartelijke groet,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Bijlage: notitie “van heidag 2021 naar werkplan 2022”

Agenda TU Board, 9 december 2021

Van: 5.1.2.e en 5.1.2.e

Doel:

- Bespreking uitkomsten heidag (zie hieronder)
- Advies: akkoord op de hoofdlijnen uit het verslag en deze benutten voor het werkplan 2022
- Vervolgafspraken: prioriteren, namen/rugnummers benoemen per topteamlid.

Samenvatting hoofdlijnen heidag Topteam

Oogst TS TU 2021 op hoofdlijnen:

- PPS-call LWV 2021: honorering van 98 projecten uit 282 project ideeën, (publiek budget Euro 53 mln., 18 mln WR capaciteit, 20 mln PPS-toeslag AF, 9 mln PPS toeslag TU, 2 mln WM, 2.3 mln LSH, 0,8 mln BBE). In 83 voorstellen dragen bedrijven 50% bij in de projectkosten.
- Studie “Onderzoek met Impact 2021”:
  - Sinds de start van het topsectorenbeleid zijn er via de jaarlijkse calls van de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen ruim 300 onderzoeksprojecten tot stand gekomen. Ruim de helft van deze projecten is op dit moment afgerond. Kenmerkend voor de projecten is dat gemiddeld 50% van de kosten wordt opgebracht door de overheid en 50% door de deelnemende bedrijven en andere private organisaties. Dit laat ook de grote belangstelling zien voor het MTIB vanuit het bedrijfsleven.
  - De studie zoomt in op 191 projecten die betrekking hebben op de productietuinbouw en in het bijzonder op de 89 projecten die inmiddels zijn afgerond. Uit dit rapport blijkt dat in deze Topsector door samenwerking een netwerk is ontstaan dat steeds beter in staat is om innovatie te bevorderen. In dit netwerk blijken sommige organisaties een spilfunctie te hebben doordat ze vele partijen met elkaar verbinden. Het netwerk oefent ook een grote aantrekkingskracht uit op partijen die jaarlijks voor het eerst toetreden tot het netwerk omdat ze willen innoveren.
  - Van iedere vijf projecten, hebben er drie kennis opgeleverd die direct wordt toegepast in de praktijk. De 89 afgeronde projecten gaven aanleiding tot vier octrooiaanvragen en de oprichting van vijf startups, naast andere nieuwe bedrijvigheid. Twee derde van de projecten leidde tot vervolgonderzoek.
- Cross-sectorale samenwerking verder versterkt. In 2021 met LSH en AF en met Greenports NL / Greenport Venlo gezamenlijke roadmap ontwikkeld op Voeding-Gezondheid en Leefomgeving. Ook verkennen we de samenwerking met TS Energie om gezamenlijk te kunnen werken aan de grote opgaven voor de glastuinbouw (Themateam Energie & Duurzaamheid; verkennen mogelijkheden waterstof).
- Instrumentarium/fondsen: in 2021 heeft TU actief bijgedragen aan de voorbereiding van vier groeifondsvoorstellen welke voor 1 november zijn formeel zijn ingediend (LNV, EZK). Idem start van strategische discussie hoe en wanneer de diverse fondsen optimaal te benutten voor het versnellen van investeringen door en voor de sector.
- Internationaal hebben we het afgelopen jaar actief deelgenomen aan digitale missies op o.a. Japan, India, het midden oosten en Mexico. Via inzet strategische beurzen Greentech in Amsterdam en de Fruit Attraction in Madrid is T&U internationaal op de kaart gezet. Voorts nieuwe SeedMoneyProjecten en Internationale PPS-en.
- Verder is de nodige tijd gestoken in samenwerking met de regio's met als concrete resultaten een aanpak voor digitalisering in de tuinbouw die mede heeft geleid tot deelname aan een Groeifondsvoorstel Next Generation High Tech (i.s.m. FME, IQ en Greenport West). Daarnaast is

onder de vlag van KIA LWV een digitale nationale kaart met 200 valorisatie activiteiten i.s.m. RVO, Topsectoren AF en WM, ROM's, provincies en CoE/CIV's.

- Voor het doorontwikkelen van de valorisatiestrategie LWV is een verkenning uitgevoerd (EZK, Dialogic) of en hoe een eventueel fieldlabs instrument in de uitvoering van de KIA's en MTIB kan worden ingezet om valorisatie en toepassing van innovaties te versterken. Agendering door MKB leden TU en AF (MKB overleg maart 2021). Rapportage aan TK- november 2021.
- Ook op communicatiegebied is het nodige gebeurd o.a. door nieuwe TK-leden en de formatiepartners te informeren over het topsectorbeleid en de tuinbouw. We hebben het Impact onderzoek naar de griffiers van de vaste kamer van de Tweede Kamer gestuurd. Idem nieuwe website TU en logo.

Discussie Ontwikkelingen, kansen en uitdagingen voor de TS TU (korte-en lange termijn)

Veranderende omgeving:

- Benutten van scenario-analyses voor de tuinbouw (Accez, 2020-2021).
- Schaalvergroting zet door in de (primaire) sector: bv in tomatenteelt groeien bedrijven naar honderden ha en verbreden scope naar buitenlandse productie (Zuid-Europa, Noord-Afrika). Ook is er steeds meer sprake van private equity in deze bedrijven.
- Regionaal zijn cross-overs nodig om uitdagingen aan te pakken, voorbeeld Agriport A7 (combi van data centers en glastuinbouw), of tussen stedelijke bebouwing en glastuinbouw.
- In NL: Politiek landschap is aan het veranderen. Veel (kleine) politieke partijen, andere samenwerking met departementen. Ondersteuning van of maatwerk voor de land- en tuinbouw is niet meer vanzelfsprekend. Bedrijfsleven moet zich hierop aanpassen. Werkgelegenheid groot issue, voor NH een inschatting van 5000 fte.
- Europees: Green Deal en Farm2 Fork: nadruk op biologische landbouw.
- Wereld: grote uitdagingen zoals voedselzekerheid en klimaat. Level playing field gebruik NGTs.
- Beleid: klimaat, zonering, digitalisering, circulariteit (wrslk ook in nieuwe kabinet).
- Innovaties zitten vaak in cross-overs /regio bv energie, gezondheid en technologie.

Strategie voor topteam: pro-actieve inzet nodig-problemen van overmorgen bespreken"

- We zullen leiderschap moeten tonen op de grote vraagstukken: zoeken van oplossingen voor (over) morgen. Bedrijven waarschuwen niet te blijven hangen in oplossingen voor problemen van nu; Licence to produce blijven verdienen;
- Topteam heeft ruimte om (naast PPS- call) inzet te plegen op agendering, communicatie en zoeken van nieuwe middelen (bv Groeifonds, beleidsinzet);
- Inzet richten op een integrale benadering van strategische thema's waar nieuwe, grote stappen nodig zijn: Stikstof, klimaat en CO2, waterkwaliteit; Connected circularity (in keten/regio); Biodiversiteit; Gewasbescherming en Biologische teelt;
- Als topsector TU aantal projecten naar voren brengen, waar we in investeren. Gebruik sterke brancheverenigingen en kennispartijen zoals Erasmus;
- Beleid: zet koplopers in de lead. Regionaal verbinden met verschillende sectoren;
- Cross-sectorale samenwerkingen uitbreiden met TS Energie, Logistiek en HTSM.

Uitdagingen blijven - "Vertrouwen komt te voet en gaat per twitter"

- Regelgevingsproces te traag - bv voor nieuwe groene middelen;
- Productschap met gezamenlijk onderzoeksbudget bestaat niet meer: tuinbouw is versnipperd: branches, regio's, beperkt aantal grote bedrijven;
- Hoe omgaan met achterblijvers? Bedrijven richten zich vaak op korte termijn (bv goedkeuring groen middel ipv systeemwijziging) en neigen naar verdediging ipv pro-activiteit;
- Fundamenteel onderzoek: grotere bijdrage overheid nodig.

- Topsector (instrumenten) bekend bij kleine groep bedrijven. TS zit nog te weinig bij de (grote) voorlopers die snel willen innoveren.
- Regio's met ambitie komen nog niet goed uit de verf;
- Nog geen goede positionering van de sierteelt – hoe gaat sierteelt de uitdagingen aan?
- Digitalisering: hoe machinebouwers én tuinders (samen) aanhaken ?
- De grote inhoudelijke uitdagingen voor de sector: Energie, waterkwaliteit, biodiversiteit, goed werkgeverschap, circulariteit, dataveiligheid en -eigenaarschap

Veel lichtpuntjes: “topsector staat op de kaart”

- Impactstudie: veel projecten met resultaat, netwerk versterkt en goede deelname bedrijven aan de PPS-calls.
- Cross-sectoraal grote stappen gezet – MTIB heeft hieraan bijgedragen. Doorbraak samenwerking met LSH en ministeries.
- “Integraal verbinden opgaves” – voorbeeld Agriport A7
- Groeifonds belangrijk voor transitie. Grote veranderingen kwamen uit investeringen oa FES. We doen als sector goed mee in de 2e ronde: CROP-XR, Switch2SFS, Biotech Booster, Nextgen High Tech. Dit verder toepassen voor TU, oa biodiversiteit oppakken via NGF initiatief ‘Regeneratieve Landbouw’.
- “Bloemenveiling actief bezig met circulariteit”.
- Communicatie: goede website en PPT. TU is zichtbaar met nieuwe (regio) aanpak.
- Pro-actieve aanpak in de sector “Coalition of the willing”.
- Goed contact met kamerleden. “Motie grens overstijgende aanpak kleine bedrijven voor groene middelen”.
- Verbindend verklaringen hebben geleid tot financiële inzet regio/bedrijfsleven. Nog niet vergelijkbaar met het volume ten tijde van Productschappen, maar goede ontwikkeling.

Communicatie 2.0: Zichtbaarheid vergroten

- Zichtbaar maken van topsector in de wereld: missies en verdienvermogen;
- In beeld brengen van de innovatiekolom van fundamenteel naar toegepast;
- Toekomstgerichte boodschap verkondigen.
- Bekendheid bij bedrijven vergroten: TS en beleidsinstrumenten opnemen in presentatie!

Ontwikkelingen EU Regelgeving Nieuwe Genomische Technieken:

- Intro: Biotechnologie is een belangrijke sleuteltechnologie die innovaties op duurzaamheid kan versnellen. Doel van de bespreking is de stand van zaken van het EU wetgevingstraject (ikv Farm 2Fork) te bespreken en na te gaan welke gevolgen dit heeft voor de kennis innovatieagenda en de HCA van de topsector.

Hoofdlijn discussie (Zie PPT Arno Visser voor info over het proces):

- Geen politiek/beleidsmatige lobby door TU, wel bewaken dat sectoren (privaat, kennis, overheid) hun eigen rol kunnen vervullen;
- Signaleren positieve voorbeelden van toepassing NGTs, bijv nutrient quality en weerbaarheid tegen abiotische stress. Zomogelijk Europese zichtbaarheid vergroten (bv via congres in Anger);
- Andere onderwerpen voor onderzoek (publieke taak): labeling, keuzevrijheid, baankansen.

Acties:

- Werkplan 2022: terug laten komen in volgende TU Board (5.1.2.e en 5.1.2.e);
 ➔ Themateam Energie & Duurzaamheid/TS energie: 1. TU maakt factsheet met GTNL/LNV.
 2. 5.1.2.e legt verbinding met Captain of Science TS energie.

- ➔ 5.1.2.e: verbinding met verschillende ministeries vanuit topteam leggen. Dagdeel organiseren in 2022.
- ➔ Regio's: verbinden met thema's- coördinerol gebaseerd op regionale sterktes. Greenport rugnummer uitdelen (verder uitwerken).
- ➔ Lectoraten en practoraten verbinden met topteam: actie van maken.
- ➔ In beeld brengen POP middelen en regiodeals.
- ➔ Communicatie: TS en beleidsinstrumenten meenemen in presentatie

Openstaande vragen:

- ➔ Ondernemers mee laten denken in (Internationale) ontwikkelingen - hortibusiness-tomorrow (5.1.2.e).
- ➔ Floriade 2022: hoe gebruik van maken (5.1.2.e)
- ➔ Hoe logistiek koppelen aan onze TS (5.1.2.e)
- ➔ Hoe social sciences integreren in projecten (5.1.2.e)?

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: High level event 29 nov
Datum: vrijdag 3 december 2021 11:11:49

Ha 5.1.2.e

Heb je het high level event NGTs nog gevolgd maandag? Hoe vond je de sessie?

Vriendelijke groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Vraagje: EC Update Member State Experts on Proposal 25 November
Datum: vrijdag 3 december 2021 11:09:43
Bijlagen: [image001.png](#)

Ha 5.1.2.e

Bedankt voor de mooie samenvatting. Het was maandag inderdaad een interessante sessie en goed dat de EC het dialoog probeert te openen.

Vriendelijke groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @hollandbio.nl>

Verzonden: vrijdag 3 december 2021 10:58

Aan: 5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: RE: Vraagje: EC Update Member State Experts on Proposal 25 November

Hoi,

Ja, was een goede en interessante meeting maandag vond ik! Heb gisteren een ledenupdate uitgestuurd naar iedereen over dit event, vind aangehecht. Het was best een uitdaging om de dag samen te vatten. Vanmiddag bespreek ik de sessie met m'n Europese collega's via het Europabio netwerk, ben ook benieuwd hoe zij dit ervaren hebben.

Groetjes,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minienw.nl>

Verzonden: vrijdag 3 december 2021 10:54

Aan: 5.1.2.e @hollandbio.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: RE: Vraagje: EC Update Member State Experts on Proposal 25 November

Ha 5.1.2.e

De High Level 5.1.2.e

Groet,
 5.1.2.e a

Van: 5.1.2.e @hollandbio.nl>

Verzonden: maandag 29 november 2021 08:56

Aan: 5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: RE: Vraagje: EC Update Member State Experts on Proposal 25 November

Goedemorgen,

Ben benieuwd hoe het afgelopen donderdag is gegaan, any news you can share?

Groeten,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minienw.nl>

Verzonden: woensdag 3 november 2021 08:56

Aan: 5.1.2.e @hollandbio.nl>; 5.1.2.e @minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Vraagje: EC Update Member State Experts on Proposal 25 November

Hoi 5.1.2.e

Dank voor je aanbod. Het gaat helemaal goed komen voor de 25ste.

Goed om te horen dat je er de 29ste ook online bij bent!

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @hollandbio.nl>

Verzonden: dinsdag 2 november 2021 17:08

Aan: 5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e

@minlnv.nl>

Onderwerp: Vraagje: EC Update Member State Experts on Proposal 25 November

Hoi beiden,

Ik vernam via onze EU Issuetracker (zie onder) dat de Europese Commissie op 25 november de lidstaatexperts gaat updaten over het NGT voorstel. Ben enorm benieuwd wat deze update zal inhouden! Zelf zal ik de online high level meeting van 29 november bijwonen.

Kan ik (en HollandBIO) nog iets betekenen voordat de meeting van 25 november plaats zal vinden?

Hoor het graag!

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e @hollandbio.nl |

www.hollandbio.nl | twitter.com/hollandbio

T: +31 (0)70 5.1.2.e | M: +31 (0)6 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @hollandbio.nl>

Verzonden: vrijdag 29 oktober 2021 10:59

Aan: 5.1.2.e @hollandbio.nl>; Leo 5.1.2.e

@hollandbio.nl>

cc: 5.1.2.e @hollandbio.nl>

Onderwerp: FW: EUIssueTracker Alert: Novel Genomic Techniques (Proposal): Commission to Update Member State Experts on Proposal on 25 November

FYI

Van: EUIT <euuit@newsletters.rollcall.com>

Verzonden: donderdag 28 oktober 2021 12:19

Aan: 5.1.2.e @hollandbio.nl>

Onderwerp: EUIssueTracker Alert: Novel Genomic Techniques (Proposal): Commission to Update Member State Experts on Proposal on 25 November

|

EUISSUETRACKER

Novel Genomic Techniques (Proposal): Commission to Update Member State Experts on Proposal on 25 November

The Commission is set to update Member State experts on the expected proposal for a Regulation on plant products derived from targeted mutagenesis and cisgenesis in late November.

LATEST

- The Regulatory Committee under [Directive 2001/18/EC](#) is scheduled to meet on 25 November 2021.

ANALYSIS

The Regulatory Committee under Directive 2001/18/EC (formed by Member State experts) will meet on 25 November 2021.

During the meeting, the Commission is expected to update the Member State experts on the work on the expected proposal for a Regulation on new genomic techniques.

A discussion may take place following the Commission's information point.

NEXT STEPS

The proposal will follow the 'ordinary legislative procedure'.

The Regulatory Committee under [Directive 2001/18/EC](#) will meet on 25 November 2021.

The Commission will hold a high-level event on "New genomic techniques - the way forward for safe and sustainable innovation in the agri-food sector" on 29 November 2021.

The Commission is then expected to launch a 12-week public consultation in the second quarter of 2022.

The proposal for a Regulation would be presented by the Commission and sent to the European Parliament and the Council for examination in the second quarter of 2023.

BACKGROUND

The expected proposal for a Regulation would focus on plants and derivatives resulting from targeted mutagenesis and cisgenesis.

The proposal would seek to maintain a high level of environmental as well as animal and human health protection, enable the use of NGT-derived plants to meet the goals of the [European Green Deal](#), the [Farm to Fork Strategy](#) and the [Biodiversity Strategy](#), enhance the competitiveness of the EU's agri-food sector and ensure the effective functioning of the internal market by providing legal clarity and certainty.

According to the [Inception Impact Assessment](#), the following policy elements are likely to be part of the proposal:

(i) Risk level-dependent assessment and approval requirements in line with risk profiles and determined on a case-by-case basis based on the specific NGT used, the trait's novelty or the kind of modification.

Additionally, the Commission would consider introducing a mechanism to enable applicants to identify the regulatory requirements applying to their products.

Moreover, the Commission would maintain as a requisite for the deliberate release or placing on the market of NGT-derived plants or derivatives the meeting of the safety requirements.

(ii) Sustainability-based analysis to determine a product's contribution to sustainability based on criteria developed under the expected [proposal on sustainable food systems](#).

Likewise, the Commission would look into specific regulatory mechanisms to introduce sustainability-related requirements and/or incentives.

(iii) Implementable and enforceable tracing and labelling provisions.

(iv) Provisions facilitating the rapid adaptation of the legislation and its implementation to keep up with scientific and technological progress.

The proposal was announced as a follow-up to the Commission's Staff Working Document [Study](#) on the status of new genomic techniques under Union law and in light of the Court of Justice ruling in [Case C-528/16](#) published on 29 April 2021.

In the Court of Justice's judgment in [Case C-528/16](#), the Court declared that organisms obtained by means of techniques/methods of mutagenesis constitute GMOs within the meaning of [Directive 2001/18/EC](#). It follows that those organisms fall within the scope of the GMO Directive and are subject to the obligations laid down therein.

Furthermore, the Court stated that the GMO Directive does not apply to organisms obtained by means of mutagenesis techniques/methods which have conventionally been used in a number of applications and have a long safety record. In this context, the Court nevertheless specified that Member States are not denied the option of subjecting such organisms, in compliance with EU law, to the obligations laid down in that Directive or to other obligations.

Finally, the Court stated that the varieties obtained by means of mutagenesis techniques which have conventionally been used in a number of applications and have a long safety record are exempt from fulfilling a condition laid down in [Council Directive 2002/53/EC](#), according to which a genetically modified variety may be accepted for inclusion in the 'common catalogue of varieties of agricultural plant species the seed of which may be marketed' only if all appropriate measures have been taken to avoid risks to human health and the environment.

This ruling brought legal clarity as to the status of new mutagenesis techniques. At the same time, however, it also raised practical questions, for instance, on how to ensure compliance with the Directive when products obtained by means of new mutagenesis techniques cannot be distinguished from products resulting from natural mutation, and how to ensure, in such a situation, the equal treatment between imported products and products produced within the EU.

The legal basis of the proposal lies in Articles 43, 114 and 168(4)(b) of the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU).

KEY PLAYERS

Commissioner for Health and Food Safety: Stella Kyriakides

Stakeholders

Copa-Cogeca, European Feed Manufacturers' Federation (FEFAC), Bayer AG, Corteva Agriscience, COCERAL, FEDIOL, UNISTOCK Europe, FoodDrinkEurope, EuropaBio, Greenpeace, IFOAM Organics, Friends of the Earth, Corporate Europe Observatory, Compassion in World Farming, Slow Food Europe, Euro Coop, European Plant Science Organisation (EPSO)

Address

Avenue De Cortenbergh 52 1000
Brussels, Belgium

Phone

+32 2 5.1.2.e

Website

www.FiscalNote.eu

COPYRIGHT NOTICE:
This email is for the original recipient only. Please do not forward it, thank you!

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
 Aan: 5.1.2.e
 Onderwerp: RE: High level event 29 nov
 Datum: maandag 6 december 2021 11:41:45

Let op, in deze e-mail verzonden door m.vanvegchel@plantum.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Hoi 5.1.2.e

Tja de NGT meeting. Ik moet eerlijk zeggen dat ik weinig 'nieuws' heb gehoord. We hadden van tevoren een inschatting gemaakt over welke sprekers 'pro-NGT' zijn en welke tegen. Dat kwam volledig overeen. 5.1.2.e was trouwens goed bezig in de chat. Mooie kritische vragen! Een paar punten die ik wel heb opgeschreven n.a.v. de meeting.

- Frans Timmermans en Stella Kyriakidis waren vrij uitgesproken positief over NGTs. Dat is hoopgevend en ook goed dat ze dat zo uitspraken. Natuurlijk kunnen we van mening verschillen over hoe nieuwe wetgeving eruit zou moeten zien, maar ik proefde wel dat zij beiden voorstander zijn van verruiming van de wetgeving.
- Greenpeace en IFOAM waren zoals verwacht negatief. Het viel me op dat ze voor biologisch veel potentie zagen dat verder ontwikkeld moet worden, maar voor NGTs deze mogelijkheid niet wilden bieden. Dat kwam voor mij vrij tegenstrijdig over, maar niet verrassend.
- De oproep om meer 'plant' in het basis- en voortgezet onderwijs te bieden, steunt Plantum volledig. Dat punt werd ingebracht door 5.1.2.e (WUR/Genesprout) in het derde panel. 5.1.2.e is een goede spreker en ik was dus erg verheugd dat zij deelnam aan het panel. Voor jouw informatie: Plantum heeft samen met het NIBI gratis lesmateriaal ontwikkeld dat ingezet kan worden in de bovenbouw van havo/VWO, volledig gericht op plant. Dat gaat natuurlijk breder dan NGTs, maar ook daar wordt wel aandacht aan besteed. Het lesmateriaal is hier te vinden, mocht je geïnteresseerd zijn: <https://www.plant-kracht.nl/>

Misschien interessanter dan de meeting op 29 november was de vergadering van de AGRI Committee op 30 november. Heb jij die ook gevolgd? Ik was aangenaam verrast over de vrij uitgesproken steun voor NGTs van de meeste aanwezige MEPs (die van zich lieten horen). Dat is hoopgevend!

Met vriendelijke groet

5.1.2.e

Beleidsmedewerker

Mobiel 06-5.1.2.e

Plantum

**Fijne feestdagen
en een mooi en gezond 2022!**

Namens alle medewerkers van Plantum

adres: Vossenburchlaan 68 | 2805 PC Gouda
 telefoon: 018 5.1.2.e
 KvK: Rotterdam 24319599
http://secure.web.cisco.com/10/NcAAQvQFn1f5dTMFgav3_o5ndpN0aslatY04ABUdPmAlaIAkXAMbIKfrCbqvgY87XKQ6IF7SDUNIF2/CUB718UR9yCM1E9L7Y5rMkUUhbbhgNlnVRN20nHt6mfHqadIDcVt_UrN5iM600eDaG_564AV2g78NTB490clR2g70l0hp87z2nF5UeRl2LlVMSkzQMzMO2rmjpe-48TfmChp7TM47R37100m:FeleMtr9uE2LJHhVfoRJR32H8RtVx7/F9PP0dixVv/http%3A%2Fwww.plantum.nl
www.plantum.nl
www.plant-kracht.nl
 volg ons via: Twitter | YouTube

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u niet de geadresseerde bent, wordt u verzocht de afzender hiervan in kennis te stellen en de afzender hiervan in kennis te stellen. Het verspreiden van de afzender hiervan in kennis te stellen. Het verspreiden van de afzender hiervan in kennis te stellen.

Het van toepassing zijnde [privacy-statement](#) vindt u op onze website.

Van: 5.1.2.e @minlnv.nl

Verzonden: vrijdag 3 december 2021 11:12

Aan: 5.1.2.e @plantum.nl

Onderwerp: High level event 29 nov

Ha 5.1.2.e

Heb je het high level event NGTs nog gevolgd maandag? Hoe vond je de sessie?

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die voortvloeit uit het gebruik van elektronische berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Verzoek om overleg biotech-ontwikkelingen
Datum: donderdag 9 december 2021 13:15:23

Ha 5.1.2.e

Ook bedankt voor jouw snelle reactie. Dat is goed, ik zie de uitnodiging tegemoet.

Vriendelijke groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @mvo.nl>
Verzonden: donderdag 9 december 2021 13:09
Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Verzoek om overleg biotech-ontwikkelingen

Hi 5.1.2.e,

Dank voor je zeer snelle reactie. Zal ik je dan een Teams-uitnodiging sturen voor woensdag a.s. 10.00 uur?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
 5.1.2.e

+31 (0)79 5.1.2.e (office)

+31 (0)62 5.1.2.e (mobile)

5.1.2.e @mvo.nl

www.mvo.nl

EU Transparency register 086387026863-41

MVO – The Netherlands Oils and Fats Industry

Louis Braillelaan 80, 2719 EK Zoetermeer, The Netherlands

Van: 5.1.2.e @minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 9 december 2021 12:52
Aan: 5.1.2.e @mvo.nl>
Onderwerp: RE: Verzoek om overleg biotech-ontwikkelingen

Ha 5.1.2.e

Lijkt mij goed om weer bij te praten. Vanwege de COVID maatregelen werken wij helaas weer allemaal thuis, dus voor mij komt virtueel het beste uit. Mogelijkheden voor mij zijn:

- Maandagochtend t/m 11.30
- Maandagmiddag vanaf 16.00
- Dinsdagmiddag vanaf 13.30

Woensdag tussen 10.00 en 11.00 of tussen 12.00 en 13.30.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@mvo.nl>

Verzonden: donderdag 9 december 2021 12:45

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@minlnv.nl>

Onderwerp: Verzoek om overleg biotech-ontwikkelingen

Dag 5.1.2.e

Afgelopen week heb ik in Brussel (en marge van het high level NGT event) interessante gesprekken gevoerd met diverse private en publieke partijen en ik zou ook graag met jou van gedachten wisselen over de laatste ontwikkelingen op biotech-terrein. Biedt jouw agenda hiertoe komende week nog mogelijkheden? Fysiek overleg bij LNV of MVO is wat mij betreft OK (bij MVO kunnen in een goed geventileerde grote vergaderzaal alle COVID-regels in acht worden genomen), maar een virtueel overleg (Teams, Zoom of Webex) is voor mij uiteraard ook helemaal prima.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

+31 (0)79 5.1.2.e (office)

+31 (0)62 5.1.2.e (mobile)

5.1.2.e <[redacted]@mvo.nl>

www.mvo.nl

EU Transparency register 086387026863-41

MVO – The Netherlands Oils and Fats Industry

Louis Braillelaan 80, 2719 EK Zoetermeer, The Netherlands

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: NGT developed pest resistant potato and apple
Datum: vrijdag 10 december 2021 10:43:01

Ha 5.1.2.e en 5.1.2.e

Mooi dat jullie dit onder de aandacht hebben kunnen brengen!

Vriendelijke groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: vrijdag 10 december 2021 10:25
Aan: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
cc: 5.1.2.e @wur.nl>
Onderwerp: RE: NGT developed pest resistant potato and apple

Hoi 5.1.2.e
 Dank voor je bericht. Ik dacht dat in de Durph aardappelen nog geen NGTs waren gebruikt maar 'normale' genetische modificatie.
 Maak je dan hetzelfde aardappelras met NGTs?

Met vriendelijke groet,
 5.1.2.e

Ministerie Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit, Directie Strategie, Kennis en Innovatie
 06-5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: vrijdag 10 december 2021 10:19
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
cc: 5.1.2.e @wur.nl>
Onderwerp: FW: NGT developed pest resistant potato and apple

Ha 5.1.2.e en 5.1.2.e

Zie onderstaande berichten. Hier hadden we op gehoopt en lijkt nu mooi te lukken. Wagenings onderzoek aan resistentie in aardappel (DuRPh) en appel worden case studies om de potentiële benefits voor verduurzaming van de landbouw te demonstreren.

Tot zo meteen.

5.1.2.e

From: 5.1.2.e @wur.nl>
Sent: donderdag 9 december 2021 19:51
To: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>
Cc: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @wur.nl>
Subject: FW: NGT developed pest resistant potato and apple

5.1.2.e en 5.1.2.e

Gefeliciteerd. Mooi dat dit case studies worden voor pest resistance mbv cisgenese, met een zeer brede exposure.

5.1.2.e, wil je 5.1.2.e er ook bij betrekken? De agronomische informatie komt uit de Durph veldproeven en andere informatie die jij hebt, maar het perspectief moet worden gebaseerd op de geavanceerde lijnen die 5.1.2.e daarna heeft gemaakt, die duurzaam zijn vanwege stapeling van meerdere R genen en die nu klaar liggen (wat van belang is voor doorrekenen naar de toekomst).

Gr, 5.1.2.e

From: 5.1.2.e <[redacted]@ec.europa.eu>
Date: Thursday, 9 December 2021 at 18:36
To: "5.1.2.e" <[redacted]@wur.nl>, "5.1.2.e" <[redacted]@wur.nl>, 5.1.2.e <[redacted]@wur.nl>
Cc: 5.1.2.e <[redacted]@ec.europa.eu>, 5.1.2.e <[redacted]@ec.europa.eu>, 5.1.2.e <[redacted]@ec.europa.eu>
Subject: NGT developed pest resistant potato and apple

Dear 5.1.2.e and 5.1.2.e

Let me join 5.1.2.e thanking you for the very informative meeting yesterday.

On top of that I am pleased to let you know that we got *green light* from our colleagues in DG SANTE to include the potato and apple varieties with pest resistance developed via cisgenesis as case studies of the potential benefits that can be obtained with the use of new genetic techniques.

We will come back to you early January to discuss the details of the collaboration. As mentioned we have (*limited*) financial resources that we could use for this collaboration if needed, we can also discuss the procedures to sign a contract with you or your institution to cover your contribution.

Best regards

5.1.2.e

European Commission
Joint Research Centre (JRC)
Directorate D - Sustainable Resources
Economics of Agriculture Unit (D4)
Edificio EXPO
C/Inca Garcilaso s/n

E-41092
Seville/Spain
+34 95 5.1.2.e

EU Science Hub: <https://ec.europa.eu/jrc>

Connect with us on:

The views expressed are purely those of the writer and may not in any circumstances be regarded as stating an official position of the European Commission

Please note: In accordance with Regulation (EC) No. 1049/2001 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents, e-mails and attached documents sent from or to the Commission might need to be disclosed to the public if so requested.

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: vrijdag 10 december 2021 14:05
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: NGT developed pest resistant potato and apple

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Dag,

Sorry dat ik vanmorgen niet aansloot, ik had overlappende afspraken en niet goed gekeken. Maar nog wel twee nieuwtjes:

Ook de case van low-gluten wheat is gekozen als case study door JRC. In dit geval werken wij eraan maar ook de groep van Barro in CSIC, Cordoba, Spanje, waar ze al mee hadden gesproken, maar dat maakt de case alleen maar sterker. Ons gesprek met JRC van eergisteren is dus heel succesvol geweest.

Gisteren overleg gehad met mijn collega 5.1.2.e van WEnR over de Request for services van DG Sante (SANTE/2021/G5/081 - Study supporting the impact assessment of legislation for plants produced by certain new genomic techniques), wat de volgende stap is in het proces in Brussel (hierin worden oa de case studies van JRC meegenomen, en een nieuwe internet consultatieronde). 5.1.2.e (en 5.1.2.e) en ik (met 5.1.2.e en 5.1.2.e als team) en een collega van 5.1.2.e voor de Sustainability studie-kant zullen worden voorgedragen als drie experts voor het consortium dat op deze tender in gaat schrijven (als 1 van maximaal 5 consortia die kunne inschrijven). Deadline voor indiening is 14 januari, het project heeft straks amper meer dan 6 maanden om uitgevoerd te worden dus het zou betekenen veel redigeerwerk in de zomer. Maar het zou erg mooi zijn om hier zo nauw aan te kunnen werken.

Groet, 5.1.2.e

From: 5.1.2.e @ec.europa.eu>
Date: Friday, 10 December 2021 at 09:16
To: 5.1.2.e @ec.europa.eu>, "5.1.2.e @wur.nl>, "5.1.2.e @wur.nl>, H5.1.2.e @wur.nl>
Cc: 5.1.2.e @ec.europa.eu>, 5.1.2.e @ec.europa.eu>
Subject: RE: NGT developed pest resistant potato and apple

Dear colleagues. Just to add that the case study on low gluten wheat is also included in our plans, if possible backed by data from the two institutions developing it, so we will also come back to you on this. Regards

5.1.2.e

Deputy Head of Unit

European Commission
Joint Research Centre (JRC)
Directorate D – Sustainable Resources
Unit SR D.4 - Economics of Agriculture

Edificio EXPO 1/114
C/Inca Garcilaso s/n
E-41092
Seville/Spain
Tel +34 5.1.2.e

From: 5.1.2.e @ec.europa.eu>
Sent: Thursday, December 9, 2021 6:37 PM
To: 5.1.2.e @wur.nl; 5.1.2.e @wur.nl; 5.1.2.e @wur.nl
Cc: 5.1.2.e @ec.europa.eu>;
5.1.2.e @ec.europa.eu>; 5.1.2.e
@ec.europa.eu>
Subject: NGT developed pest resistant potato and apple

Dear 5.1.2.e and 5.1.2.e

Let me join 5.1.2.e thanking you for the very informative meeting yesterday.

On top of that I am pleased to let you know that we got *green light* from our colleagues in DG SANTE to include the potato and apple varieties with pest resistance developed via cisgenesis as case studies of the potential benefits that can be obtained with the use of new genetic techniques.

We will come back to you early January to discuss the details of the collaboration. As mentioned we have (*limited*) financial resources that we could use for this collaboration if needed, we can also discuss the procedures to sign a contract with you or your institution to cover your contribution.

Best regards

5.1.2.e

European Commission

Joint Research Centre (JRC)
Directorate D - Sustainable Resources
Economics of Agriculture Unit (D4)
Edificio EXPO
C/Inca Garcilaso s/n
E-41092
Seville/Spain
+34 5.1.2.e

EU Science Hub: <https://ec.europa.eu/jrc>

Connect with us on:

The views expressed are purely those of the writer and may not in any circumstances be regarded as stating an official position of the European Commission

Please note: In accordance with Regulation (EC) No. 1049/2001 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents, e-mails and attached documents sent from or to the Commission might need to be disclosed to the public if so requested.

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: vrijdag 10 december 2021 15:40
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: NGT developed pest resistant potato and apple
Bijlagen: SANTE-2021-E3-086 - Request for Services.docx.pdf; SANTE-2021-E3-086 - Annex II - Terms of References-FINAL.docx.pdf

Dag 5.1.2.e, 5.1.2.e

5.1.2.e vertelde me dat dit een tender is die naar een beperkt aantal (5) partijen is gestuurd. Hij verwacht niet dat alle 5 hierop gaan inschrijven, want de Commissie heeft blijkbaar in de laatste twee weken wel 5 verschillende tenders uitgezet – allemaal over de kerstdagen heen, dus ze zullen moeten kiezen.

Dit is wat ik erover heb – vertrouwelijk. WEcR werkt regelmatig met ECORYS Europe, een van de 5 aangeschreven partijen.

Groet, 5.1.2.e

From: "5.1.2.e" @minInv.nl>
Date: Friday, 10 December 2021 at 15:10
To: "5.1.2.e" @wur.nl>, 5.1.2.e @wur.nl>, "5.1.2.e" @minInv.nl>
Cc: "5.1.2.e" @wur.nl>
Subject: RE: NGT developed pest resistant potato and apple

Beste 5.1.2.e
 Hartelijk dank voor de update.
 Zeker zeer interessante ontwikkelingen!
 Is er meer informatie over de tender? Ik heb even gezocht maar zie geen informatie online terug.

Met vriendelijke groet,

Dr. 5.1.2.e
 Senior Beleidsmedewerker

Directie Strategie, Kennis & Innovatie
 Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Postbus 20401 | NL-2500 EK Den Haag | T 06-29647780
 Bezoekadres: Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: vrijdag 10 december 2021 14:05
Aan: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @wur.nl>
Onderwerp: FW: NGT developed pest resistant potato and apple

Dag,

Sorry dat ik vanmorgen niet aansloot, ik had overlappende afspraken en niet goed gekeken. Maar nog wel twee nieuwtjes:

Ook de case van low-gluten wheat is gekozen als case study door JRC. In dit geval werken wij eraan maar ook de groep van Barro in CSIC, Cordoba, Spanje, waar ze al mee hadden gesproken, maar dat maakt de case alleen maar sterker. Ons gesprek met JRC van eergisteren is dus heel succesvol geweest.

Gisteren overleg gehad met mijn collega 5.1.2.e van WEnR over de Request for services van DG Sante (SANTE/2021/G5/081 - Study supporting the impact assessment of legislation for plants produced by certain new genomic techniques), wat de volgende stap is in het proces in Brussel (hierin worden ook de case studies van JRC meegenomen, en een nieuwe internet consultatieronde). 5.1.2.e (en 5.1.2.e) en ik (met 5.1.2.e en 5.1.2.e als team) en een collega van 5.1.2.e voor de Sustainability studie-kant zullen worden voorgedragen als drie experts voor het consortium dat op deze tender in gaat schrijven (als 1 van maximaal 5 consortia die kunnen inschrijven). Deadline voor indiening is 14 januari, het project heeft straks amper meer dan 6 maanden om uitgevoerd te worden dus het zou betekenen veel redigeerwerk in de zomer. Maar het zou erg mooi zijn om hier zo nauw aan te kunnen werken.

Groet, 5.1.2.e

From: 5.1.2.e @ec.europa.eu>

Date: Friday, 10 December 2021 at 09:16

To: 5.1.2.e @ec.europa.eu>, "5.1.2.e @wur.nl", "5.1.2.e @wur.nl", 5.1.2.e @wur.nl>

Cc: 5.1.2.e @ec.europa.eu>, 5.1.2.e @ec.europa.eu>

Subject: RE: NGT developed pest resistant potato and apple

Dear colleagues. Just to add that the case study on low gluten wheat is also included in our plans, if possible backed by data from the two institutions developing it, so we will also come back to you on this. Regards

5.1.2.e

Deputy Head of Unit

**European Commission
Joint Research Centre (JRC)
Directorate D – Sustainable Resources
Unit SR D.4 – Economics of Agriculture**

Edificio EXPO 1/114
C/Inca Garcilaso s/n
E-41092
Seville/Spain
Tel +34 5.1.2.e

From: 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@ec.europa.eu>
Sent: Thursday, December 9, 2021 6:37 PM
To: 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@wur.nl>; 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@wur.nl>; 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@wur.nl>
Cc: 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@ec.europa.eu>; 5.1.2.e [redacted] <[redacted]Z@ec.europa.eu>; 5.1.2.e [redacted] <[redacted]@ec.europa.eu>
Subject: NGT developed pest resistant potato and apple

Dear 5.1.2.e [redacted] and 5.1.2.e [redacted]

Let me join 5.1.2.e [redacted] thanking you for the very informative meeting yesterday.

On top of that I am pleased to let you know that we got *green light* from our colleagues in DG SANTE to include the potato and apple varieties with pest resistance developed via cisgenesis as case studies of the potential benefits that can be obtained with the use of new genetic techniques.

We will come back to you early January to discuss the details of the collaboration. As mentioned we have (*limited*) financial resources that we could use for this collaboration if needed, we can also discuss the procedures to sign a contract with you or your institution to cover your contribution.

Best regards

5.1.2.e [redacted]

5.1.2.e [redacted]

European Commission

Joint Research Centre (JRC)
Directorate D - Sustainable Resources
Economics of Agriculture Unit (D4)
Edificio EXPO
C/Inca Garcilaso s/n
E-41092
Seville/Spain
+34 5.1.2.e [redacted]

EU Science Hub: <https://ec.europa.eu/jrc>

Connect with us on:

The views expressed are purely those of the writer and may not in any circumstances be regarded as stating an official position of the European Commission

Please note: In accordance with Regulation (EC) No. 1049/2001 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents, e-mails and attached documents sent from or to the Commission might need to be disclosed to the public if so requested.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: NGT developed pest resistant potato and apple
Datum: maandag 13 december 2021 09:04:53

Ha 5.1.2.e

Dank voor de terugkoppeling. Ben benieuwd naar de uitkomst van de tender op 14 januari.

Vriendelijke groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @wur.nl>
Verzonden: vrijdag 10 december 2021 14:05
Aan: 5.1.2.e @wur.nl>; 5.1.2.e
 @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @wur.nl>
Onderwerp: FW: NGT developed pest resistant potato and apple

Dag,

Sorry dat ik vanmorgen niet aansloot, ik had overlappende afspraken en niet goed gekeken.
Maar nog wel twee nieuwtjes:

Ook de case van low-gluten wheat is gekozen als case study door JRC. In dit geval werken wij eraan maar ook de groep van Barro in CSIC, Cordoba, Spanje, waar ze al mee hadden gesproken, maar dat maakt de case alleen maar sterker. Ons gesprek met JRC van eergisteren is dus heel succesvol geweest.

Gisteren overleg gehad met mijn collega 5.1.2.e van WEnR over de Request for services van DG Sante (SANTE/2021/G5/081 - Study supporting the impact assessment of legislation for plants produced by certain new genomic techniques), wat de volgende stap is in het proces in Brussel (hierin worden oa de case studies van JRC meegenomen, en een nieuwe internet consultatieronde). 5.1.2.e (en 5.1.2.e en ik (met 5.1.2.e en 5.1.2.e als team) en een collega van 5.1.2.e voor de Sustainability studie-kant zullen worden voorgedragen als drie experts voor het consortium dat op deze tender in gaat schrijven (als 1 van maximaal 5 consortia die kunne inschrijven). Deadline voor indiening is 14 januari, het project heeft straks amper meer dan 6 maanden om uitgevoerd te worden dus het zou betekenen veel redigeerwerk in de zomer. Maar het zou erg mooi zijn om hier zo nauw aan te kunnen werken.

Groet, 5.1.2.e

From: 5.1.2.e @ec.europa.eu>
Date: Friday, 10 December 2021 at 09:16
To: 5.1.2.e @ec.europa.eu>, "5.1.2.e
 @wur.nl>, "5.1.2.e @wur.nl>, 5.1.2.e
 @wur.nl>
Cc: 5.1.2.e @ec.europa.eu>, 5.1.2.e

5.1.2.e [redacted]@ec.europa.eu>

Subject: RE: NGT developed pest resistant potato and apple

Dear colleagues. Just to add that the case study on low gluten wheat is also included in our plans, if possible backed by data from the two institutions developing it, so we will also come back to you on this. Regards

5.1.2.e [redacted]
Deputy Head of Unit

**European Commission
Joint Research Centre (JRC)
Directorate D – Sustainable Resources
Unit SR D.4 - Economics of Agriculture**

Edificio EXPO 1/114
C/Inca Garcilaso s/n
E-41092
Seville/Spain
Tel +34 5.1.2.e [redacted]

From: 5.1.2.e [redacted]@ec.europa.eu>

Sent: Thursday, December 9, 2021 6:37 PM

To: 5.1.2.e [redacted]@wur.nl; 5.1.2.e [redacted]@wur.nl; 5.1.2.e [redacted]@wur.nl

Cc: 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@ec.europa.eu>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@ec.europa.eu>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@ec.europa.eu>

Subject: NGT developed pest resistant potato and apple

Dear 5.1.2.e [redacted] and 5.1.2.e [redacted]

Let me join 5.1.2.e [redacted] thanking you for the very informative meeting yesterday.

On top of that I am pleased to let you know that we got *green light* from our colleagues in DG SANTE to include the potato and apple varieties with pest resistance developed via cisgenesis as case studies of the potential benefits that can be obtained with the use of new genetic techniques.

We will come back to you early January to discuss the details of the collaboration. As mentioned we have (*limited*) financial resources that we could use for this collaboration if needed, we can also discuss the procedures to sign a contract with you or your institution to cover your contribution.

Best regards

5.1.2.e [redacted]

5.1.2.e

European Commission
Joint Research Centre (JRC)
Directorate D - Sustainable Resources
Economics of Agriculture Unit (D4)
Edificio EXPO
C/Inca Garcilaso s/n
E-41092
Seville/Spain
+34 5.1.2.e

EU Science Hub: <https://ec.europa.eu/jrc>

Connect with us on:

The views expressed are purely those of the writer and may not in any circumstances be regarded as stating an official position of the European Commission

Please note: In accordance with Regulation (EC) No. 1049/2001 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents, e-mails and attached documents sent from or to the Commission might need to be disclosed to the public if so requested.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e; @julius-kuehn.de); 5.1.2.e @slu.se); 5.1.2.e @helsinki.fi); 5.1.2.e @wur.nl)
Onderwerp: EPSO: Genome editing 4.11.2021 - Files mentioned; YOUR availability Apr/May by 10 Jan pls
Datum: dinsdag 14 december 2021 09:44:36
Bijlagen: [21_10_25_EPSO_EC_NGT_roadmap_Statement.pdf](#)
[21_10_25_EPSO_EC_NGT_roadmap_Annex_1.pdf](#)
[21_11_05_HS-Finland_5.1.2.e.pdf](#)
[21_11_05_HS-Finland_5.1.2.e_EN_translation.docx](#)
[21_11_23_Two_promising_recent_developments_reg_GE_in_Switzerland.docx](#)
Prioriteit: Hoog

Dear ministry and science colleagues (all in bcc),

-

Thank you for a very interesting meeting!

We list at the end of this e-mail the hyperlinks to the **files we mentioned** during the meeting, including the EPSO submission to the EC NGT roadmap consultation. We offer to you as **ministry colleagues to send your submission the EC NGT roadmap consultation to 5.1.2.e to assemble and share in January with the group.**

Several positive pieces on GE 'offering new opportunities as humanity faces new global challenges'. have been published in Finland's largest-circulation daily newspaper, the *Helsingin Sanomat*. One was an opinion piece by a senior expert in the Ministry of Agriculture, 5.1.2.e (5.11.21) who sees the current GM legislation as no longer fit for purpose. The other is the piece she commented on, attached, by E Lilja, a staff writer of the newspaper (31.10.21). The article sees GM as a useful approach and the EC as resistant to modernization of the legislation. We highlighted the first few sentences, which get the point across.

In Switzerland, a new association 'varieties for tomorrow' was founded for an open and differentiated view on new breeding processes, including the two major retailer chains. Furthermore, the Science Commission of the Council of states has for the first time voted in favour of gene technology.

Files still relevant which we sent you before, we will include in a second email for you today.

As jointly agreed during the meeting, we will hold the 6th informal science and policy meeting in April / May 2022 during the foreseen consultation time of the EC on their draft impact assessment of policy options. The EC aims to publish this questionnaire including more details on policy options for consultation probably April-May for 12 weeks.

Therefore, pls send us your availability by 10 January to decide the date:

Best: Th, 28.4.2022: yes, possible, no

Reserve: Th, 5.5.2022: yes, possible, no

Pls let us know as well **from which additional countries / which ministries you would be able to invite colleagues** so that we may have some of these at our 6th meeting.

We are working on the **report** and aim to send this to early next year.

We very much look forward to our dynamic cooperation in 2022 and wish you all a Merry Christmas and a healthy, successful New Year!

5.1.2.e and 5.1.2.e

EPSO on EC strategies, Food and Nutritional Security ...:

- o [EPSO submission to the EC's consultation on the roadmap regarding the legislation for plants produced by novel genomic techniques \(NGTs\)](#), 25.10.2021
- o Opinion paper: [Designing the Crops for the Future: The CropBooster Program](#) – mobilize the European plant

research community and all interested actors in agri-food research and innovation to face the challenge,
30.7.2021

*****

5.1.2.e

5.1.2.e

European Plant Science Organisation, EPSO

Rue de l'Industrie 4, 1000 Brussels, Belgium

5.1.2.e "epsomail.org ; T/F: +32-2-21362-60/69

www.epsoweb.org ; EU Transparency Register Number 38511867304-09

*****

European Plant Science Organisation
<https://epsoweb.org>

Statement

EC roadmap regarding the legislation for plants produced by new genomic techniques (NGTs)

25.10.2021

EPSO submitted to the DG SANTE public consultation to the Roadmap (Inception Impact Assessment, IIA) regarding the legislation for plants produced by certain new genomic techniques (NGTs).

EPSO has previously contributed to the European Commission (EC) study on new genomic techniques (published on 29 April 2021) [1] and agreed with the general conclusions made in the study. EPSO welcomes the initiative taken by the Commission to adjust the regulation on NGT and promote NGT for plant breeding in the European Union (EU). Taking into account recent and ongoing research activities, EPSO would like to provide the following feedback to the Inception Impact Assessment (IIA):

- **Criteria for sustainability should refer to all techniques and approaches, and not only NGTs.**
- **Risk assessment for NGT products should be proportionate**
- **Labelling and requirements for detection methods should not be barriers in the approval process.**

Criteria for sustainability should refer to all techniques and approaches, and not only NGTs.

EPSO agrees with the EC conclusion that plant products obtained from certain NGTs have the potential to contribute to the objectives of the European Green Deal, particularly the related Farm to Fork and Biodiversity strategies and the United Nations' Sustainable Development Goals for a more resilient and sustainable agri-food system. Recent surveys of public opinion in different European countries also indicate considerable support for NGT products that contribute to sustainable development (see e.g. Annex 1, pages 2-3). However, a pre-market sustainability assessment should apply to all products and services to be introduced into the agri-food chain, and not focus on breeding techniques, or NGTs in particular. EPSO is partner of and takes part in the stakeholder consultations run by the EC funded Chicory Innovation Consortium (CHIC) [2]. Experiences from that project show that a detailed pre-assessment of sustainability may pose additional administrative burdens and costs that SMEs will have difficulty affording. Also, a pre-market sustainability assessment requires a market authorisation procedure, which would differ from the regulatory approaches in the rest of the world and therefore would not contribute to international harmonisation.

Risk assessment for NGT products should be proportionate

The European Food Safety Authority (EFSA) has concluded that plants produced by NGTs do not necessarily pose new hazards than plants produced with mutagenesis and conventional breeding techniques [3-5]. EPSO thinks that the risk assessment must be based on scientific evidence and triggered by the quality of the modification (trait) rather than the technology to ensure proportionality; mere speculation should not guide the authorisation process. Even a GMO-lite version that singles out NGTs would cause disproportionalities and cannot solve problems of law enforcement.

Labelling and requirements for detection methods should not be barriers in the approval process.

The European Network of GMO Laboratories and others concluded that it will be challenging to develop event-specific and quantitative detection methods for genome-edited plants with known mutations, and virtually impossible for genome-edited plants harbouring unknown mutations [6, 7]. Also, requirements for detection methods mustn't become a new barrier in the approval process. As pointed out by the starch company Lyckeby, labelling requirements of NGT-products could become a severe hindrance to marketing in the EU (See Annex 1, pages 4-5). Therefore, any labelling requirements should be neutral, fair and proportionate. Opinion surveys indicate that the public wants information about the breeding method, irrespectively of techniques, suggesting that the public opinion does not warrant specific labelling requirements for NGTs only (See Annex 1, pages 2-3).

Web-links and scientific publications referred to:

- 1) https://ec.europa.eu/food/plants/genetically-modified-organisms/new-techniques-biotechnology/ec-study-new-genomic-techniques_en
- 2) Levi, Sebastian (2022): Living standards shape individual attitudes on genetically modified food around the world. In: Food Quality and Preference 95, S. 104371. DOI: 10.1016/j.foodqual.2021.104371.
- 3) David L. Ortega, Wen Lin, Patrick S. Ward, Consumer acceptance of gene-edited food products in China, Food Quality and Preference, Volume 95, 2022, 104374, ISSN 0950-3293, <https://doi.org/10.1016/j.foodqual.2021.104374>
- 4) Chicory as a multipurpose crop for dietary fiber and medicinal terpenes' <http://chicproject.eu>, <https://cordis.europa.eu/project/id/760891>
- 5) <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/2561>
- 6) <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/2943>
- 7) <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6299>.
- 8) <https://gmo-crl.jrc.ec.europa.eu/doc/JRC116289-GE-report-ENGL.pdf>
- 9) Grohmann, L., Keilwagen, J., Duensing, N., Dagand, E., Hartung, F., Wilhelm, R., Bendiek, J. and Sprink, T. 2019 Detection and identification of genome editing in plants: Challenges and opportunities. Frontiers in Plant Sci: DOI: 10.3389/fpls.2019.00236

This submission was developed by 5.1.2.e with the EPSO Representatives and the EPSO Agricultural Technologies Working Group, based on a dedicated discussion at the EPSO General Meeting July 2021.

EPSO looks forward to engaging as a major stakeholder with the European Commission, Member States and the European Parliament to achieve a well-balanced policy action on plants derived from targeted mutagenesis and cisgenesis. EPSO will

continue providing scientific input in the course of the consultations with the EC and other stakeholders.

Contacts	5.1.2.e	@slu.se
	5.1.2.e	@julius-kuehn.de
	5.1.2.e	@julius-kuehn.d
	, LUKE / FI, 5.1.2.e	@Helsinki.fi
	, EPSO, 5.1.2.e	@epsomail.org

Useful links

EC: [Roadmap \(inception impact assessment\) on new genomic techniques](#), 24.9.2021
EC: [Study on new genomic techniques](#), 29.4.2021
Court of Justice of the EU: Judgment in Case C-528/16, 25.7.2018. [EN Press Release](#); [Ruling in EN](#):
Court of Justice of the EU: Advocate General's Opinion in Case C-528/16, 18.1.2018. [EN Press Release](#); [Opinion in English](#)
Court of Justice of the EU: [Case C-528/16](#)
EC: [Explanatory Note on New Techniques in Agricultural Biotechnology](#) from EC's High Level Scientific Advice Mechanism, 28.4.2017
EC [news alert](#) Commission's top scientific advisers publish explanatory note on new techniques in agricultural biotechnology, 28.4.2017

EU Green Deal EC: [A European Green Deal](#), 11.12.2019 → strategies relevant to the plant sector:

- o EC: [Farm to Fork Strategy](#), 20.5.2020
- o EC: [Biodiversity Strategy for 2030](#), 20.5.2020
- o Biodiversity partnership [DRAFT SRIA](#), January 2021
- o EC: [EU Forest Strategy for 2030](#), adopted by the 16.7.21 → EC [Press release](#)

www.epsoweb.org

EPSO Statements on agricultural technologies and on the EU Green Deal are for instance:

- o EPSO: [Genome editing – Improving legislation and starting flagships to better address climate, environmental, food and health challenges](#), Report 4th informal science and policy meeting, 4.10.2021
- o EPSO: [Repurposing agricultural support to transform food systems' FAO, UNDP and UNEP Report – will be discussed at EPSO concepts workshop 26 October 2021](#), 16.9.2021
- o Opinion paper: [Designing the Crops for the Future: The CropBooster Program](#) – mobilize the European plant research community and all interested actors in agri-food research and innovation to face the challenge, 30.7.2021
- o EPSO: [Genome editing – Improving legislation and starting flagships to better address climate, environmental, food and health challenges](#), Report 3rd informal science and policy meeting, 16.2.2021
- o EPSO: [Statement on the Draft Strategic Research and Innovation Strategy by the Biodiversity Partnership Consortium](#), 29.1.2021
- o EPSO statement [Nobel Prize awarded to E Charpentier and J Doudna for genome editing](#), 7.10.2020
- o EPSO statement ['Detecting a point mutation does not clarify its origin'](#), 9.9.2020
- o EPSO statement [EFSA draft opinion on directed mutagenesis](#), 25.6.2020
- o EPSO: [Statement on the Farm to Fork Strategy by the European Commission](#), 2.6.2020
- o EPSO statement [EC study on New Genomic Techniques \(NGTs\)](#), 27.5.2020
- o EPSO: [Contributions from plant science towards Nutritional Security and human health](#), Draft Statement, 11.5.2020
- o EPSO statement [Farm to Fork Strategy by the European Commission](#), 2.6.2020
- o EPSO statement on the [French draft decree on mutagenesis](#), 8.7.2020
- o EPSO [Submission to the EC consultation on EU research and innovation missions \(FP9\)](#), 30/03/2018, based on the [Mazzucato report](#), welcoming the mission concept and offering to help further develop and implement it as it highlights similar principles we proposed in the [EPSO position on FP9](#) (19.9.2017). EPSO suggest three mission ideas: 1) 1001 Crops – diverse crops for diverse diets and human health and sustainable production, 2) Planty Food – Sustainable agriculture for sustainable food, and 3) Green Bio-Factories – New bioactives for pharma, cosmetics, food and fine chemicals. [Completed online questionnaire](#). [Online questionnaire](#)

EPSO Working Group on Agricultural Technologies: www.epsoweb.org/agricultural-technologies-wogr

EPSO member institutes and universities: www.epsoweb.org/membership/members

EPSO representatives: www.epsoweb.org/membership/representatives

About EPSO

EPSO, the European Plant Science Organisation, is an independent academic organisation that represents more than 200 research institutes, departments and universities from 32 countries, mainly from Europe, and 2.700 individuals Personal Members, representing over 26 000 people working in plant science. EPSO's mission is to improve the impact and visibility of plant science in Europe, to provide authoritative source of independent information on plant science including science advice to policy, and to promote training of plant scientists to meet the 21st century challenges in breeding, agriculture, horticulture, forestry, plant ecology and sectors related to plant science. <https://epsoweb.org> | EU Transparency Register Number 38511867304-09

Annex 1, EPSO feedback on the roadmap regarding the legislation for plants produced by new genomic techniques.

Web-links and scientific publications referred to in the online submission:

[1] https://ec.europa.eu/food/plants/genetically-modified-organisms/new-techniques-biotechnology/ec-study-new-genomic-techniques_en

[2] 5.1.2.e (2022): Living standards shape individual attitudes on genetically modified food around the world. In: Food Quality and Preference 95, S. 104371. DOI: 10.1016/j.foodqual.2021.104371.

[3] 5.1.2.e Consumer acceptance of gene-edited food products in China, Food Quality and Preference, Volume 95, 2022, 104374, ISSN 0950-3293, <https://doi.org/10.1016/j.foodqual.2021.104374>

[4] Chicory as a multipurpose crop for dietary fiber and medicinal terpenes' <http://chicproject.eu>, <https://cordis.europa.eu/project/id/760891>

[5] <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/2561>

[6] <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/2943>

[7] <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6299>.

[8] <https://gmo-crl.jrc.ec.europa.eu/doc/JRC116289-GE-report-ENGL.pdf>

[9] 5.1.2.e . 2019 Detection and identification of genome editing in plants: Challenges and opportunities. Frontiers in Plant Sci: DOI: 10.3389/fpls.2019.00236

On pages two to three in this document, you will find the summary of an attitude survey on NGTs conducted by the Swedish Gene Technology Advisory board. Finally, on pages four and five, you will find a description of how the current GM-legislation affects the Starch company Lyckeby.

Swedes attitudes towards genome editing in plant breeding surveyed

In short:

1. Swedes have in general little knowledge and awareness about genetics, genetically modified plants and genome editing.
2. The majority of Swedes are positive towards the use of genome editing in plant breeding if the aim is beneficial for the environment and the society. Younger people, well-educated people, men, and people with previous knowledge about CRISPS/Cas9, are in general more positive.
3. The majority of Swedes are also worried about potential risks associated with genome editing.

In a web-based survey from November 2020, the Swedish Gene Technology Advisory Board investigated **Swedes attitudes towards the usage of genome editing in plant breeding**. The Swedish Gene Technology Advisory Board is Governmental authority that gives advice on issues concerning the use of genetic engineering and contributes to public information and debate.

The survey was designed in collaboration with representatives at the Department of Plant Biology at the Swedish University of Agricultural Sciences, and data collection was carried out by Novus, a company that performs market analyses and opinion polls.

The initial questions of the survey were formulated to reflect on participants previous knowledge about gene technology, including CRISPR/Cas9, in plant breeding. The opening questions were followed by a short text about different plant breeding techniques, and additional questions formulated to reflect on their attitudes towards the same.

Summary of the study results:

Previous knowledge

- Every second Swede have heard of CRISPR/Cas9 but only one in ten state they know the technique well. Of those with previous knowledge, 40 percent did hear about the technique in the context of *plant breeding* and 60 percent in *treating disease*.
- One third of the Swedes believe that products from genetically modified plants are as safe as those that derive from other plant breeding techniques.
- Many Swedes are under the impression that genetically modified products are common in their grocery store. Only one in three know these products are very rare.

Attitudes

- One in three Swedes are positive towards the use a gene technology in plant breeding, irrespectively of method (cisgenic or transgenic modification, or genome editing). Traditional mutagenesis receives a lower support, just one in five Swedes are positive towards this method.

- Seven out of ten Swedes are positive towards the use of genome editing in plant breeding if the aim is to reduce pesticide usage. Among younger people (between 18-29 years) and people with previous knowledge about CRISPR/Cas9 the support is even higher, between eight and nine out of ten. Other aims with a clear benefit for the society, such as adapt a plant to climate changes or increase nutrition value of a plant, also receive high support from Swedes (64 and 51 percent respectively). The support diminishes when the aim is to change esthetical attributes such as colour of form, then a narrow majority, 59 percent, are against.
- Four out of ten Swedes think it is unethical to not use existing technology, such as CRISPR/Cas9, to solve serious problems faced by the society.
- Despite the fairly high support, nearly three out of four Swedes are worried at some level that genome editing in plant breeding will have a negative impact on our health and the environment. One in five are not at all worried.
- Two out of three Swedes think it is important that food products that derive from plants are labeled to reflect which plant breeding technique have been used (genetic modification, genome editing or traditional mutagenesis).
- One in four Swedes think that genome editing can be used to develop plants for organic cultivation.
- The sub-group more positive towards genome editing in plant breeding are:
  - people with previous knowledge about CRISPR/Cas9
  - younger people (between 18-29 years old)
  - people with a university degree
  - people living in the southern part of the country (where a lot of land is utilised for agriculture).

Final note: This study indicates that an increased awareness about genome editing is positively correlated with acceptance.

Possibilities with new genomic technology at Lyckeby

Background

Lyckeby has been working with CRISPR-Cas9 on potato since 2014. The work has been done in close collaboration with the Swedish University of Agricultural Sciences (SLU). Lately most of the work was moved to the start-up company SolEdits AB, created in collaboration with SLU.

So far the work has been concentrated on functional properties of potato starch, meaning either pure amylopectin starch with good stability or high amylose starch with properties as a resistant starch with good health benefits.

Pure amylopectin starch is something that is existing in a number of starch raw materials such as corn, rice and barley. Lately there is also tapioca coming on the market. In potato there are existing varieties, but those have been made with traditional mutagenesis and have too low production capacity and quality to be commercially attractive.

The type of amylopectin is essential as it governs the freeze/thaw stability. In some crops, such as barley, the starch is good enough for this purpose while in most other crops you still need to chemically modify in order to have the property you need. Ordinary amylopectin in potato has rather bad properties concerning freeze/thaw stability and is chemically modified to meet the quality demands. With natural freeze/ thaw stability we do not need to chemically modify the starch to have this effect. It is required to declare chemically modified starch as an ingredient with E-number on the label of food products.

On high amylose starch we have a similar situation with examples of other raw materials having this type of starch. Ongoing work is focused on understanding what is possible within potato.

Products to be commercialized

The amylopectin starch we have developed using CRISPR-Cas9 in potato is comparable to barley and thus has a very high quality.

If we would convert our full production of chemically modified starches to natural storage stable amylopectin potato starch we would save about 5 000 tons of chemicals and a lot of energy in Sweden alone.

With this starch we can offer E-number free potato starch with the same properties as chemically modified starch to our customers in the food industry. Many consumers are hesitant to buy processed food with E-numbers on the list of ingredients, and therefore food industry is trying to avoid or reduce E-numbers on the label.

The new potato varieties are under development in a seed potato programme to multiply seed potatoes. We expect to be able to go commercial in about 2- 3 years meaning that we will have this starch on the market in 2024. If that will be possible depends on the legislation in EU. If the interpretation of the current situation is that new genomic technology like CRISPR-Cas9 is classified and regulated as GMO, this will stop the project in EU.

An interpretation or new legislation where the outcome of the breeding using new genomic technology as CRISPR-Cas9 is exempted the same way as the outcome from traditional mutagenesis would solve the problem. A limitation in scope, that we can use technology that result in genetic alterations within the context of crossable species would be a natural borderline for GMO. Labelling has been mentioned as an alternative to inform consumers. This can work when the product is sold as such. When the product is used as an additive in food in small amounts, it will not work as it means that all ingredient lists of the finished product needs to be changed. Looking at regulations outside EU, labelling is not required.

Since we have a Joint Venture outside EU in Russia with modification of starch we are now preparing for the possibility to produce there instead. There is also an interest from countries in Asia to license the technology. We would, of course, prefer to produce and market this new starch quality ourselves, but licensing the technology to a partner in Asia could be an alternative to be able to meet a strong market demand for the product. We expect to have a strong market interest for E-number free starches in most of the world, especially in UK, Asia and North America. UK is currently the market with largest proportion of E-number free starches. We see a strong growth of the demand for E-number free starches also in EU, but to be able to meet that growth also with potato starch we need our new potato varieties.

New development

We are now initiating projects on disease resistance in potato. Late blight disease is causing lots of problems in potato cultivation. To handle it, spraying with fungicides is common practice. By creating resistance towards this disease in potato, we can reduce the use of fungicides significantly. We will also create much better possibilities to grow organic potato. Furthermore, there are many other potato diseases where the technology would benefit resistance breeding.

Kristianstad, September 17, 2021

5.1.2.e

5.1.2.e